

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

CONGRESUL AL XII-LEA AL P. C. R.

Unanimă și entuziastă
aprobare și participare
la înlăptuirea hotărîrilor
adoptate de marele forum
al comuniștilor români

„Pentru mine nu există țel mai nobil, suprem decât acela de a servi interesele partidului, care corespund pe deplin intereselor și năzuințelor întregului nostru popor, de a servi cauza socialismului și comunismului, de a asigura ridicarea continuă a bunăstării și fericirii poporului, întărirea independenței și suveranității patriei noastre socialiste!“

NICOLAE CEAUȘESCU

„Îmi exprim convingerea că toți participanții la Congres, toate organele și organizațiile de partid, toți comuniștii, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor își vor uni eforturile și vor acționa neabătut pentru îndeplinirea hotărârilor și documentelor adoptate de Congresul al XII-lea, pentru realizarea în noua etapă a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism“.

NICOLAE CEAUȘESCU

*Unitatea indestructibilă a întregului popor
în jurul partidului, a secretarului său general
TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU*

Chezășia îndeplinirii hotărârilor adoptate de marele forum al comuniștilor români

ISTORIA ȚĂRII NOASTRE a înregistrat nu o dată evenimente de puternică rezonanță, care și-au dezvoltat încă de la început uriașă lor forță de înviu-rire asupra conștiinței oamenilor, asupra destinului patriei. Din categoria unor astfel de evenimente de însemnătate covârșitoare în viața partidului și a țării, pentru dezvoltarea societății noastre socialiste, pentru noua istorie a României face parte Congresul al XII-lea al P.C.R., pe care pe bună dreptate, în mod legitim l-am numit Congresul întregului popor.

Marele forum al comuniștilor, întâmpinat cu un impresionant avânt politic și o uriașă efervescență creatoare, a fost trăit intens, cu un înalt sentiment al răspunderii civice și politice, patriotice, nu numai de cei peste 2.600 de delegați, ci de toți membrii partidului de întregul popor — participant colectiv, prezent permanent cu inima și cu gândul la lucrări. Și aceasta pentru că la Congres s-au dezbătut și aprobat hotărâri care vin în întâmpinarea celor mai fierbinți idealuri de progres, bunăstare și pace ale poporului, care conturează cu clarviziune chipul de miine al României — o țară socialistă cu un înalt grad de civilizație materială și spirituală, în care omul este unitatea de măsură a tuturor împlinirilor. Iată pentru ce toți oamenii muncii își exprimă adevărată față de politica internă și externă a partidului, față de conținutul documentelor adoptate, hotărârea nestrămutată de a munci fără preget pentru traducerea lor exemplară în viață.

Congresul al XII-lea a dat vieții politice, sociale și economice din țara noastră dimensiunile marilor evenimente istorice. Prin amploarea, importanța problemelor dezbătute, profunzimea analizei științifice a activității politice, economice și social-culturale, prin bogăția de idei aduse în tezaurul gândirii teoretice a partidului în strânsă legătură cu munca practică de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, prin spiri-

tul viu, novator al abordării problemelor fundamentale și prin orientările clare trasate în toate domeniile — care se regăsesc în Raportul Comitetului Central al partidului și în celelalte documente adoptate — Congresul al XII-lea va rămâne pentru totdeauna gravat în cartea de aur a națiunii noastre ca un moment de referință în dezvoltarea economico-socială a țării, de reafirmare a potențialului de devenire al societății românești contemporane.

D ÎND GLAS voinței ferme și entuziaste a partidului, așa cum a fost exprimată în conferințele județene și împlinind dorința înflăcărată a întregului popor, a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor români, maghiari germani și de alte naționalități, **Congresul a ales în unanimitate în funcția de secretar general al partidului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu.** Omagiu vibrant al celor douăzeci și două de milioane de cetățeni ai patriei adus omului care de aproape o jumătate de secol s-a identificat cu lupta eroică a poporului pentru libertate și progres social, care a dat atât de mult patriei, cauzei socialismului, realegerea s-a transformat într-o adevărată sărbătoare, într-o sărbătoare a mândriei și demnității poporului nostru.

Această realegere constituie o expresie a deplinei încrederi de care se bucură secretarul general al partidului în rîndurile întregii națiuni, o recunoaștere a contribuției inestimabile pe care cel mai iubit fiu al poporului român a adus-o la lupta pentru promovarea intereselor fundamentale de progres și prosperitate ale patriei noastre. În același timp, după cum se subliniază în Rezoluția Congresului, acest act politic, de înaltă responsabilitate comunistă, reprezintă cea mai sigură garanție a îndeplinirii ferme a Programului partidului, a ridicării patriei noastre pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație, a întăririi independenței și suverani-

tății naționale a țării, a afirmării idealurilor nobile de pace, libertate și colaborare internațională ale poporului român.

Poporul nostru este pe deplin conștient de adevărul că realismul politicii noastre interne și externe, aplicate cu fermitate de partid, orientarea dezvoltării generale a țării, mai ales după Congresul al IX-lea, mersul ascendent al societății noastre sînt nemijlocit legate de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Gîndirea profundă, pătrunzătoare a secretarului general al partidului și-a pus o amprentă hotărîtoare în elaborarea și fundamentarea politicii partidului și statului, a strategiei dezvoltării economiei românești, în găsirea unor soluții eficiente pentru perfecționarea conducerii și organizării vieții economico-sociale, adîncirea democrației socialiste, promovarea principiilor eticii și echității. Tot astfel cum prestigiul de care se bucură astăzi România în lume reprezintă o consecință firească a politicii externe juste a partidului, un rezultat nemijlocit al activității neobosite a președintelui țării, pentru dezvoltarea și întărirea relațiilor cu statele socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, pentru intensificarea conlucrării cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, pentru soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

Lucrările Congresului au constituit o nouă și puternică manifestare a **forței și unității** Partidului Comunist Român, a coeziunii indestructibile a întregului popor în jurul partidului, a secretarului său general. „**Întreaga desfășurare a Congresului**, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, a reliefat unitatea de nezdruccinat între partid și popor, faptul că partidul nostru își îndeplinește

cu cinste misiunea sa istorică de a conduce întregul popor pe calea luminoasă a socialismului și comunismului, a bunăstării și fericirii, a independenței și suveranității patriei“. Este unitatea de ideal și conștiință a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, cimentată prin voința unanimă de a-și clădi prin munca pașnică o viață tot mai fericită. Grandioasa manifestație populară organizată în Piața Republicii cu prilejul încheierii lucrărilor forumului comunistilor, ca și miile de telegrame adresate Comitetului Central, tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul realegerii sale în înalta funcție de secretar general al partidului constituie o mărturie grăitoare a acestei unități, a sentimentelor de nețărmurită dragoste și profund devotament față de conducătorul partidului și statului, a hotărîrii ferme de a îndeplini neabătut mărețul program comunist.

Participarea largă a poporului la realizarea acestui program, la făurirea propriului destin, la rezolvarea problemelor fundamentale pe care le ridică procesul construcției socialiste, stimulată de măsurile de **adîncire continuă a democratismului**, va cunoaște noi dimensiuni. De altfel, întreaga pregătire și desfășurare a Congresului a demonstrat în mod convingător largul democratism al partidului, al orînduirii noastre socialiste, Congresul însuși constituindu-se în forumul democratic cel mai reprezentativ al întregii țări. Dezbaterea, timp de cîteva luni, a documentelor de către masa largă a cetățenilor a oferit nu numai prilejuri de exprimare a adeziunii, ci și de examinare multilaterală a acestora, determinînd nu-

Stere GIOGA

(Continuare în pag. 4)

Realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în funcţia de secretar general al partidului — garanţia viitorului luminos al patriei

*Telegrama
Institutului Central
de Cercetări Economice*

MULT IUBITE ŞI STIMATE TOVARĂŞE NICOLAE CEAUŞESCU Secretar general al Partidului Comunist Român

Pătrunşi de adincă emoţie, însuşeţire şi entuziasm, comuniştii, toţi cercetătorii şi cadrele didactice din Institutul Central de Cercetări Economice au primit cu nespusă bucurie hotărîrea celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, privind realegerea Dumneavoastră în înalta funcţie de secretar general al partidului. Faptul că forumul suprem al comuniştilor din România a împlinit voinţa întregii naţiuni de a Vi se încredinţa în continuare conducerea partidului şi poporului nostru constituie cheazăşa înfăptuirii neabătute a Programului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintării României spre comunism, de întărire neconţinută a independenţei şi suveranităţii naţionale.

Opera Dumneavoastră, de o inestimabilă valoare teoretică şi practică, contribuţiile remarcabile pe care le aveţi la îmbogătirea tezaurului gândirii economice contemporane, viziunea profund ştiinţifică pe care o imprimaţi practicii construcţiei socialiste, gândirea novatoare, consecvent revoluţionară, pusă în slujba dezvoltării impetuoase economico-sociale a ţării constituie pentru noi, cercetători şi cadre didactice care activăm în domeniul ştiinţelor economice, un exemplu strălucit de muncă şi dăruire comunistă, un îndbold pentru ridicarea activităţii noastre la nivelul înaltelor exigenţe formulate de Dumneavoastră cu atîta claritate.

Magistralul Dumneavoastră Raport şi celelalte documente programatice ale Congresului al XII-lea stabilesc orientări şi sarcini importante pentru cercetarea economică privind sporirea contribuţiei acesteia la aprofundarea gândirii economice originale a partidului nostru, analiza proceselor economice şi elaborarea celor mai eficiente soluţii de modernizare a economiei, trecerea la o nouă calitate, pentru înaintarea fermă a societăţii româneşti spre noi culmi de civilizaţie şi progres.

Mobilizaţi de măreţul Dumneavoastră exemplu de abnegaţie şi dăruire în activitatea neobosită pe care o desfăşuraţi în fruntea partidului şi a ţării, ne angajăm să nu precupeţim nici un efort în îndeplinirea sarcinilor ce ne revin pentru înfăptuirea marilor obiective stabilite de cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Vă asigurăm mult stimate şi iubite tovarăşe secretar general al partidului că vom fi întotdeauna împreună cu Dumneavoastră în lupta pentru edificarea socialismului şi comunismului de omenie în patria noastră, pentru apărarea şi întărirea independenţei şi suveranităţii României.

Vă dorim din inimă viaţă îndelungată, să fiţi ani mulţi în fruntea partidului şi statului nostru pentru ca măreaţa Dumneavoastră operă pe care aţi conceput-o să se realizeze pe deplin în scumpa noastră patrie România socialistă.

**INSTITUTUL CENTRAL
DE CERCETARI ECONOMICE**

meroase propuneri și sugestii, dezbateră acționând ca un factor de îmbunătățire a programelor. Apare astfel pe deplin justificată aprecierea că documentele adoptate sînt emanația gândirii creatoare a tuturor comunistilor, expresia contribuției colective a întregii națiuni. Conștienți de faptul că sînt participanți direcți la elaborarea politicii partidului, a programelor de dezvoltare a țării, oamenii muncii capătă tot mai mult conștiința responsabilității lor pentru realizarea acestei politici, pentru făurirea mai rapidă a viitorului luminos al patriei.

EXERCITÎNDU-ȘI în mod plenar funcția de prospectare și de proiectare a evoluției societății noastre, **partidul a elaborat modelul structurilor economice și sociale**, conturînd imaginea certă a României socialiste în următorul deceniu. Documentele programatice adoptate la Congres — directivele pentru noul cincinal, precum și programele-directivă cu privire la cercetarea științifică și progresul tehnic, asigurarea resurselor energetice, dezvoltarea în profil teritorial, creșterea nivelului de trai și ridicarea calității vieții întregului popor — au ca trăsătură caracteristică faptul că pornesc de la cunoașterea temeinică a realităților concrete și condițiilor specifice ale României, de la cerințele de funcționare mai bună a întregului mecanism economic și social, impuse de stadiul actual de dezvoltare a țării și luînd în considerație fenomenele și tendințele ce se manifestă pe plan mondial. O astfel de abordare a problemelor, în care se îmbină realismul riguros, simțul noului și cutezanța în gândire este menită să contribuie la găsirea soluțiilor celor mai potrivite pentru dezvoltarea ascendentă, eficientă a tuturor sectoarelor de activitate.

În acest context formularea obiectivului fundamental al viitorului cincinal — continuarea pe o treaptă superioară a îndeplinirii Programului partidului, creșterea în ritm susținut a economiei naționale, afirmarea cu putere a revoluției tehnice și științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economice și sociale — are nu numai o valoare general-teoretică, ci una practică, pentru că orientează eforturile oamenilor muncii spre atingerea obiectivului strategic al perioadei următoare — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Realizarea prevederilor cincinalului va contribui la accelerarea dezvoltării țării atît în domeniul bazei tehnico-materiale, cît și al organizării societății, România urmînd să depășească stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și să devină o țară socialistă cu dezvoltare medie.

Programul științific de înflorire a societății românești definește prioritățile dezvoltării, posibilitățile reale de îndeplinire, căile concrete de acțiune pentru atingerea obiectivelor propuse. Este de remarcat că aceste priorități se înregistrează înainte de toate în interiorul ramurilor; la nivelul economiei naționale se va asigura, după cum sublinia secretarul general al partidului, creșterea proporțională și armonioasă a industriei și agriculturii, a tuturor ramurilor, realizarea unui echilibru optim între diferite sectoare, în vederea satisfacerii într-o măsură sporită a cerințelor progresului general al societății și ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a poporului.

În perioada noului cincinal, prima etapă a deceniului științei, tehnicii, calității și eficienței, **se vor accentua elementele caracteristice trecerii la o nouă calitate, superioară în întreaga activitate**. Avem în vedere, în

primul rînd, intensificarea procesului de modernizare a structurilor producției materiale în conformitate cu tendințele generale, proprii epocii pe care o trăim. În industrie orientarea spre o structură modernă și eficientă a producției se materializează în dezvoltarea prioritară a subramurilor și sectoarelor cu un consum redus de materii prime și energie, în dezvoltarea intensivă și creșterea rolului industriei prelucrătoare — în vederea ridicării substanțiale a nivelului tehnic și calitativ al produselor, realizării unui grad superior de valorificare a resurselor materiale — în diversificarea producției în domeniile tehnicii de vîrf. Este o concepție cu solide rațiuni economice, care are în vedere caracterul neregenerabil al resurselor minerale de materii prime și energie, prețurile în continuă creștere ale acestora, necesitatea participării eficiente la schimbul mondial de valori.

De altfel, în general, creșterea eficienței economice este privită ca o problemă fundamentală a construcției socialiste în etapa actuală. În condițiile edificării unei puternice baze tehnice-materiale, ale acumulării unor importante forțe și mijloace, problema care se pune este de a realiza nu orice creștere economică, ci numai una intensivă, de înaltă eficiență, care să confere economiei românești atributele unei economii moderne. Este și rațiunea pentru care la Congres a fost evidențiată necesitatea de a se acționa asupra întregului ansamblu de pîrghii cu rol determinant în ridicarea eficienței — creșterea accentuată a productivității muncii sociale, majorarea gradului de valorificare a materiilor prime și energiei, mărirea randamentului fondurilor fixe, micșorarea cheltuielilor de producție, în primul rînd a celor materiale.

Putem afirma cu toată certitudinea că documentele adoptate de Congres răspund dezideratului fundamental ca obiectivele pe care și le propune societatea noastră să se realizeze nu numai cu cheltuieli cît mai mici, dar și în condiții cît mai demne pentru cei ce muncesc. Edificăm o civilizație în care omul să se poată manifesta din plin în sfera vieții materiale și spirituale, să devină participant activ la întreaga activitate economico-socială a țării, să se simtă cu adevărat stăpîn pe destinele sale. **Finalitatea social-umană** a dezvoltării va căpăta noi valențe în cincinalul următor, cînd cerințele membrilor societății noastre vor fi satisfăcute în condiții superioare, în concordanță cu un consum științific fundamentat, prin sporirea veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, îmbunătățirea condițiilor de locuit și de instrucție, reducerea în continuare a săptămîinii de lucru.

PROFUND implicat într-o operă de mari proporții, conștient de justetea drumului ales, de forța pe care o dă unitatea de voință, acțiune și idealuri, poporul nostru este pe deplin încrezător în viitorul pe care îl proiectează documentele aprobate de Congres, încredere întemeiată pe identitatea dintre cuvîntul și fapta partidului, dintre planurile de azi și realitățile de mîine. Este o încredere la ale cărei temelii stă convingerea că uriașele prăfaceri revoluționare care au transformat în mod radical înfățișarea țării și au proiectat România pe traiectoria progresului și civilizației socialiste sînt rodul politicii înțelepte a partidului, a înaltei responsabilități cu care își exercită rolul de forță politică conducătoare în societatea noastră. Răspunzînd chemării înflăcărate a secretarului general al partidului de la înalta tribună a Congresului, întregul popor este hotărît să muncească cu abnegație pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului, să acționeze fără preget pentru transpunerea în viață a documentelor programatice adoptate.

ELEMENTE CALITATIVE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A ROMÂNIEI

EVENIMENT istoric de importanță covârșitoare în viața partidului și a întregului nostru popor, Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român marchează o largă deschidere spre strălucitele perspective ale dezvoltării economice și sociale a României în cincinalul viitor și în perioada până în anul 1990. În întreaga lor desfășurare, lucrările Congresului au purtat amprenta puternicei personalități a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent revoluționar, patriot înflăcărat, care a înfățișat tabloul realizărilor de importanță istorică obținute de poporul nostru în cincinalul actual și a conturat cu clarviziune principalele orientări, direcții și sarcini pentru înfăptuirea neabătută a mărețelor obiective înscrise în Programul partidului, prefigurând evoluția ascendentă a patriei noastre spre noi culmi de civilizație și progres.

Cel de-al VI-lea plan cincinal, al doilea din perioada istorică de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate, precum și programul suplimentar elaborat de Conferința Națională a partidului din 1977, se realizează și se depășesc cu succes, asigurând o puternică dezvoltare a forțelor de producție, transformări innoitoare și progrese de însemnătate covârșitoare în toate domeniile economiei și vieții sociale, creșterea nivelului de trai al întregului nostru popor. Dinamismul viguros imprimat dezvoltării economiei situează în continuare România printre țările cu cele mai înalte ritmuri de creștere, reflectate în sporirea venitului național — indicatorul cel mai sintetic care caracterizează rezultatele

utilizării eficiente a potențialului productiv — cu 10,4% în medie anual, ceea ce a permis cele mai mari realizări în ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Realizarea principalilor indicatori sintetici, comparativ cu prevederile din Directivele Congresului al XI-lea al partidului este prezentată în tabel.

Așa cum rezultă din tabelul prezentat, producția industrială înregistrează un ritm mediu anual de 11%, superior prevederilor inițiale, asigurându-se un spor față de planul cincinal de circa 100 mld. lei, ceea ce echivalează cu întreaga producție industrială a țării din anul 1960, ponderea industriei în crearea venitului național ajungând la 60% în 1980 (ar în structura populației ocupate la circa 35%). În cadrul industriei ritmuri mult mai dinamice cunosc ramurile tehnicii de vîrf, cum sint construcțiile de mașini și chimia, care împreună dețin 47% din totalul producției industriale. Realizări însemnate sînt de remarcat de asemenea în agricultură — ramură de bază a economiei românești — a cărei producție globală se va majora cu peste 30% față de cincinalul anterior, în condițiile unor sporuri însemnate ale producției vegetale și îndeosebi cerealiere, precum și a producției animaliere. Un ritm mai ridicat decît cel al producției industriale și venitului național înregistrează comerțul exterior al țării (peste 15%), ceea ce ilustrează elocvent participarea tot mai activă și în condiții de eficiență sporită a României la diviziunea internațională a muncii.

Un obiectiv de însemnătate majoră al cincinalului 1976—1980 îl constituie

sporirea eficienței producției, ridicarea la un nivel calitativ înalt a întregii activități economico-sociale, creșterea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii în gospodărirea rațională a părții din avuția națională încredințată de societate. În acest cadru, în industrie de exemplu, creșterea productivității muncii cu aproape 9% anual conduce la realizarea a peste 80% din sporul de producție, iar gradul de valorificare a materiilor prime și materialelor crește cu 22%, contribuind substanțial la reducerea costurilor totale de producție cu 7,3% și a celor materiale cu 4,7%.

În aplicarea politicii partidului de repartizare optimă a venitului național s-a urmărit asigurarea resurselor necesare pentru înfăptuirea unui amplu program de investiții și creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. Semnificativ pentru forța dinamică a economiei noastre este faptul că în acest cincinal se realizează un volum de investiții de 970 mld. lei, aproape egal cu cel din întreaga perioadă 1961—1975, iar ridicarea bunăstării întregului popor — țelul suprem al politicii partidului — își găsește deplină ilustrare în creșterea retribuției reale cu 30—32% (18—20% prevăzut inițial), în sporirea cu 30% a veniturilor reale ale țărănimii, în îmbunătățirea condițiilor de locuit, de muncă și odihnă, a stării de sănătate și a nivelului cultural al populației. Realizările obținute în actualul cincinal reprezintă un suport temeinic pentru continuarea, în perioada 1981—1985 a dezvoltării economico-sociale în ritmuri înalte, în condiții de calitate și eficiență sporite.

Realizări în dezvoltarea economică socială a României în perioada 1976—1980 — în procente —

	Dinamica în anul 1980 față de anul 1975	
	Prevederi — limita maximă —	Realizări preliminate
Produsul social	154	157
Venitul național	161	164
Producția globală industrială	161	168,5
Producția globală agricolă		
(medie anuală pe perioada de 5 ani)	134	134
Investitiile totale în economie		
(pe perioada de 5 ani) — mld. lei	960	cca 970
Volumul comerțului exterior	180	201
Productivitatea muncii		
în industria socialistă	142	152,5
Retribuția reală	120	130—132
Veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în C.A.P. și gospodăriile personale pe o persoană activă	125	cca 130
Desfacerea de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	145	152

HOTĂRIRILE de importanță istorică adoptate de Congresul al XII-lea prefigurează profunde transformări calitative care vor avea loc în România în cincinalul 1981—1985 și în perspectivă, pe linia propășirii patriei noastre pe coordonatele contemporaneității „Obiectivul fundamental al viitorului plan cincinal — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Congresul al XII-lea — îl constituie continuarea, pe o treaptă superioară, a îndeplinirii Programului partidului, creșterea în ritm susținut a economiei naționale, afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economico-sociale. Pe această bază se asigură consolidarea și mai puternică a modului de producție socialist, ridicarea gradului de civilizație al întregului popor, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității României socialiste”.

În concordanță cu direcțiile fundamentale înscrise în Programul partidului, se prevede o puternică dezvoltare a forțelor de producție, ceea ce va determina profunde schimbări în structurile economice și sociale ale țării, trecerea la o nouă calitate în toate domeniile de activitate, sporirea continuă a producției materiale și satisfacerea în condiții superioare a necesităților de consum ale populației. dezvoltarea multilaterală a societății noastre socialiste.

Dezvoltarea economică în viitorul cincinal va fi susținută în continuare, cu consecvență, de **adâncirea procesului de industrializare socialistă a țării**, factor determinant al valorificării superioare a tuturor resurselor materiale și umane de care dispunem. Industria își va consolida rolul său conducător în economie atât prin ritmul înalt de dezvoltare prevăzut (9—10% la valoarea producției nete industriale și 8—9% la producția globală), cât și prin creșterea substanțială a ponderii ramurilor purtătoare de progres tehnic — construcția de mașini, chimia, metalurgia — care asigură folosirea eficientă a materiilor prime și materialelor, combustibililor și energiei și ridicarea permanentă a nivelului tehnic al tuturor ramurilor economiei naționale.

Principalul obiectiv al strategiei economice în domeniul dezvoltării industriale îl constituie intensificarea procesului de structurare modernă, accentul fiind pus pe creșterea prioritară a ramurilor și subramurilor de prelucrare avansată. Se prevede astfel devansarea ritmului de creștere a industriei prelucrătoare (9,6%) față de ansamblul industriei (9%) precum și realizarea de produse de înaltă tehnicitate și cu consumuri reduse de energie. Această orientare definitorie pentru politica partidului nostru în domeniul industriei este motivată de necesitatea economisirii la maximum a resurselor energetice și de materii prime, în contextul general al situației economice internaționale, al implicațiilor crizei petrolului.

DEZVOLTAREA ÎN RITMURI ÎNALTE a întregii economii impune lărgirea și gospodărirea cu maximă atenție a **bazei proprii de materii prime și energie**. Pornind de la situația obiectivă că resursele minerale ale subsolului țării, exploatate irațional în trecut, sînt limitate, documentele Congresului al XII-lea situează pe prim plan lărgirea bazei interne de materii prime minerale și sporirea gradului de asigurare cu rezerve a extracției. Ținînd seama de necesitatea gospodăririi judicioase a rezervelor de petrol și gaze naturale, se va acorda o atenție specială extinderii producției de lignit (la 72—75 mil. tone) și de sisturi bituminoase (la 15—16,5 mil. tone) în 1985.

Importante mutații sînt prevăzute în structura producției de **energie electrică** prin axarea acesteia cu precădere pe utilizarea combustibililor inferiori, a energiei hidro, resurselor noi de energie și resurselor recuperate, diminuînd astfel la minimum consumul de hidrocarburi. Se are în vedere intensificarea valorificării potențialului hidroenergetic național prin amenajarea pentru folosințe complexe a apelor țării, construirea unor puternice hidrocentrale pe Dunăre și râurile interioare, ca și a unor microhidrocentrale pentru utilizarea locală, astfel încît gradul de folosire

a potențialului hidroenergetic al României să sporească de la circa 30% în 1980 la 45% în 1985 și 65% în anul 1990, urmînd ca pînă în anul 2000 să fie valorificat întregul potențial al țării: energia electrică produsă pe cărbuni și sisturi va reprezenta 55% în 1985 comparativ cu 40% în 1980. În asigurarea resurselor energetice, un accent important va fi pus pe dezvoltarea energiei nucleare. Programul construirii de centrale nucleare electrice prevede înființarea unei puteri de 660 MW în 1985 și de 3 960 MW în 1990, asigurîndu-se astfel la nivelul acestui an o pondere de 17—18% a centralelor nucleare în producția de energie electrică a țării. Balanța energetică este concepută în condițiile unui regim sever de economisire a combustibililor și energiei în toate sectoarele de activitate, consumul mediu de energie al industriei, spre exemplu, urmînd să se diminueze cu minimum 40% în deceniul viitor, pe baza folosirii cât mai eficiente a tuturor resurselor de energie și combustibilii de care dispunem. Prevederile din domeniul energetic și întregul complex de acțiuni pentru dezvoltarea producției și gospodărirea cât mai judicioasă a resurselor vizează **asigurarea independenței României din punct de vedere al combustibilului și energiei în deceniul următor**, obiectiv fundamental stabilit de recentul Congres al partidului.

Ce modificări se petrec pe fondul restructurării și modernizării producției, în ramurile industriei prelucrătoare? În industria **metalurgiei feroase** nivelul producției de oțel în 1985 de peste 20 mil. tone, de două ori mai mare decît realizările din 1975, va asigura circa 850 kg/locuitor, ceea ce va situa țara noastră printre țările cu industrie siderurgică dezvoltată. La sfîrșitul cincinalului viitor ponderea oțelului de convertitor obținut cu consumuri energetice mai reduse va fi de aproape 60%, iar jumătate din producția de laminate va fi reprezentată de oțelurile de calitate superioară necesare realizării utilajelor tehnologice complexe și de înaltă tehnicitate, industriei aeronautice, echipamentelor pentru centrale atomoelectrice și altor ramuri. Mutații deosebite se urmăresc în interiorul ramurii **construcției de mașini**, ponderea subramurilor de vîrf cunoscînd dinamici ridicate de dezvoltare, situate mult peste media de creștere pe ansamblul ramurii. În acest cadru, prevederile din cincinalul viitor asigură un ritm mediu anual de creștere de peste 19% pentru industria electronică și a mașinilor unelte de prelucrat metale și de peste 25% în industria de mecanică fină, optică, echipamente și elemente hidraulice și pneumatice, ceea ce conferă o structură tot mai modernă și eficientă în ramura construcțiilor de mașini. Va fi acordată o atenție deosebită noilor capacități de producție ce se vor construi astfel ca acestea să asigure un înalt grad de flexibilitate a fabricației și adaptarea rapidă la cerințele beneficiarilor interni și externi.

O altă ramură dinamică care asimilează rapid rezultatele cercetării și ingineriei tehnologice este **industria chimică**, care va fi orientată spre valorificarea superioară a resurselor de materii prime prin diversificarea și modificarea profundă a structurii, cu accent special pe creșterea producției cu grad ridicat de prelucrare, a chimiei de sinteză fină și de mic tonaj. În condițiile

menținerii cantităților de țiței supus prelucrării la nivelul din 1980, va fi adîncită prelucrarea și se va ridica substanțial gradul de chimizare al acestuia. Pentru a scoate în evidență aspectul deosebit de important al ridicării gradului de prelucrare al materiilor prime pentru economia națională este suficient de arătat că prin aplicarea unor procese tehnologice moderne în industria petrochimică țițeiul — 25 ori prin monomeri, polimeri și fibre sintetice și de peste 80 ori în cazul maselor plastice prelucrate. Va fi limitată la strictul necesar producția produselor mari consumatoare de energie și vor fi extinse sortimentele ce valorifică superior materiile prime, cu deosebire în industria materialelor de construcții, prelucrarea lemnului, industria ușoară și alimentară.

Structurarea industriei prelucrătoare spre domeniile tehnicii de vîrf va contribui la creșterea gradului de valorificare a materiilor prime de bază și energiei cu 32—34% pe cincinal, iar din sporul de producție globală ce se va obține în 1985 față de 1980 circa o treime se va asigura pe baza sporirii valorificării materiilor prime.

UNA DIN CELE MAI IMPORTANTE priorități ale viitorului plan cincinal o constituie **înlăptuirea unei profunde revoluții agrare**, menite să sporească contribuția acestei ramuri de bază la progresul multilateral al țării noastre. Agricultură va dispune, la sfîrșitul viitorului cincinal, de o suprafață amenajată pentru irigații de aproape 4 mil. ha, iar sistema de mașini agricole ce urmează a se realiza — la indicația expresă a secretarului general al partidului — va asigura în bune condițiuni și într-un timp scurt înămînțatul și recoltarea cerealelor, precum și lucrările în legumicultură, viticultură și pomicultură. Fondurile de investiții alocate agriculturii de 155 mld. lei, cu 22 mld. lei mai mari decît s-a prevăzut în proiectul de Directive, vor asigura dezvoltarea și modernizarea în continuare a bazei tehnico-materiale a acestei importante ramuri a economiei.

Sporuri însemnate vor fi obținute la toate produsele vegetale, urmînd să se realizeze o producție de cereale de 27—28 mil. tone în 1985; creșterea efectivelor și a producției animale va conduce la majorarea în continuare a ponderii zootehniei în totalul producției agricole la 46—47%. În acest fel vor putea fi mai bine satisfăcute necesitățile de consum științific fundamentale ale întregii populații, aprovizionarea industriei cu materiile prime necesare, precum și cantități sporite de produse prelucrate la nivel superior destinate exportului.

Corespunzător cerințelor de dezvoltare complexă a economiei naționale se prevăd sarcini deosebite pentru activitatea de transporturi, care vor trebui să satisfacă în condiții superioare necesitățile în continuă creștere ale tuturor sectoarelor vieții economice și sociale. Se va pune accentul pe aplicarea largă a tehnologiilor moderne (paletizarea și containerizarea mărfurilor), dotarea cu mijloace de transport de mare capacitate, dublarea și electrificarea liniilor cu trafic intens, creșterea capacității flotei maritime și a celei portuare prin dotarea cu nave de puteri mari și specializate, darea în funcțiune a noului port maritim și amenajarea unor noi porturi pe Dunăre.

În cincinalul viitor, în deplină concordanță cu orientările fundamentale ale politicii externe a țării noastre vor fi amplificate relațiile economice cu celelalte state și extinsă cooperarea internațională în producție și tehnico-științifică. Această cerință este reflectată de ritmul ridicat de 8,5—9,5% al volumului comerțului exterior, un ritm în cadrul căruia exportul va marca o creștere și mai accentuată (9,9—11,3%). Industria urmează să-și sporească substanțial aportul la echilibrarea și consolidarea balanței de plăți externe, produsele industriei constructoare de mașini, chimiei și ale industriei ușoare reprezentând în 1985 peste 65% din volumul total al exportului. În vederea sporirii eficienței comerțului exterior este necesar să se acționeze cu hotărâre pentru îmbunătățirea continuă a structurii exportului, valorificarea în condiții cât mai bune a produselor românești pe piețele externe, creșterea rapidă a volumului de produse cu grad ridicat de prelucrare și eliminarea celor cu aport valutar scăzut, care înglobează cantități mari de energie și materii prime.

Afirmarea puternică a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile de activitate reprezintă una din orientările de bază ale dezvoltării viitoare a societății noastre. Programul-directivă aprobat de Congresul al XII-lea al P.C.R. stabilește etapele de lucru ce urmează a fi parcurse în acest domeniu până la sfârșitul anului 2000, reliefind rolul deosebit ce revine cercetării științifice la rezolvarea tuturor problemelor legate de îndeplinirea prevederilor planului de dezvoltare economică și socială pe perioada 1981—1985. Cercetarea românească, care dispune de o bază materială corespunzătoare și de oameni de știință de valoare deosebită, capabili să rezolve cu succes marile probleme ce se pun în fața științei, are misiunea de înaltă răspundere de a îndeplini importante sarcini din acest domeniu, participând activ la asigurarea mersului continuu ascendent al societății noastre socialiste.

Ritmurile înalte de creștere ale producției materiale și accentuarea procesului de ridicare a eficienței economice, asigură sporirea venitului național cu un ritm mediu anual de 6,7—7,4%, care devansează creșterea produsului social. Nivelurile prevăzute ale venitului național asigură premisele, ca pe locuitor, acesta să ajungă în anul 1985 la 34 600—35 900 lei, față de cca 27 000 lei în 1980 și 17 000 lei în 1975. Prin realizarea acestui nivel, **România anulului 1985 va ajunge la stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată**, parcurgând o etapă de cea mai mare importanță în îndeplinirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Creșterea susținută a economiei naționale este strâns legată de sporierea în continuare a productivității muncii sociale pe baza căreia urmează să se obțină în cincinalul viitor circa 80% din sporul venitului național. Aflată sub influența directă a unui complex de factori tehnici, economici și sociali, sporirea productivității muncii în viitorul cincinal este puternic ancorată de prevederile înscrise privind modernizarea intensă a structurii ramurilor și subramurilor economiei naționale, accentuarea ridicării nivelului tehnic al întregii activități productive. Pe ansamblul industriei, productivitatea muncii

calculată pe baza producției nete va crește cu 40—43,5% în 1985 față de 1980, sporuri importante prevăzându-se și în celelalte ramuri ale producției materiale.

Opțiunea pentru o eficiență înaltă este nemijlocit legată de reducerea în continuare a cheltuielilor de producție și îndeosebi a celor materiale. Prin ridicarea substanțială a gradului de valorificare a principalelor materii prime și materiale, concomitent cu diminuarea consumurilor și în primul rând a celor de combustibili și energie, se prevede ca în viitorul cincinal cheltuielile la 1 000 lei producție marfă industrială să se reducă cu 7—8%, iar cele materiale cu 5,5—6%.

În același timp Directivele Congresului al XII-lea situează pe prim plan creșterea eficienței fondurilor fixe, urmînd ca în anul 1985 în industrie să se obțină o producție globală la 1 000 lei fonduri fixe de 1 800 lei și o producție netă de 600 lei.

O însemnătate primordială pentru activarea ritmurilor de creștere a producției materiale, pentru sporirea bogăției sociale o are opțiunea constantă a partidului și statului nostru pentru pregătirea și structurarea calitativă a forței de muncă, în condițiile noilor exigențe cerute de avîntul puternic al revoluției tehnico-științifice în toate sectoarele activității productive. Pe această bază Directivele înscriu **noi mutații calitative în dimensiunile și structura potențialului uman al țării**. Din populația ocupată circa 78% va lucra în sectoarele neagricole, îndeosebi în industrie, cu efecte favorabile în sporirea productivității muncii sociale; potrivit unor calcule aproape un sfert din creșterea prevăzută a productivității muncii sociale în viitorul cincinal se va realiza pe seama promovării acestor mutații.

OBIECTIVELE ȘI SARCINILE economico-sociale prevăzute pentru perioada 1981—1985 se sprijină și au la bază politica justă de repartizare a venitului național pentru dezvoltare și consum, în vederea întăririi continue a potențialului economic al țării și ridicării permanente a nivelului de trai al poporului. Pe întregul cincinal, din venitul național repartizat s-a alocat cca 30% pentru fondul național de dezvoltare economico-socială, asigurîndu-se realizarea unui program de investiții în valoare de 1 300—1 350 mld. lei, de 20 ori mai mare decît cel realizat în perioada 1951—1955. Pe această bază, se vor da în funcțiune în viitorul cincinal 1 200 noi capacități industriale și 375 capacități agricole mai importante, fondurile fixe — componentă de bază a avuției noastre naționale — urmînd să ajungă în anul 1985 la aproape 3 000 mld. lei, fiind mai mari cu cca 60% decît cele de la finele anului 1980.

Pe seama programului de investiții se va îndeplini dezvoltarea rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării, accelerarea progresului economic și social al tuturor județelor și localităților. În această privință Programul-directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial prevede ca pînă în 1985 fiecare județ să ajungă la o producție globală de cel puțin 70 000 lei pe locuitor și la un grad de ocupare a forței de muncă de minim 400 persoane la 1 000 locuitori.

ÎN STRATEGIA PARTIDULUI de repartizare optimă a venitului național, o atenție deosebită se acordă **alocării unor resurse sporite pentru fondul de**

consum, care permit creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. În cincinalul viitor se vor majora în continuare veniturile tuturor categoriilor populației, veniturile din retribuirea muncii urmînd să dețină partea preponderentă. Retribuția reală va spori cu 16—18%, iar veniturile reale ale țărănimii din munca în C.A.P. și gospodăriile populației, pe o persoană activă, cu 20—25%, realizîndu-se astfel o corelație mai echilibrată între veniturile oamenilor muncii de la orașe și sate. Se vor majora toate categoriile de pensii și se vor aplica noi măsuri pentru sprijinirea familiilor cu copii. Populația va beneficia totodată de sume importante ce se alocă din cheltuielile social-culturale finanțate de la bugetul de stat, din fondurile pentru acțiuni sociale ale întreprinderilor și din fondurile proprii ale organizațiilor cooperatiste și obștești, al căror nivel va fi în 1985 cu 37% mai mare decît în 1980, revenind pe o familie 14 200 lei. În acest scop din bugetul statului se vor repartiza în perioada 1981—1985 circa 440 mld. lei pentru acțiuni social-culturale, sumă apropiată de cheltuielile realizate în deceniul 1971—1980.

Modificări structurale vor interveni în utilizarea veniturilor populației; vînzarea de mărfuri va crește într-un ritm mediu anual de 6,4% iar prestările de servicii cu 9,1%.

Volumul de mărfuri destinat populației în anul 1985 va ajunge la o dimensiune egală cu aceea realizată în întregul cincinal 1961—1965. La o serie de produse alimentare se va asigura, încă la sfârșitul actualului cincinal, din punct de vedere al calorilor, satisfacerea necesităților științific fundamentate, urmînd ca în 1981—1985 să se consolideze acest nivel și să se pună accentul pe îmbunătățirea structurii și ridicarea calității produselor. La produsele nealimentare se va lărgi structura sortimentală și se va îmbunătăți continuu finisajul și calitatea. În cincinalul viitor va spori gradul de înzestrare cu produse de folosință îndelungată. La 1 000 de locuitori vor reveni 300 aparate de radio în 1985 (247 în 1980), 245 televizoare (203 în 1980), 220 frigiderice (157 în 1980), 153 mașini de spălat rufe (100 în 1980) și 57 autoturisme (23 în 1980). Un factor esențial al creșterii nivelului de trai material al populației cu consecințe profunde asupra întregului mod de viață, îl constituie locuința și gradul de confort al acesteia. În cincinalul viitor se vor construi 1 100 mii apartamente.

„Îndeplinirea prevederilor noului cincinal — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, — va accelera dezvoltarea țării atît în domeniul bazei tehnico-materiale, cît și al organizării societății, asigurîndu-se creșterea venitului național pe locuitor, îmbunătățirea condițiilor de trai ale maselor, ridicarea nivelului învățămîntului, științei și culturii, a gradului general de civilizație al poporului nostru“.

Prevederile cincinalului viitor și orientările adoptate de Congresul al XII-lea deschid o perspectivă măreață de dezvoltare a patriei noastre, de îndeplinire a unor mari succese pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a țării spre comunism.

ION TULPAN
prim-vicepreședinte
al Comitetului de Stat
al Planificării

MOBILIZAREA EFORTURILOR CREATOARE

PENTRU REALIZAREA EXEMPLARĂ

A HOTĂRÎRILOR CONGRESULUI AL XII-lea AL P.C.R.

ÎN UZINE ȘI FABRICI, în exploatarea miniere, pe șantierele de construcții-montaj, în transporturi și pe ogoare întregul popor își exprimă deplina aprobare față de hotărârile adoptate de Congresul al XII-lea, față de realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului. Puternic mobilizați de hotărârile Congresului care au dat strălucire bilanșului de îndeplinire de până acum și au deschis drum larg spre o etapă superioară în ridicarea țării pe noi culmi de civilizație — oamenii muncii acționează ferm și neabătut pentru îndeplinirea exemplară a planului pe 1979 punând, totodată, temelii solide trecerii la realizarea prevederilor pe ultimul an al cincinalului. În centrul atenției sînt puse în permanență obiective majore — realizarea producției fizice și nete, sporirea mai accentuată a productivității muncii și a eficienței economice prin ridicarea gradului de valorificare a materiilor prime, materialelor și energiei, folosirea intensivă a mașinilor și utilajelor, reducerea costurilor, îndeosebi a cheltuielilor materiale, sporirea bene-

ficiilor, surse de bază ale creșterii avuției naționale, ale dezvoltării viguroase a economiei patriei.

„Organizațiile de partid, Consiliul Național al Oamenilor Muncii, organele de conducere colectivă din ministere, centrale și întreprinderi, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, trebuie să ia toate măsurile pentru îndeplinirea exemplară a prevederilor de creștere și modernizare a producției industriale, punind pe primul plan realizarea producției fizice și nete. Îmi exprim convingerea că oamenii muncii, cadrele tehnice, de conducere vor face totul pentru a-și îndeplini sarcinile de mare răspundere ce le revin, aducînd astfel o contribuție de cea mai mare importanță la progresul impetuos al întregii economii naționale, la ridicarea bunăstării poporului, la sporirea avuției naționale și întărirea independenței și suveranității țării“.

Activitatea creatoare din toate unitățile productive constituie răspunsul concret pe care poporul îl dă acestei vibrante chemări a secretarului general al partidului.

Valorificarea superioară a potențialului productiv pentru realizarea producției nete

HOTĂRÎRILE Congresului al XII-lea al partidului au generat o puternică mobilizare a forțelor din cele 50 de unități ale Centralei de prelucrare a lemnului, pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan pe acest an și pe întregul cincinal. Planul pe primii patru ani ai cincinalului va fi îndeplinit cu 9 zile mai devreme la producția industrială, dîndu-se astfel peste prevederi la fondul pieței și pentru ex-

port produse în valoare de cîteva zeci de milioane lei.

O analiză a datelor prezentate în tabel ne arată creșterile importante ce se realizează la principalii indicatori ai planului. În centrul atenției se situează reducerea costurilor de producție în general, a cheltuielilor cu materiile prime, combustibilul și energia în special, precum și creșterea gradului de valorificare a masei lemnoase.

Volum sporit de producție netă cu costuri reduse

REDUCEREA cheltuielilor de producție, îndeosebi a celor materiale, a reprezentat o direcție principală de orientare a preocupărilor în toate întreprinderile. În acest sens, în anul 1979 și în continuare se urmărește cu perseverență :

- **imbunătățirea tehnologiilor de fabricație** la unitățile producătoare de plăci din aşchii și fibre din lemn, în vederea reducerii consumurilor specifice și creșterii producției, din aceeași cantitate de material lemnos. Pe această cale, pînă în anul 1985, vor fi introduse în circuitul industrial circa 9% din resursele lemnoase neutilizate pînă în prezent, respectiv circa 85—90 milioane din resursele proprii și aproxima-

tiv 11%, respectiv 105—110 mii mc din afara centralei. În programele de fabricație a mobilierului cu elemente de tapițerie se urmărește introducerea cu prioritate a structurilor care cuprind saltele detașabile tip RELAXA, cu eliminarea completă a somierelor și divanelor cu tapițerie clasică și a elementelor cu miez elasta la canapele și fotolii, realizându-se astfel reducerea consumului de spume poliuretanică ;

● **reproiectarea unor produse pe baza extinderii și perfecționării metodei analizei valorii**, în vederea realizării unor fluxuri tehnologice omogene pe sector pentru produsele respective, cu consumuri reduse de materiale ;

● **înlocuirea unor materiale deficiente** cu altele disponibile (nitrolac la interioare — cu poliesteri ; lac carbamidic — cu lac nitro, carton sul — cu carton confecții ; hîrtie gumată — cu fir abraziv ; vată netex — cu epiloce ; poliuretan — cu perne Arad etc.) ;

● **respectarea, pe cît posibil, a structurii sortimentale** a producției care a stat la baza fundamentării planului de aprovizionare, iar eventualele modificări care intervin pe parcurs să fie comunicate în timp util serviciului de aprovizionare din centrală ;

● **urmărirea încadrării în indicii medii de consum normat** pentru materialele deficitare repartizate centralizat, începînd cu proiectarea produselor ; ,

● **reducerea consumului de combustibil și energie** și, totodată, asigurarea într-o proporție sporită a volumului de cherestea uscată destinată producției de mobilă. În acest scop se vor aplica măsuri de exploatare rațională a uscătorilor prin : introducerea în uscătorii a cherestelei zvînlite, reducerea la strictul necesar a duratelor de încărcare și descărcare a șarjelor de material pentru uscat, folosirea integrală a capacităților de uscare, întreținerea perfectă a instalațiilor din camerele de uscare, dotarea camerelor de uscare cu aparatură de măsură și control, respectarea cu strictețe a regimurilor de uscare specifice pe sorturi de material lemnos, grosime, umiditate inițială etc.

Concomitent vor fi luate măsuri de încadrare în cotele alocate, cum ar fi generalizarea instalării agregatelor de filtrare pentru industria lemnului la toate fabricile de mobilă, placaje și binale ; recuperarea căldurii din gazele arse și folosirea în scopuri tehnologice la fabricile de PAL și PFL ; introducerea așchietoarelor de capacitate ridicată la fabricile de PAL pentru eliminarea operației de tocarea lobdelor ; reactualizarea balanțelor energetice la toate unitățile și în special la întreprin-

derile mari consumatoare de energie ; extinderea uscării naturale a cherestelei și utilizarea energiei solare pentru uscare ; continuarea modificării cazanelor de pe combustibil lichid ușor pe cărbune și deșeuri din lemn.

Creșterea valorii pe unitatea de materie primă prelucrată

VALORIFICAREA superioară a resurselor materiale constituie o altă modalitate deosebit de eficientă de diminuare — e adevărat indirectă — a costurilor fabricației. Pentru aceasta, în unitățile centralei se acționează cu eforturi sporite, în primul rînd, în direcția asigurării condițiilor necesare în vederea punerii în funcțiune la termenele planificate a capacităților noi de investiții și atingerii la termenele fixate a parametrilor proiectați. Au fost luate măsuri hotărîte pentru reducerea reștanțelor la toate capacitățile întîrziate, acordîndu-se sprijin direct la montaj și la remedierea eventuale-

Principalii indicatori de plan pe 1980 față de realizări preliminate pe 1979

Producția netă	%	109,4
Producția marfă	%	109,7
Cheltuieli totale la 1 000 lei producție marfă	lei	-5,34
— cheltuieli materiale	lei	-6,34
Beneficii	%	124,2
Nr. mediu personal	%	100,2
Productivitatea muncii (la producția netă)	%	108,6

lor defecțiuni de la utilaje. În scopul asigurării realizării obiectivelor de investiții ale centralei, cu termene de punere în funcțiune în 1980, cu mașini și utilaje prin autototare, se va urmări realizarea integrală a planului de construcții de mașini ce se execută de I.M.L. Craiova și celelalte unități proprii, asigurîndu-se la vreme baza tehnico-materială necesară. Pentru pregătirea în condiții mai bune a planului de investiții pe 1981, se va urmări elaborarea la timp a documentației ne-

cesare ținîndu-se seama de reducerea consumurilor de combustibil și energie și de posibilitățile de asigurare cu utilaje necesare noilor obiective.

Ridicarea gradului de valorificare a masei lemnoase (cu circa 30% în cincinalul următor) a făcut și face necesară, în continuare, o permanentă preocupare pentru îmbunătățirea producției mobilierului stil și a micului mobilier ; creșterea ponderii celui alcătuit din elemente masive și a celui demontabil ; creșterea producției de mobilier cu finisaj mat ; crearea de produse noi de concepție proprie ținînd seama de resursele materiale de care dispunem și înnoirea producției de mobilă într-un timp relativ scurt.

Colectivele de creație, împreună cu secțiile de fabricație se preocupă permanent de asimilarea de noi modele de mobilier de concepție proprie, care să corespundă atît cerințelor pieței interne, cît și celei externe, urmărindu-se folosirea tehnologiilor specifice, încadrarea în disponibilitățile de materii prime și materiale proprii, precum și realizarea principalilor indicatori tehnico-economici. O atenție deosebită se va acorda și în viitor extinderii sistemului de demontabilitate a mobilierului și folosirii pe scară largă a înlocuitorilor din lemn. Pentru popularizarea sortimentelor noi de mobilier, în anul 1980 se va realiza un nou volum al catalogului de mobilă românească.

Transpunerea în fapte a acestor măsuri pentru care se depun în aceste zile ample străduințe în toate unitățile centralei, asigură premisele necesare realizării în acest an și pe întregul cincinal a producției nete planificate, satisfacerea în măsură mai mare a cerințelor beneficiarilor din țară și străinătate.

Titu PARASCHIV

director economic, Centrala de prelucrare a lemnului

Planul producției fizice îndeplinit ritmic, integral

ÎN LUMINA DOCUMENTELOR Congresului al XII-lea, în perioada cincinalului viitor se va realiza o **extindere puternică a producției de utilaje tehnologice de mare complexitate, cu grad ridicat de automatizare.**

În înfăptuirea acestor obiective deosebit de importanță, sarcini mari revin și întreprinderii de utilaj chimic „Grivița Roșie” din București. În pre-

zent eforturile colectivului nostru sînt îndreptate atît în direcția realizării exemplare a sarcinilor din planul de producție pe 1979, cît și a înfăptuirii integrale a prevederilor pe întregul cincinal actual. Sporirea producției fizice este concepută să se realizeze atît pe seama lărgirii gamei sortimentale — prin asimilarea în fabricație a unor utilaje tehnologice de mare complexitate

tehnică pentru instalațiile de cracare catalitică, piroliză, oxid de etilenă și glicoli, cocsare, dimetilteftalat de la Combinatul petrochimic Midia, instalațiile de acetilenă, acetat de vinil, oxid de carbon de la Combinatul chimic Craiova, instalația de benzen de la Combinatul petrochimic Teleajen, instalațiile de hidrofinaie motorină, paraxileni, izomerizare, hidrodistilare-vid de la Combinatul petrochimic Brazi și Combinatul petrochimic Borzești, fermentatoare pentru întreprinderea „Biosinteza” — Calafat s.a. — cit și prin creșterea accelerată a productivității muncii.

Creșterea spiritului de creativitate în dezvoltarea bazei tehnice

SARCINILE DE PLAN pe acest an au vizat realizarea unor însemnate volume fizice de utilaje tehnologice necesare noilor obiective de investiții. Ele se amplifică în 1980, când prin plan se prevăd creșteri de 17,2% la producția netă și de 16,4% la producția marfă, sporuri care vor trebui realizate pe seama creșterii productivității muncii cu 17,2% față de realizările din 1979. Și nu trebuie omis faptul că pînă la sfîrșitul acestui cincinal, pe lîngă un volum de 26 500 t de utilaje tehnologice, vor trebui realizate 5000 tone piese turnate din oțel, 1200 tone piese turnate din fontă, 10 000 m³ tone piese forjate și matritate, piese de schimb în valoare de 9 milioane lei pentru utilaje chimice, mașini de prelucrat metale prin deformare plastică la cald și la rece, autoutilări de circa 10 milioane lei și altele.

În contextul acestor preocupări un accent deosebit se pune pe **sporirea producției fizice și nete prin introducerea accelerată a progresului tehnic, care asigură în medie 70% din sarcina de sporire a productivității muncii.** Au fost depuse pe parcursul acestui an și se vor depune în continuare eforturi deosebite pentru asimilarea unor **tehnologii de vîrf** — extinderea sudurii în baie de zgură, a sudurii automate în gaze protectoare și înlocuirea pe această cale a sudurii automate sub strat de flux, debitarea cu jet de plasmă sub apă, mandrinarea țevilor în placă tubulară prin explozie și altele.

Pentru sporirea producției fizice în anul viitor se acționează în vederea **creșterii gradului de dolare, de mecanizare și automatizare a muncii** în cadrul unor sectoare de muncă „cheie”

pentru sporirea operativității fluxului de producție. Este vorba printre altele de dotarea atelierului forjă cu un fierăstrău circular pentru debitat laminate, de dotarea secțiilor de producție cu dispozitive pentru sudarea automată, de execuția unor dispozitive de prindere pneumatică a pieselor pe mașinile-unelte și de extinderea folosirii polizoarelor electrice cu turație mare pentru lustruirea suprafețelor etc. Vor spori eforturile pentru autodotarea cu mașini pentru sudat racorduri, îndoit coturi la cald, polizat capete de țevă, dotarea cu AMC-uri necesare în vederea verificării parametrilor prevăzuți în documentațiile tehnice ș.a.

Eficiența acestor măsuri este ridicată și se va materializa în anul 1980 în obținerea unui spor de productivitate echivalent cu o economie relativă de personal de circa 560 de persoane.

Perfecționarea organizării — sursă intens valorificată

ALĂTURI de introducerea progresului tehnic, **perfecționarea organizării** constituie în acest an și va constitui în continuare o sursă intens valorificată în întreprindere de sporire a producției fizice și respectiv a productivității muncii. Direcțiile de acțiune care se au în vedere în prezent și care vor fi continuate, pe scară mai largă în anul următor, se referă în principal la :

- perfecționarea sistemului de culegere, prelucrare și transmitere a datelor în cadrul sistemului informațional al întreprinderii prin programarea pe calculator a balanței încărcării capacităților de producție, a execuției SDV-urilor și evidențierea cheltuielilor de producție pe produse prin postcalcul, folosind calculatorul ;

- reorganizarea și îmbunătățirea fluxurilor tehnologice pentru execuția fermentatoarelor, a SDV-urilor agabaritice și depozitarea acestora ;

- creșterea gradului de specializare a activității în cadrul atelierului de sudură, a unor locuri de muncă de montaj, organizarea debitării centralizate a tuturor reperelor și a SDV-urilor din întreprindere ș.a. ;

- aplicarea unor norme și normative de muncă sistematic îmbunătățite, în special la sectorul de prelucrări mecanice și de lucrări de cazangerie.

Măsurile de natura perfecționării organizării producției și a muncii vor conduce, la nivelul anului 1980, la obținerea unui spor de productivitate echi-

valent cu o economie relativă de personal de circa 140 de persoane.

Trebuie subliniat însă că realizarea integrală și eficientă a perfecționărilor arătate în domeniul tehnologiilor de fabricație și organizare face necesară punerea unui accent deosebit pe **formarea și ridicarea continuă a nivelului de calificare și pregătire profesională a cadrelor.** În acest an și în continuare în 1980 sporesc sensibil ponderea muncitorilor calificați în totalul muncitorilor, precum și preocupările de organizare a cursurilor de specializare în vederea autorizării sudorilor etc. De altfel, trebuie spus că pentru ridicarea calificării și perfecționarea pregătirii profesionale există încă din acest an cadrul organizatoric creat, însă o parte din acțiunile întreprinse au avut pînă în prezent o eficiență redusă. Este de datoria fiecărei brigăzi de producție, a maștrilor, a șefilor de ateliere și a șefilor de secții de a se preocupa mai intens, cu rezultate mai bune de perfecționarea pregătirii tehnice și profesionale a întregului personal muncitor. Acțiunile privind ridicarea calificării se cer însoțite de un amplu program de acțiuni pentru întărirea ordinii și disciplinei în secții și ateliere, de respectarea programului de muncă și a disciplinei tehnologice.

Analizînd condițiile tehnico-materiale necesare pregătirii producției anului viitor se poate afirma că sînt create principalele premise, desfacerea fiind asigurată în prezent pentru 85% din valoarea producției marfă, iar la utilajele tehnologice pentru industria chimică și prelucrarea țîțeiului există contracte și comenzi pentru întreaga producție. De asemenea, pentru întreaga cantitate de utilaj tehnic sînt specificate consumurile de materiale, o bună parte din ele avînd asigurată documentația de execuție a SDV-urilor. Esențial este ca în perioada imediat următoare să intensificăm eforturile în vederea asigurării acelorasi conditii privind desfacerea și pregătirea fabricației pentru celelalte sortimente din plan și în special pentru producția sectorului cald.

În întreaga întreprindere, ca urmare a amplelor acțiuni desășurate de oamenii muncii sub conducerea organizației de partid, se înregistrează în aceste zile o puternică și amplă mobilizare de forțe în vederea creșterii productivității muncii, a sporirii pe această cale a producției fizice, pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan și a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă.

Ilie BOLOGA

președintele Consiliului oamenilor muncii de la Întreprinderea „Grivița roșie” București

SPORIREA CONTRIBUȚIEI CERCETĂRII GEOLOGICE LA LĂRGIREA BAZEI DE MATERII PRIME

PENTRU REALIZAREA dinamismului accelerat al dezvoltării întregii economii naționale, în Documentele Congresului al XII-lea al P.C.R. se acordă o deosebită importanță lărgirii bazei proprii de materii prime și energetice, sporirii gradului de asigurare din resurse interne a necesităților economiei naționale, intensificării activității de descoperire și punere în valoare a noi rezerve de combustibili minerali — hidrocarburi, cărbuni, sisturi combustibile —, de resurse geotermice, minereuri, feroase, neferoase, metale rare și disperse, precum și de substanțe nemetalifere — sulf, caolin, dolomită, săruri de potasiu etc. — și de roci utile. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congres, „**va trebui să realizăm o intensificare a cercetării și cunoașterii resurselor de substanțe minerale utile de pe întreg teritoriul țării, inclusiv a minereurilor sărace, extinzând tehnicile moderne de prospecțiune și explorare. Pentru anul 1985 se prevede realizarea unei producții de 72—75 milioane tone de lignit, mai mare de aproape 4 ori decât în 1975 și de peste 13 ori față de 1965. Se vor extinde cer-**

cetările pentru petrol și gaze, forajele de mare adâncime precum și pe platforma continentală a Mării Negre”.

În îndeplinirea unor asemenea obiective se depun eforturi sporite pentru ridicarea activității de cercetare geologică pe o nouă treaptă calitativă, prin utilizarea unor metode moderne de investigare complexă, inclusiv a teledetecției, prin folosirea de noi tipuri de aparatură de înaltă tehnicitate, a mijloacelor automate de prelucrare și interpretare a datelor, în vederea creșterii substanțiale a eficienței lucrărilor de prospecțiune. Pentru un asemenea salt calitativ în perioada 1981—1985 sînt alocate pentru activitatea de cercetare geologică, fonduri de 1,5—1,6 ori mai mari decât în actualul cincinal. Utilizarea lor cu o eficiență sporită trebuie să se reflecte într-o creștere mai accentuată a rezervelor de substanțe utile descoperite și predate spre exploatare: sporirea rezervelor exploatabile la 1000 lei fonduri cheltuite trebuie să constituie criteriul fundamental al eficienței și calității lucrărilor geologice.

Intensificarea cercetării spațiilor geologice noi sau mai puțin explorate

ÎN ANII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE geologia românească a avut o contribuție deosebită la dezvoltarea industriei de petrol și gaze prin descoperirea și introducerea în exploatare a unui număr mare de zăcăminte, atât în zonele vechi productive cit, mai ales, în alte zone noi. Prin creșterea fondului național de rezerve de petrol și gaze extracția a atins niveluri ridicate, nu însă pe măsura acoperirii în întregime a nevoilor economiei naționale. Iată de ce cercetarea geologică pentru petrol și gaze se găsește în fața unei noi etape, care ridică probleme foarte complexe. Cerința de bază a acestei etape — subliniată în documentele Congresului — o constituie intensificarea cercetării spațiilor noi sau mai puțin explorate, în această categorie intrînd în primul rînd treapta de adîncime mai mare de 3500 m, pe uscat, și platforma continentală a Mării Negre, în paralel cu perfecționarea concepției și a metodicilor de

investigare a obiectivelor cu explorare avansată, situate pînă la 3500 m, în vederea descoperirii unor acumulări de liței legate de alte condiții geologice decât cele ce au putut fi descifrate prin metodele utilizate pînă în prezent.

Îndeplinirea acestor obiective, deosebite, de cele din etapele anterioare prin complexitatea pe care o prezintă, determină o amplificare a eforturilor în vederea introducerii și aplicării pe scară largă a unor noi tehnologii moderne de prospecțiuni și explorare, conduce în unitățile economice de profil la o mobilizare amplă a eforturilor proprii pentru îmbunătățirea activității de cercetare.

În perioada 1979—1985, activitatea se desfășoară pe baza unui **program de cercetare geologică**, cuprinzînd **obiectivele majore și măsuri de îmbunătățire și modernizare a dotării tehnice — materiale, în concordanță cu condițiile geologice tot mai dificile în care se găsesc noile zăcăminte**. Corespunzător acestor condiții, programul prevede pentru cincinalul următor, la petrol și gaze, fonduri de 1,57 ori mai mari față de cele din actualul cincinal (tabelul).

Conform prevederilor din program se realizează în prezent o amplă concen-

Dinamica volumului fondurilor de finanțare a lucrărilor geologice pentru țitei și gaze în perioada 1966—1985

Perioada	Indicele de creștere Față de 1961—1965 In lanț	
1966—1970	125	125
1971—1975	139	112
1976—1980	165	116
1981—1985	259	157

trare a eforturilor în următoarele direcții:

● **În cercetarea științifică și proiectarea geologică pentru îmbunătățirea concepțiilor și a tehnicilor de investigare și de evaluare a potențialului petrogazeifer al formațiunilor geologice mai puțin explorate**, în vederea perfecționării căilor de fundamentare a lucrărilor de prospecțiune și explorare, capabile să conducă la creșterea eficienței lucrărilor prin diminuarea neconfirmării ipotezelor de lucru (neconfirmări care apar peste tot în lume în activitatea geologică, determinate în cea mai mare parte de imperfecțiunea sau puterea redusă de rezoluție a aparaturii și metodicilor geofizice utilizate).

Cercetarea științifică a determinat unele progrese care se reflectă în îmbunătățirea activităților de prospecțiune, explorare și foraj. Cu toate acestea, față

de situația existentă pe plan mondial, unele direcții au fost abordate insuficient. Avem în vedere activitatea la mare adâncime și în domeniul marin, pregătirea fluidelor de sonde, aparatura de măsură și control și aparatura geofizică de câmp și de sondă. Cercetarea fundamentală va trebui să abordeze și să rezolve o serie de obiective principale, între care: asimilarea de aparatură geofizică de teren de mare tehnicitate și sensibilitate și elaborarea unor metode directe de punere în evidență și conturare a zăcămintelor de petrol și gaze.

● În prospecțiunea seismică, se intensifică cercetarea zonelor cu alcătuire

— intensificarea cercetării formațiunilor situate la mare și foarte mare adâncime;

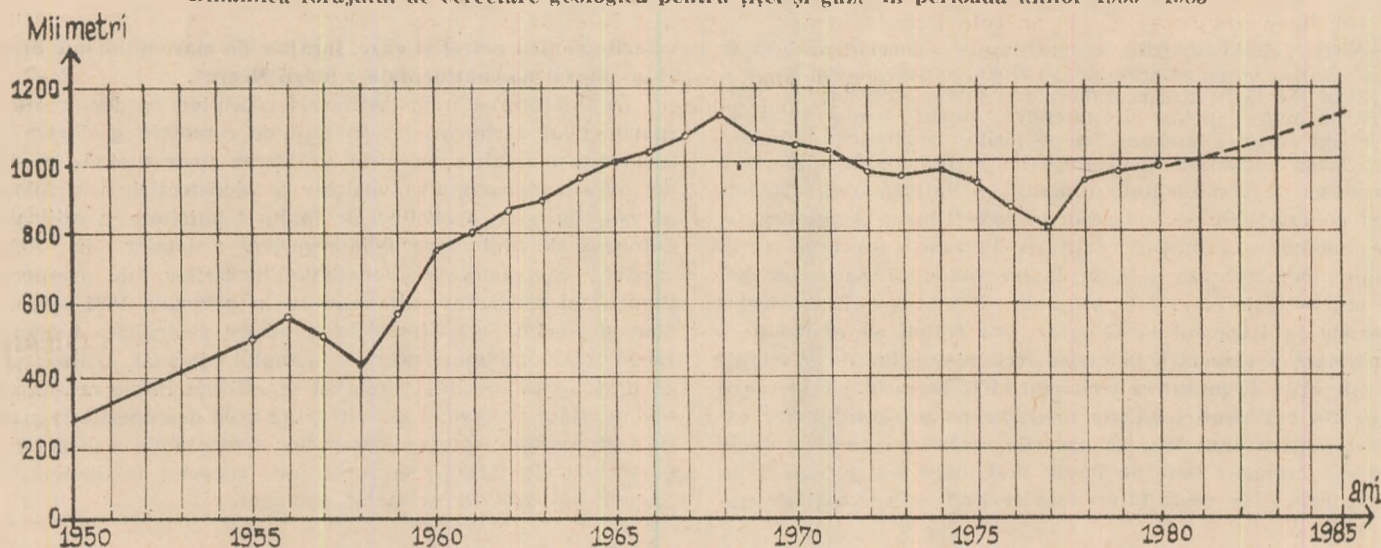
— elucidarea perspectivelor petrogeozefiere ale platformei continentale românești a Mării Negre.

Forajul geologic prevăzut pentru etapa 1981—1985 se caracterizează prin creșterea volumelor de lucrări la mare adâncime, cu circa 230% față de preliminările perioadei 1976—1980. În scopul verificării posibilităților de genereză, acumulare și conservare a hidrocarburilor în formațiuni situate la foarte mare adâncime, în perioada 1981—1985 s-a prevăzut și forarea unor sonde de 7 000—8 000 m adâncime.

tul dintre volumul de finanțare și volumul creșterii de rezerve. Datele statistice arată că investiția specifică are atât în țara noastră cât și pe plan mondial, tendința de creștere de la etapă la etapă, ca urmare a stadiului avansat de cunoaștere și exploatare a zăcămintelor din zonele și adâncimile ușor accesibile și orientării lucrărilor către adâncimi tot mai mari și zone cu condiții de lucru dificile.

În condițiile de lucru preconizate pentru cincinalul 1981—1985 se estimează că investiția specifică va fi majorată. Desigur, această creștere ar putea fi compensată în eventualitatea că zăcămintele noi ce vor fi descoperite vor

Dinamica forajului de cercetare geologică pentru țitci și gaze în perioada anilor 1950—1985

geologică complicată și relief accidentat, precum și a obiectivelor situate la mare adâncime, pe uscat și pe platforma continentală a Mării Negre. În acest scop se va acționa asupra perfecționării tehnologiilor de investigare în teren și de prelucrare a datelor la calculator, urmărindu-se, cu precădere, creșterea puterii de rezoluție a metodelor de investigare și a gradului de extragere a informațiilor geologice din înregistrările seismice.

Pentru obținerea datelor necesare, volumul de prospecțiuni seismice se va dubla în cincinalul 1981—1985 față de 1976—1980.

● În activitatea de foraj este în curs de realizare o amplă mobilizare de forțe pentru ca forajul geologic să se desfășoare în toate zonele cu perspective de hidrocarburi de pe uscat și de pe platforma continentală a Mării Negre, având ca obiective principale:

— cercetarea după concepții noi a zonelor vechi productive, în vederea localizării unor noi obiective și suprafețe cu rezerve legate atât de capcane structurale (blocuri noi în extinderea celor cunoscute), cât mai ales de cele litostratigrafice sau combinate:

În domeniul investigării geologice și geofizice a sondelor de cercetare sînt inițiate acțiuni în vederea: extinderii metodelor geofizice de investigare complexă, care permit determinări cantitative privind proprietățile fizico-geologice și conținutul în fluide al stratelor; stabilirii și aplicării unor programe complexe de investigare geologică și geofizică a sondelor, în scopul identificării tuturor substanțelor minerale utile legate de formațiunile sedimentare străbătute; extinderii utilizării echipamentelor de gaz carotaj cu cromatografie, în vederea detectării intervalelor care conțin hidrocarburi; extinderii utilizării în timpul forajului a probatoarelor de strat pentru grăbirea cunoașterii conținutului în fluide al stratelor traversate de sonde.

Elemente de amplificare a eficienței activității geologice

INDICATORUL SINTETIC care reflectă eficiența lucrărilor de cercetare geologică pentru petrol și gaze este investiția specifică exprimată prin rapor-

avea dimensiuni și caracteristici superioare celor ale zăcămintelor cunoscute pînă în prezent. Mărimea investiției specifice este influențată de o serie de factori a căror luare în considerare ar putea contribui la o mai rațională utilizare a fondurilor alocate.

Dintre factorii obiectivi, care influențează nefavorabil eficiența, menționăm: necesitatea orientării lucrărilor către adâncimi din ce în ce mai mari ca urmare a restrîngerii zonelor cu perspective la adâncimi mai mici. Este de menționat că costurile unitare cresc într-un ritm mult mai mare decît ritmul creșterii adâncimilor de lucru; dimensiunile zăcămintelor și caracteristicile fizice ale acestora, precum și repartizarea lor neuniformă în scoarța pămîntului. Acestea fac să varieze cantitatea de rezerve descoperită pe sondă și respectiv productivitatea zăcămintelor; creșterea volumului lucrărilor de cercetare în zone izolate, mai greu accesibile, necesitînd lucrări costisitoare de organizare și pregătire a șantierelor; necesitatea amplificării lucrărilor de verificare a unor zone de prognoză, pentru fundamentarea lucrărilor viitoare, care, în general, nu au aport imediat de rezerve.

Dintre factorii subiectivi, asupra că-

roră se poate și trebuie să se acționeze pentru obținerea unei eficiențe sporite a activității geologice menționăm: calitatea dotării tehnico-materiale; vitezele de lucru la sonde; tehnologiile de lucru aplicate și calitatea lucrărilor executate; modul de organizare a activității de execuție a lucrărilor geologice, disciplina și gradul de pregătire profesională a forței de muncă; calitatea și cantitatea elementelor de fundamentare a lucrărilor; durata lucrărilor de forat și a probelor de producție.

Pornindu-se de la cerințele care se ridică în aceste domenii, au fost stabilite măsuri și organizate acțiuni de reducere a costurilor unitare la forajul cu sonde și de creștere a vitezelor de lucru. **Efortul propriu de reducere a cheltuielilor suplimentare**, în condițiile de lucru menționate, pentru elementele care se pot cuantifica în prezent, se ridică, la cea 10% pe întreaga perioadă 1979—1985.

Pentru identificarea de noi căi de reducere a cheltuielilor în perioada următoare au fost elaborate și se intensifică preocuparea pentru aplicarea unor studii privind îmbunătățirea eficienței în activitatea geologică. Se urmărește ca vitezele de lucru să crească, în funcție de adâncime, cu 33—70% în 1985 față de 1979 prin perfecționarea organizării activității, ridicarea calificării și specializarea personalului operativ, întărirea

asistenței tehnice și extinderea tehnologiilor de foraj perfecționate, iar prin asigurarea dotării tehnico-materiale cu utilaje și scule la nivelul tehnic existent pe plan mondial, **vitezele de foraj vor putea crește până la de două ori în 1985**. În acest scop, în programul cercetării geologice se prevede elaborarea unui **program privind îmbunătățirea calității aparatului și utilajelor** pentru a se asigura obținerea unor performanțe similare cu cele realizate în țări cu industrie petroliferă dezvoltată. Programul va fi elaborat de către Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei, în colaborare cu Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Industriei Metalurgice și Ministerul Industriei Chimice. De asemenea, se acționează pentru **înființarea unei unități specializate pentru proiectarea și construirea de aparatură geofizică și geologică**, în scopul reducerii importului și realizării unui volum mai mare de utilaje și echipamente în țară.

Pentru realizarea exemplară a obiectivelor majore ce stau în fața activității geologice, este realizată o amplă mobilizare de forțe în vederea sporirii rezervelor de petrol și gaze, a **utilizării cu maximă eficiență a bazei tehnico-materiale și a forței de muncă** din unitățile din acest sector de activitate. La toate acestea se cere adăugată o preocupare sporită în industria metalurgică pentru

asigurarea prăjinilor de foraj din oțeluri superioare, a burlanelor de tubaj și a țevilor de extracție de calitate superioare și anticorozive. Concomitent, industria construcțiilor de mașini urmează să realizeze aparatatură, instalații, scule și echipamente de înaltă productivitate, în mod special sape și pompe de fund cu durată mare de funcționare, preventivoare de înaltă presiune, rezistente la temperaturi ridicate și anticorozive etc. Alături de acestea, se impune ca industria chimică, să asigure produsele necesare preparării și întreținerii fluidelor de foraj speciale și de greutate specifică ridicată, iar industria materialelor de construcții — cimenturile de sondă adecvate presiunilor și temperaturilor ridicate, atât pentru sondele de mare adâncime, cât și pentru sondele necesare proceselor termice.

Pe toate aceste căi, activitatea geologică și cea extractivă de petrol și gaze își sporește eforturile pentru a aduce o contribuție substanțială în dezvoltarea potențialului energetic național, la satisfacerea dezideratului ca, în viitorul deceniu, țara noastră să devină independentă din punct de vedere al combustibilului și energiei.

Petru COJEAN
director general adjunct
Gogu DRAGNE
Ministerul Minelor,
Petrolului și Geologiei

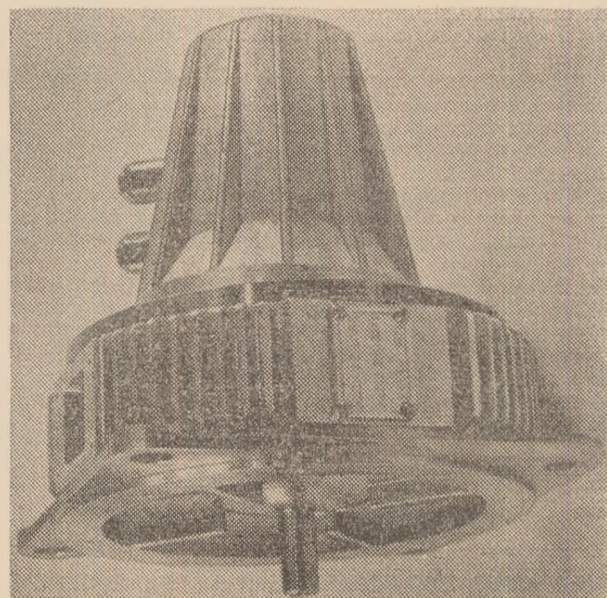
REALIZĂRI DE PRESTIGIU ALE CREAȚIEI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Motoare electrice cu performanțe unice în lume

REALIZATE într-o concepție originală, constructivă și tehnologică, brevetată atât în țară cât și în străinătate, motoarele de curent continuu cu întrefier axial și cu rotor disc prezintă față de motoarele fabricate pe plan mondial avantajul esențial al unui colector separat, astfel încât durata lor de viață și siguranța în funcționare sînt mult mărite. Ca avantaje majore față de motoarele clasice de curent continuu mai pot fi amintite: cimpul magnetic de excitație care este creat de magneți permanenți metalici sau ceramici, fără a mai fi astfel necesară excitația electromagnetă care conduce la consumuri suplimentare de energie; reglajul foarte precis datorită caracteristicilor electrice — cuplul, turația, cu-

rentul — liniare; posibilitatea lor de a se roti în ambele sensuri, păstrînd aceleași caracteristici; funcționare în același cuplu (nominal) la orice turație, chiar și la turații mici apropiate de viteza nulă; cuplu de pornire mărit de 4—8 ori față de cuplul nominal; gamă de turații extrem de largă, cuprinsă între 1 rot/min și 3 000 rot/min!; dimensiuni de gabarit reduse, ceea ce conduce la importante economii de metal. Și enumerarea avantajelor pe care le prezintă aceste motoare ar putea fi continuată.

Interesant de arătat că industria noastră lărgiște mereu gama tipurilor constructive, astfel că, în prezent, sînt fabricate asemenea motoare pentru acțio-

nări electrice, acționări de vane, acționări automate a avansurilor mașinilor-unelte, acționarea aerotermelor folosite în construcția autovehiculelor, acțio-

nări reversibile de precizie cu mare viteză de răspuns, acționări de tipul celor de la mecanismele de avans la mașinile-unelte cu comandă program etc.

„Un obiectiv esențial al cincinalului viitor este înlăptuirea unei profunde revoluții agrare cuprinzând atât baza tehnico-materială cât și organizarea producției”.

(din Raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Congresul al XII-lea al P.C.R.)

ROLUL MAJOR AL AGRICULTURII ÎN PROCESUL DE DEZVOLTARE A ECONOMIEI ROMÂNEȘTI

AGRICULTURA ROMÂNEASCĂ se găsește în fața unor mutații calitative esențiale, mutații cerute în mod obiectiv de rolul și importanța acestei ramuri în procesul dezvoltării economico-sociale a țării în prezent și în viitor. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congresul al XII-lea al P.C.R., se impune trecerea la „înlăptuirea unei profunde revoluții agrare”, pentru a accelera procesul de dezvoltare intensivă și de modernizare a agriculturii — aceasta fiind una din prioritățile de bază ale planului cincinal 1981—1985 — de care depinde însăși dezvoltarea industriei, a întregii economii naționale și în ultimă instanță ridicarea bunăstării întregului popor.

Este meritul incontestabil al secretarului general al partidului că, încă de la Congresul al IX-lea, printr-o analiză științifică, profund vizionară, a pus noi baze în aprecierea rolului și importanței agriculturii pentru dezvoltarea economico-socială a țării, practic reconsiderând-o, în raport cu teoria și politica agrară din perioada primelor 3 cincinale. Azi, accentuând și nuanțând și mai puternic importanța crescândă a agriculturii și imperativul dezvoltării sale în ritmuri și mai înalte, în structuri fundamentale moderne, orientările date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, documentele Congresului al XII-lea ne oferă și în acest domeniu exemplul unei gândiri revoluționare, științifice și înalt patriotice totodată, care impune, în modul superior, preluarea și nuanțarea analitică a problematicei complexe a dezvoltării agrare și mai ales traducerea neînfrizată în practică a prevederilor stabilite.

Deși contribuția agriculturii la dezvoltarea economico-socială de ansamblu a țării a fost și până în prezent esențială, acum și în viitor (când se pune problema depășirii stadiului de țară în curs de dezvoltare și intrarea noastră în rândul țărilor cu nivel mediu de dezvoltare) această contribuție trebuie să sporească substanțial.

Fiind a doua mare ramură (după industrie) creatoare de produs social și venit național, deținând elemente esențiale ale avuției naționale, agricultura trebuie considerată și apreciată la reală sa valoare prin natura, dimensiunile și ponderea bunurilor furnizate, în întreaga sa calitate: resursă de materii prime pentru economie (industria alimentară și industria ușoară), producătoare de bunuri de larg consum și furnizoare directă sau participantă (prin intermediul industriilor transformatoare ale materiilor prime oferite de ea) la exporturile țării.

Grevată de unele rămăneri în urmă reale (explicabile atât prin cauze de ordin social-istoric, dar și prin esența sa specifică), agricultura noastră trebuie să facă un efort substanțial pentru a recupera, la nivelul maxim posibil, atât decalajele sale față de alte ramuri (în special industria) ale economiei naționale, cât și față de nivelurile și structurile de dezvoltare ale agriculturii din țările avansate.

Posibilități și cerințe sporite

AMBIȚIOSUL PROGRAM al dezvoltării agriculturii în cincinalul 1981—1985 are la bază corelarea științifică a posibilităților tot mai mari de care va dispune această ramură, cu cerințele economiei naționale pentru produse agricole în cantități continue sporite și de calitate superioară.

Ca urmare a acumulărilor cantitative de până acum și a celor ce vor urma, activitatea din agricultură trebuie și poate să facă un radical salt calitativ în toate compartimentele sale: **sporirea**

substanțială a producțiilor fizice totale, creșterea mai accentuată a producțiilor medii la hectar și pe cap de animal, reducerea cheltuielilor materiale, obținerea de beneficii ridicate care să permită autofinanțarea integrală a dezvoltării viitoare.

Realizarea concomitentă, intercorelată a acestor obiective va fi singura garanție solidă a îndeplinirii cu succes a sarcinii trasate de Congres, ca la nivelul anului 1985 producția globală a agriculturii să atingă circa 270 miliarde lei (mai mare cu 60—65% față de 1980 și de aproape 3 ori față de 1975).

Desigur că o asemenea creștere trebuie să aibă la bază alocări tot mai mari de factori de producție (mecanizare, îngrășăminte chimice, irigații etc.), dar centrul nodal va consta în **modul superior cum vor fi folosiți acești factori, în priceperea și hofărirea de a organiza cât mai bine producția și munca în fiecare unitate de producție**. Trebuie subliniat acest lucru, deoarece și până în prezent, alocărilor superioare de factori (uneori rari și totdeauna costisitori) nu le-au corespuns întotdeauna creșteri de producție la nivelul celor așteptate, tocmai datorită unor carențe în organizarea producției și a muncii în multe unități de producție.

Marilor eforturi materiale și financiare pe care societatea le face, agricultura, oamenii muncii din această ramură nu le pot răspunde mulțumitor decât prin sporirea continuă și substanțială a producțiilor la toate culturile și categoriile de animale, prin ridicarea eficienței economice la cele mai înalte cote.

Producția agricolă vegetală, ca bază indispensabilă a întregii producții agricole, are de îndeplinit sarcini de mare importanță în cincinalul următor. Atingerea, în 1985, a unei producții de cereale de 27—28 mil. tone (1 200 kg/locuitor) și stabilizarea acestei producții vor marca un adevărat salt calitativ. Cheia de boltă a producției cerealiere o reprezintă creșterea mai intensă a producției de porumb boabe (14,8—15,3 mil. tone în 1985), dată fiind importanța sa capitală în creșterea animalelor. Până în prezent, neasigurarea nivelurilor prevăzute pentru această importantă parte a bazei furajare frânează dezvoltarea în mod corespunzător a producției zootehnice sau, așa cum s-a întâmplat uneori, am fost nevoiți să recurgem la importuri de furaje concentrate (care, oricum, sînt mai scumpe decât cele din producția internă), cu consecințele logice nefavorabile atât pentru agricultură, cât și pentru economia națională în ansamblu.

Tot pe linia asigurării unei baze furajare îndestulătoare și de calitate superioară, se are în vedere creșterea spectaculoasă a producției de soia (920—950 mii tone în 1985), care va fi mai mare de peste 4,4 ori decât media producției anuale din primii 3 ani ai actualului cincinal.

Intensificarea producției plantelor tehnice pentru producția alimentară (sfecla de zahăr și floarea soarelui), ca și a producției de plante textile (înul și cânepa pentru fibră) constituie, de asemenea, o coordonată de bază a viitorului cincinal (față de nivelurile prezente ale producțiilor respective, în 1985 producțiile vor fi mai mari cu 55—65% la sfecla și floarea soarelui și cu 100—150% la plantele textile).

Creșteri însemnate de producție se prevăd și la culturile ce asigură aprovizionarea directă a populației cu produse agricole de primă necesitate (cartofi și legume, fructe și struguri).

Rolul esențial în realizarea nivelurilor preconizate ale producțiilor agricole vegetale îl deține procesul intensificării, respectiv sporirea în ritm susținut a randamentelor la hectar, dat fiind că suprafața agricolă a țării este quasi constantă. Așa cum se precizează în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XII-lea al P.C.R., producțiile medii la hectar, pe total țară, trebuie să atingă în 1985 niveluri de

4 500—5 000 kg/ha la porumb boabe, 3 500—3 600 kg/ha la grâu, 33—40 t/ha la sfecla de zahăr, 25 t/ha, la cartofii de toamnă, 17 t/ha la legume de cîmp, 11,6 t/ha la fructe etc. Pe această linie, eforturile trebuie multiplicare rapid și constant, creșterea susținută a randamentelor la hectar fiind unica soluție fundamentală a sporirii producției agricole în ansamblul său. Trebuie spus că măsurile aplicate pînă în prezent nu au fost suficiente pentru a ne permite să depășim situația necorespunzătoare a nivelurilor randamentelor la hectar, actualele rezultate plasîndu-ne în ultima treime a unui clasament al țărilor europene — lucru valabil pentru majoritatea culturilor vegetale.

Trebuie acționat mult mai hotărît pe linia introducerii rezultatelor cercetării științifice agrobiologice (soluri și hibrizi noi, productivi, rezistenți la variații de climă și la boli, compatibili cu tehnologiile agricole moderne bazate pe mașinism, chimizare și irigații); totuși, esențiale rămîn **executarea corespunzătoare a tuturor lucrărilor agricole** (în timpul optim și la un nivel calitativ superior), **pregătirea lor din timp și optimizarea fluxurilor în cadrul campaniilor.**

Zootehnia prezintă o importanță deosebită prin natura și calitatea produselor ce le furnizează; dezvoltarea sa constituie o prioritate în cadrul planului dezvoltării agricole globale în cincinalul următor. Ritmul mai intens de creștere a producției zootehnice decît cel al producției vegetale trebuie să asigure sporirea ponderii sale în totalul producției agricole (46—47% în 1985).

Obținerea a 4—4,1 mil. tone de carne în viu, a 85—88,7 mil. hl. de lapte, 56—61,1 mii tone de lînă și a 8—8,2 mlrd. de ouă la nivelul anului 1985 va fi rezultatul atît a sporirii efectivelor de animale (3 mil. bovine, 14—15 mil. porcine, 20—22 mil. ovine și caprine, 60 mil. păsări ouătoare), cît și a creșterii producțiilor medii pe cap de animal. Pentru realizarea efectivelor și producțiilor amintite, o atenție deosebită trebuie dată asigurării bazei furajere la nivel optim (cantitativ și calitativ), cultivîndu-se plante furajere de mare randament, dar venind în completare și cu extinderea culturilor duble, utilizarea furajelor grosiere, valorificarea mai bună a suprafețelor de producere a masei verzi pe zonele colinare și montane. Pentru realizarea producțiilor animale prevăzute, volumul anual al acestor furaje complementare trebuie să ajungă la 120—130 mil. tone.

Extinderea în continuare a sistemului de tip industrial în creșterea animalelor prin înființarea de noi unități, introducerea în procesul de producție a unor rase ameliorate, accelerarea procesului de mecanizare a lucrărilor din zootehnie vor fi, de asemenea, măsuri importante ce vizează ridicarea la o nouă calitate și a activității din acest sector important al agriculturii.

O atenție deosebită trebuie să capete orientarea către îmbu-

nătățirea eficienței economice a producției zootehnice (în special la sistemul gospodăresc — clasic de creștere a animalelor), unde necajunsurile în acest domeniu sînt mai mari chiar decît în sectorul producției vegetale.

O ecuație dinamică : dotare — organizare

PENTRU ASIGURAREA realizării obiectivelor dezvoltării agricole în viitorul cincinal, se vor aloca investiții în valoare de 155 miliarde lei (12,1% din volumul investițiilor pe întreaga economie națională), mai mult cu aproape 30% față de suma alocată agriculturii în cincinalul 1976—1980.

Dimensiunile mereu sporite ale procesului investițional din ramura agriculturii vor face ca la nivelul anilor 1985—1990 această ramură să dispună de o puternică bază tehnico-materială, modernă și eficientă, temelie a obținerii de producții la nivelul țărilor cu agricultură avansată, în condițiile unei înalte eficiențe economice și sociale.

În cincinalul 1981—1985 va continua procesul de extindere a mecanizării lucrărilor agricole (agricultura va dispune, în 1985 de 140—145 mii tractoare, 40—42 mii combine autopropulsate etc.), ceea ce va permite scutirea substanțială a duratei lucrărilor de mare anvergură (însămînțatul în 15 zile, recoltarea grîului în 8 zile și a porumbului în 25—30 de zile) și executarea în bune condiții a lucrărilor în legumicultură, pomicultură și viticultură.

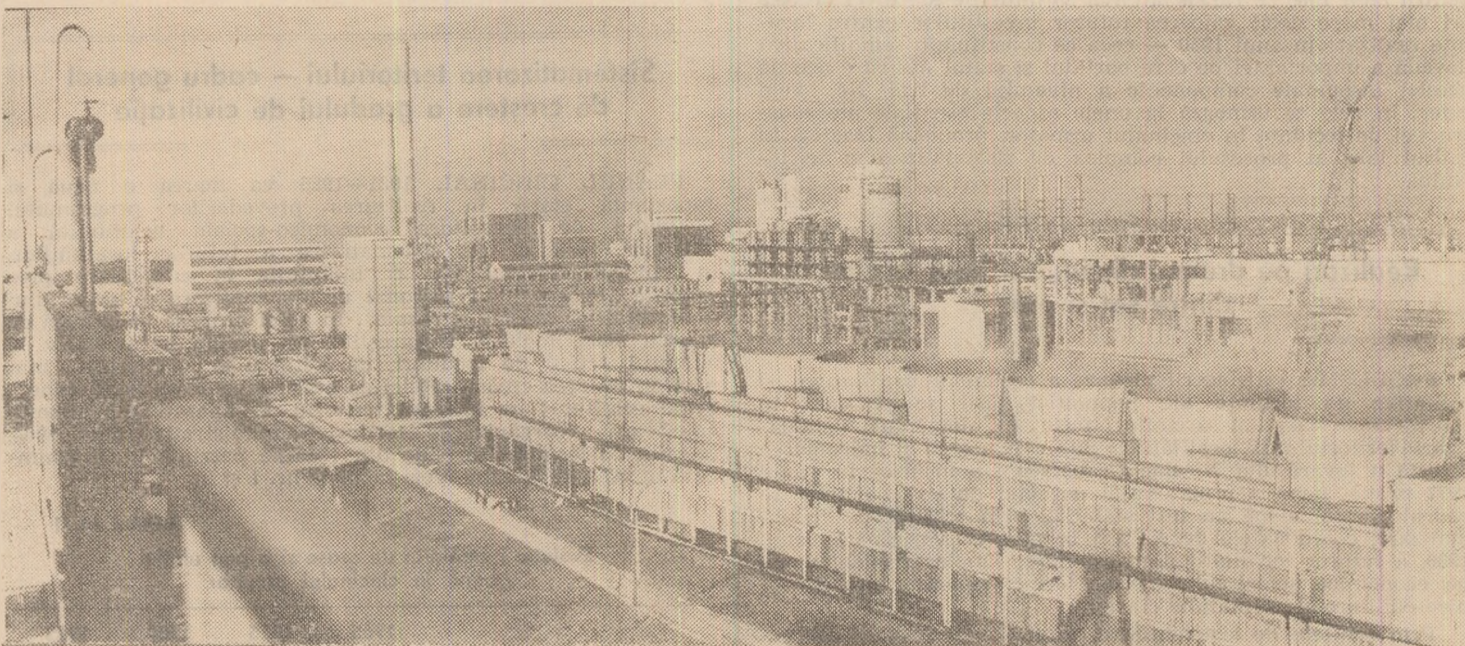
Pentru a realiza randamente cît mai înalte la hectar, agricultura va primi cantități din ce în ce mai mari de îngrășăminte chimice, ajungînd ca la finele cincinalului viitor să utilizeze 320 kg substanță activă la hectarul cultivat (arabil+vii+livezi), de 3 ori mai mult față de cantitățile ce le administrăm în prezent.

O parte din investițiile alocate privesc amenajarea pentru irigații a unei noi suprafețe de 700—1 000 mii hectare, urmînd ca în 1985 să dispunem de aproape 4 milioane de hectare irigate (80% din totalul suprafeței irigabile la noi în țară).

Folosirea rațională, integrală și conservarea fondului funciar vor trebui să stea în centrul atenției și în cincinalul următor; vor fi executate importante lucrări de desecări (pe 800—850 mii hectare), combatere a eroziunii solului (pe 950—1 000 mii hectare).

Ion SOARE

(Continuare în pag. 22)

Combinatul de îngrășăminte chimice Bacău (în fotografie — vedere parțială) reprezintă una din principalele investiții din acest cincinal ale industriei chimice; capacitățile puse în funcțiune la acest mare obiectiv au contribuit la creș-

terea producției globale a ramurii, în primii trei ani ai cincinalului, într-un ritm mediu de 13,3%.

Directivile Congresului al XII-lea al P.C.R. prevăd că în 1985 producția de îngrășăminte chimice să atingă 5 milioane de tone, cu 15—21% mai mult decît

nivelul stabilit pentru anul viitor, ceea ce va permite ca agricultura să dispună de peste 320 kg. substanță activă de îngrășăminte chimice hectarul de teren arabil, vii și livezi; se vor asigura, totodată, integral cantitățile de pesticide necesare.

Ridicarea continuă a nivelului de trai și a calității vieții

PROGRESE ÎNSEMNATE ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DE LOCUINȚE

DIRECȚIILE dezvoltării economico-sociale a României în cincinalul viitor, expuse în chip magistral de secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în raportul prezentat Congresului al XII-lea, marchează o nouă etapă, calitativ superioară pe linia progresului neîntrerupt al patriei socialiste. Supremă garanție a traducerii în viață a obiectivelor de însemnătate istorică cuprinse în documentele programatice aprobate de cel de al XII-lea Congres, re alegerea tovarășului **Nicolae Ceaușescu** în înalta funcție de secretar general al partidului, prin voința unanimă a întregului partid și popor, constituie, deopotrivă, chezașia unor noi și minunate realizări, a înaintării consecutive a țării pe drumul edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului.

În ansamblul marilor probleme ale dezvoltării economico-sociale a țării, un loc deosebit este acordat de partid construcției de locuințe. Multiplele aspecte ale amplului program de sistematizare a teritoriului și localităților urbane și rurale și de accelerare a ritmului construcției de locuințe în cincinalul următor își găsesc expresie atât în Directivele Congresului al XII-lea al partidului, cât și în programele directive care prefigurează liniile generale de dezvoltare economico-socială a României. Construcția de locuințe se plasează pe al doilea loc ca importanță în ceea ce privește volumul de investiții alocate, mărirea fondurilor destinate acestui sector în cincinalul viitor, urmând îndeaproape eforturile mari în domeniul investițiilor industriale. Și trebuie ținut seama de baza de pornire superioară: investițiile în ce privește construcția de locuințe pentru anul 1980 se ridică la circa 26 miliarde lei, nivel de 36,9 ori mai mare decât valoarea tuturor investițiilor pentru locuințe realizate în anul 1950 — ceea ce constituie o semnificativă dovadă a importanței pe care partidul și statul nostru o acordă acestei însemnate componente a nivelului de trai. Ne vom referi în cele ce urmează la unele aspecte esențiale ale construcției de locuințe în cincinalul următor, problemă înscrisă în cadrul larg al procesului complex de sistematizare a teritoriului.

Realizări pe drumul diminuării deosebirilor dintre sat și oraș

PROBLEMA satisfacerii plene a cerințelor cantitative și calitative de locuințe ale populației țării se plasează în cadrul mai larg al sarcinilor puse în domeniul sistemării teritoriului și localităților. Sub conducerea și îndrumarea directă a tovarășului **Nicolae Ceaușescu** s-a încheiat în anul 1977 prima etapă a programului național de sistematizare. În cadrul acestei etape au fost stabilite, prin schițele de sistematizare, coordonatele dezvoltării în perspectivă, pînă în anul 1980, a tuturor localităților, marcindu-se amplasarea obiectivelor economice, social-culturale, de locuit și pentru lucrări tehnico-edilitare ale actualului cincinal.

Prin schițele de sistematizare aprobate au fost, de asemenea, stabilite profilul social-economic al fiecărei localități, dezvoltarea armonioasă a acestora în corelare cu teritoriul înconjurător și cu sistemul rețelei de localități existente, urmărindu-se și pe această cale crearea de condiții de viață egale pentru toți cetățenii țării, în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, diminuarea treptată a deosebirilor esențiale dintre oraș și sat, prin ridicarea satului la nivelul de dezvoltare, echipare și dotare tehnico-edilitară al orașului. Este semnificativ și faptul că, pînă la sfîrșitul anului viitor, în fiecare județ

va exista un număr de cel puțin 6—7 orașe, repartizate judicios în teritoriu, astfel încît de dotările și serviciile acestora să se folosească un număr cît mai mare de cetățeni din comunele învecinate pînă la o distanță de 10—15 km.

Se impune totodată remarcată preliminară construirii în acest cincinal a unui număr de cel puțin 900 000 apartamente, urmînd ca diferența pînă la 1 000 000 apartamente — nivel prevăzut în programul suplimentar — să fie asigurată ca front de lucru pentru ca aceste apartamente să poată fi date în funcțiune la începutul cincinalului următor. La elaborarea detaliilor de sistematizare ale zonelor de locuințe se aplică, în condiții de creștere a exigenței pentru calitatea soluțiilor și folosirea terenurilor, indicațiile privind comasarea clădirilor, gruparea mai bună a acestora, reducerea distanțelor dintre clădiri concomitent cu reducerea înălțimilor și a lungirii fronturilor clădirilor, folosirea de tipuri de clădiri cu arhitectură specifică. Toate acestea sînt menite să asigure o utilizare mai bună a terenurilor, să îmbunătățească estetica arhitecturală a localităților, condițiile de locuit, folosirea utilităților comerciale, culturale etc.

Este de remarcat, de asemenea că, din apartamentele prevăzute a se realiza în acest cincinal, circa o treime se realizează în zonele centrale sau pe arterele centrale de circulație, contribuind prin arhitectura blocurilor, spațiilor comerciale și de servicii, precum și prin dotările aferente la creșterea gradului de echipare și la transformarea zonelor centrale în ansambluri moderne, reprezentative.

Sistematizarea teritoriului — cadru general de creștere a gradului de civilizație

PLANUL CINCINAL 1981—1985 va marea o nouă și importantă etapă în realizarea prevederilor programului partidului de dezvoltare economico-socială echilibrată a județelor țării și de sistematizare a tuturor localităților. În viitorul cincinal vor fi îndeplinite în continuare prevederile „Programului național de sistematizare a teritoriului și localităților urbane și rurale”. În acest sens, se va urmări ca orașele mari, inclusiv Bucureștiul, să rămînă aproximativ la numărul actual de locuitori, dezvoltîndu-se localitățile mai mici, în vederea creării rețelei de orașe și centre urbane, repartizate echilibrat pe întregul teritoriu. Comparativ cu situația anterioară reorganizării teritorial-administrative din 1968, rețeaua de localități urbane din 1985 se prezintă mult schimbată în această direcție (vezi tabelele nr. 1 și 2).

Tabelul nr. 1

Evoluția numărului de orașe și a pop. ullației urbane în cincinalul următor

	1965	1975	1980	1985
Număr orașe	184	236	265	505
Populația urbană (milioane locuitori)	6,4	9,2	11,7	12,9
Pondere a populației urbane în totalul populației (%)	33,7	43,2	52,2	54,5

Așa cum rezultă din datele tabelelor nr. 1 și 2, urmează să se petreacă mutații în ce privește gruparea orașelor după nu-

Tabelul nr. 2

Gruparea orașelor după numărul populației

	Numărul de orașe	
	1980	1985
Orașe mici, sub 20 000 locuitori	269	393
Orașe mijlocii, între 20 și 100 000 locuitori	77	90
Orașe mari, peste 100 000 locuitori	19	22

mărul de locuitori, punându-se un accent deosebit pe creșterea numărului de orașe cu o populație sub 20 000 locuitori. Programul-direktivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial în perioada 1981—1985 prevede, de asemenea, ca, până la finele cincinalului viitor, în fiecare județ să existe cel puțin 9 centre urbane, ceea ce exprimă o repartizare echilibrată a acestora pe întreg teritoriul țării; se va realiza o intensificare a legăturilor dintre orașe și sate, fiecărui oraș revenindu-i în medie un număr de 4—6 comune înconjurătoare, pe o rază de 15—20 km.

Se are în vedere transformarea în orașe agroindustriale în cursul cincinalului următor a încă 140 centre comunale, ceea ce va conduce la creșterea ponderii populației din mediul urban la aproape 55 la sută. Orașele și comunele țării noastre se vor transforma în unități teritoriale puternice, capabile să ofere condiții tot mai bune de muncă și de viață tuturor cetățenilor, să asigure participarea tot mai intensă a acestora la viața publică, la rezolvarea problemelor economice și sociale ale localităților în care trăiesc, la conducerea întregii societăți. Înfăptuirea tuturor acestor prevederi va accelera și mai mult procesul dispariției deosebirilor esențiale dintre sat și oraș, dintre activitatea agricolă și industrială, va determina omogenizarea crescândă a societății noastre, crearea unui fundament trainic pentru afirmarea deplinei egalități între toți cetățenii patriei. Fără deosebire de naționalitate, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și culturale, a gradului general de civilizație al întregului nostru popor.

Perspectivile rezolvării problemei locuințelor în țara noastră

ÎN ANII construcției socialiste, ca urmare a dezvoltării rapide a tuturor ramurilor economiei naționale, s-a creat baza materială necesară pentru creșterea continuă a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii. **Ritmul construcțiilor de locuințe din țara noastră s-a înseris și se înscrie ca unul dintre cele mai înalte pe plan mondial**, asigurându-se îmbunătățirea continuă a condițiilor de locuit ale populației, modernizarea și înflorirea localităților patriei. De la 333 000 apartamente construite în cincinalul 1966—1970, în cincinalul 1971—1975 s-au realizat 510 000 apartamente, iar în actualul cincinal se vor construi — așa cum am mai arătat — circa 900 mii de apartamente din fondurile statului. În prezent, peste 15 milioane de cetățeni de la orașe și sate locuiesc în case construite în ultimii 30 de ani. Au crescut în mod simțitor ponderea apartamentelor cu mai multe camere, precum și suprafața utilă ce revine în medie pe o persoană; s-au îmbunătățit finisarea și dotarea interioară a locuințelor.

Proiectul programului-direktivă de creștere a nivelului de trai prevede construirea în perioada cincinalului 1981—1985 a 1 100 000 apartamente din fondurile de investiții ale statului din care 450 000 destinate vânzării către populație, față de 380 000 în cincinalul 1976—1980. Statul va sprijini construirea de către populație a unor locuințe din fonduri proprii — circa 100 000 locuințe; de asemenea, o mare parte a locuințelor ce se vor construi — circa 1 000 000 apartamente — urmează să se realizeze în municipii și orașe, precum și în **centrelor muncitorești** unde cerințele de locuințe sînt mai mari. Numărul mediu de camere pe un apartament la locuințele de stat urmează să fie de 2,52. Situația locativă se va îmbunătăți și ea prin creșterea suprafeței medii locuibile pe un locuitor, de exemplu în mediul

urban de la 9,7 mp în anul 1980 la 10,6 mp în anul 1985, precum și prin scăderea numărului de persoane pe o cameră, de la 1,41 în anul 1980, la 1,29 în anul 1985. Așa cum sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretarul general al partidului, în raportul prezentat la Congresul al XII-lea, în condițiile amplului program pentru construcția de locuințe „**În 1985 în București se va rezolva în linii generale problema locuințelor. asigurindu-se condiții corespunzătoare de locuit pentru întreaga populație a Capitalei**”. Se vor îmbunătăți, de asemenea, condițiile de locuit ale populației din întreaga țară.

Această apreciere a secretarului general al partidului are la bază cele mai evidente realități. Iată, corelînd prevederile generale de construcții de locuințe în perspectivă cu creșterea populației și a numărului de gospodării și ținînd seama de programele de dezvoltare social-economică a țării și localităților, de creșterea ponderii populației urbane și a populației active din industrie, se va ajunge ca la sfîrșitul anului 1985 numărul total al apartamentelor să se apropie de numărul gospodăriilor, iar în 1990 să fie mai mare cu cîteva procente, ceea ce va asigura cazarea fiecărei gospodării într-un apartament, posibilitatea strămutării gospodăriilor în apartamente corespunzătoare structurii familiilor și evacuarea temporară a unor locuințe în vederea executării lucrărilor de modernizare a fondului locativ vechi. Prin realizarea prevederilor programului național de locuințe, se va ajunge ca în 1985 circa 70% din populație să locuiască în apartamente noi construite după 1945, în timp ce în 1990 această pondere va depăși 90%.

Numărul total de apartamente noi se repartizează pe județe în funcție de situația fondului existent de locuințe, de creșterea populației și a numărului de gospodării, de mărimea gospodăriilor, corelat cu dezvoltarea socială și economică a județelor și localităților, urmărindu-se rezolvarea problemei locuințelor **în mod echilibrat** pentru toate județele și categoriile de localități. Procesul general de urbanizare, necesitatea reducerii națivismului și cea a dezvoltării armonioase a tuturor zonelor și localităților țării, fac imperioasă construcția de locuințe și în localitățile mici și mijlocii, precum și în localitățile suburbane, micșorînd în același timp ponderea locuințelor construite în orașele reședință de județ.

Este prevăzută îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru întreaga diversitate a situațiilor familiale. De exemplu, pentru cazarea gospodăriilor cu mai mult de 7 membri, care în 1966 aveau o pondere de 2% din totalul gospodăriilor, este prevăzut ca, începînd din 1981, să se construiască un anumit număr de apartamente de 6 camere. În aceste condiții se prefigurează că numărul de persoane pe cameră va scădea de la 1,54 în 1976 la circa 1,2 în 1990, în timp ce suprafața locuibilă crește corespunzător în aceeași perioadă de la 8,8 mp la circa 12 mp. Prin scăderea densității de locuire pe apartament, ridicarea confortului se va face atît prin mărirea apartamentului, a numărului de camere, cît și prin îmbunătățirea unor finisaje și prevederea unor dotări suplimentare.

Știința și tehnologiile implicate fundamental

REALIZAREA programului de locuințe din perioada 1981—1990 duce la creșterea volumului anual de construcții-montaj al întreprinderilor de construcții ale consiliilor populare, de peste 2 ori în 1990 față de 1975. Această creștere considerabilă ridică în mod implicit necesitatea dezvoltării gradului de industrializare și prefabricare de la 50% în 1980 la circa 90% în 1990, prin mărirea ponderii construcțiilor integral prefabricate (panouri mari și celule spațiale) de la 30% în 1975 la circa 80% în 1990, prin perfecționarea sistemelor constructive și mărirea productivității muncii pe șantiere de peste două ori în aceeași perioadă, reducîndu-se corespunzător consumul de manoperă pe mp construit. Realizarea acestui volum de prefabricate și mărirea gradului de mecanizare a lucrărilor de șantier nu se pot face decît printr-o dezvoltare importantă a bazelor de producție pentru construcții și dotarea cu utilaje de construcții. Este prevăzut să se asigure șantiierelor necesarul de materiale și elemente de construcție și instalații eficiente cu un grad avansat de prefabricare și finisare în fabrici.

Toate aceste aspecte solicită intensificarea activității de cercetare în domeniul construcțiilor și arhitecturii. Așa cum se arată în Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic în perioada 1981—1990 — activitatea de cercetare în construcții va fi orientată spre dezvoltarea industrializării lucrărilor, adoptarea unor soluții constructive eficiente care să asigure **reducerea consumului de materiale energo-intensive, extinderea utilizării energiei solare în instalațiile de încălzire și sanitare ale clădirilor ș.a.** În construcțiile de locuințe se prevede elaborarea unor soluții pentru extinderea sistemelor constructive din panouri mari și elemente spațiale finisate, îmbunătățirea funcționalității clădirilor, asigurarea unor izolații termice superioare.

Cercetarea din domeniul industriei materialelor de construcții trebuie să ducă la **realizarea de materiale cu consumuri energetice reduse**, la diversificarea producției de prefabricate în vederea accelerării procesului de industrializare a lucrărilor de construcții, valorificarea maximă a masei lemnoase. Se vor urmări asimilarea de materiale și elemente de construcții cu grad ridicat de echipare și finisare, crearea de tehnologii pentru utilizarea resurselor naturale și secundare — piatra naturală, tufuri vulcanice, zgură de furnal, cenuși de termocentrală și sterile de mină — în fabricarea materialelor de zidărie și de izolații. Se prevede, de asemenea, elaborarea de tehnologii îmbunătățite pentru producerea de materiale izolante și elemente de închidere a construcțiilor, în scopul creșterii gradului de izolare termică a clădirilor.

Reducerea consumurilor energetice în exploatarea locuințelor este evidențiată ca o sarcină de deosebită importanță în perspectiva următorului deceniu. Programul-directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pe perioada 1981-1990 accentuează necesitatea intensificării cercetărilor pentru elaborarea de noi materiale izolante și tehnologii de construcții, de noi tipuri de instalații de încălzire, de aparate de contorizare și reglaj a temperaturii în spațiile încălzite. De asemenea, se cer studiate noi soluții arhitecturale și constructive pentru valorificarea la maximum a căldurii și luminii naturale. Pe șantierele de locuințe trebuie să se acționeze în vederea reducerii consumului de carburanți, exploatarea intensivă a utilajelor, eliminării consumului de combustibil pentru încălziri, asigurându-se o astfel de eșalonare a lucrărilor în cursul anului care să permită folosirea în cât mai mare măsură a avantajelor anotimpurilor mai calde. Legat de consumurile energetice, se impune, de asemenea, studierea necesităților reale de combustibil și energie pentru încălzirea clădirilor, asigurarea apei menajere, pregătirea hranei, iluminat, și stabilirea unor normative optime de consum.

Folosirea în construcții a noi materiale și elemente ușoare și eficiente, precum și adoptarea unor prefabricate ușoare pot permite îmbunătățirea soluțiilor constructive și ușurarea construcțiilor, cu consecința reducerii consumului specific de oțel-beton cu 10—15%, și de ciment cu circa 5%, ceea ce se traduce în mari economii de oțel beton și ciment în cincinalele viitoare.

O sarcină deosebit de importantă care stă în fața arhitecților și constructorilor în etapele care urmează este aceea a diversificării construcțiilor de locuințe. Programul directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial trecează sarcini Consiliilor populare județene de a lua măsuri ca în orașele mici cetățenii să-și construiască locuințe cu 1—2 etaje, iar pe anumite străzi, în raport cu detaliile de sistematizare, să se realizeze și clădiri cu pînă la 4 niveluri. În comune, cetățenii vor fi stimulați să-și construiască locuințe potrivit proiectelor tip, adaptate modului de viață și specificului local. Fără realizarea unui specific al cartierelor de locuințe nu se poate realiza o integrare socială reală a locuitorilor aceluși cartier. Tocmai de aceea una din sarcinile cercetării în domeniul arhitecturii este evitarea uniformității și realizarea unor cartiere de locuințe cu specific, în condițiile utilizării unor tehnici constructive de mare productivitate. Așa cum arăta secretarul general al partidului, „**promovind intens practica elaborării de proiecte tip, trebuie combătută, totodată, mentalitatea că tipizarea proiectelor, introducerea metodelor moderne, industriale, în construcții trebuie să ducă în mod fatal la monotonie și uniformitate**”.

ATĂ DOAR CÎTEVA COORDONATE ale programului de construcții de locuințe în perspectivă, realizarea acestuia însemnînd un mare și decisiv progres în rezolvarea generală de către partid a problemei locuințelor în țara noastră, însemnatele realizări în construcția de locuințe, în asigurarea fiecărei familii cu o locuință corespunzătoare, ca și perspectivele luminoase deschise în acest cadru vădese, o dată mai mult, că tot ceea ce se înfăptuiește în România socialistă este destinat omului, creșterii bunăstării materiale și spirituale.

dr. arh. Mircea ENACHE

REALIZĂRI DE PRESTIGIU ALE CREAȚIEI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Autocamionul DAC — 665 T

PRINTRE noile tipuri de autovehicule produse la cunoscuta întreprindere „Steagul roșu” din Brașov se numără autocamionul DAC-665T. Datorită caracteristicilor tehnice de vîrf, autocamionul se bucură de o deosebită apreciere din partea specialiștilor români și străini, fiind distins la Tirgul internațional de la Plovdiv 1979 cu Medalia de aur.

Autocamionul poate efectua transporturi pe toate categoriile de drumuri (amenajate și neamenajate). La sarcina utilă — de 5 000 kg — adăugîndu-se, după împrejurări, tractarea de remorci de 5 000 kg — 10 000 kg.

Rampa maximă pe care o poate ataca: 30° rampa de înaintare și 20° rampa laterală, aceeași din urmă cu mai bine de 10° superioară celei abordate la autovehiculele obișnuite. Auto-

camionul dispune, de asemenea, de mari resurse în a traversa vaduri cu adîncimea de 1200 mm, de a parcurge terenuri mo-cirloase cu adîncimea de 400 mm, de a trece șanțuri cu lățimea de 700 mm.

Autocamionul DAC-665T se impune, totodată, printr-o cabină care are o înfățișare deosebită: mult mai scundă, protejată în față cu o bară foarte puternică, parbriz drept cu geam securizat, care face ca vizibilitatea să fie foarte bună, iar înlocuirea lui deosebit de facilă. Spre deosebire de cabinele utilizate în construcția celorlalte vehicule destinate rutelor lungi, noua cabină dispune de un loc pentru conducător și cinci pentru însoțitori. Mai trebuie evidențiate viteza pe care o dezvoltă — 85 km/oră — ea și

consumul redus de combustibil de 33 litri la 100 km după normele DIN 70030.

La realizarea acestui autocamion constructorii brașoveni utilizează în cea mai mare

parte ansamble din fabricația de serie — motorul, transmisia cardanică, direcția, punțile motoare — fapt care conduce la diminuarea substanțială a cheltuielilor de fabricație.

De la 1 decembrie a.c.

NOI CATEGORII DE OAMENI AI MUNCII BENEFICIAZĂ DE MAJORAREA RETRIBUȚIEI

MAJORAREA retribuțiilor unor categorii de oameni ai muncii este o expresie grăitoare a întregii politici a partidului și statului nostru, a faptului că ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului este scopul suprem căruia îi sînt subordonate toate rezultatele dezvoltării economice a țării.

Înfăptuirea consecventă a prevederilor Programului de creștere a nivelului de trai în perioada 1976—1980, elaborat din inițiativa și sub îndrumarea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, va determina cea mai mare sporire a veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii și, în primul rînd, a retribuțiilor, din istoria socialistă a patriei noastre. Științific fundamentat pe realizările cantitative și calitative din sfera producției materiale, pe baza corelațiilor inseparabile dintre sporirea productivității muncii, a eficienței economice și cea a venitului național, în condițiile asigurării unui raport optim între ponderea fondului de consum și cea a fondului de dezvoltare. Programul prevede o majorare a retribuției reale a personalului muncitor la nivelul întregului cincinal, de 30—32% față de 18—20% cît erau prevederile inițiale.

Cea de-a doua etapă de majorare a retribuției, care a început la 1 august 1979, continuă, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului să beneficieze de retribuții majorate circa 2,4 milioane de persoane. La încheierea actualei etape, retribuția medie netă a întregului personal muncitor va fi mai mare cu 672 lei lunar, ceea ce înseamnă realizarea unui nivel al acesteia de 2 267 lei în 1980 față de 1 595 lei în 1975.

Așa cum prevede Hotărîrea Plenarei Consiliului Național al Oa-

menilor Muncii privind înfăptuirea programului de creștere a nivelului de trai în perioada 1976—1980, începînd cu 1 decembrie a.c., un nou detașament al clasei muncitoare — lucrătorii din industria confecțiilor — beneficiază de creșterea retribuțiilor.

Ramură importantă, cu un însemnat rol în asigurarea populației cu bunuri de uz personal, industria confecțiilor a cunoscut în actualul cincinal o dezvoltare accelerată. În concordanță cu sarcinile ce-i revin în înfăptuirea politicii partidului de atingere a unui nivel ridicat al consumului de confecții, producția globală a acestei ramuri a crescut în perioada 1976—1978 cu un ritm mediu anual de 8,6%, iar productivitatea muncii cu circa 6%, concomitent cu crearea a peste 12 mii noi locuri de muncă. Ca urmare a

13,6%, după ce în etapa I-a a fost de 17,2%.

În acest cadru, reflectînd principiile eticii și echității promovate consecvent în societatea noastră, noile și importante majorări au în vedere, în primul rînd, pe cei care lucrează direct în producția materială. Astfel, în industria confecțiilor muncitorii calificați vor beneficia de o majorare de 12,0—18,8% față de 9,3—11,6% la celelalte categorii de personal. De menționat și faptul că, pentru asigurarea unei diferențieri stimulativă a retribuțiilor, actuala majorare se realizează concomitent cu aplicarea unor măsuri de perfecționare a sistemului de retribuție a personalului muncitor. Astfel, prin introducerea în rețeaua tarifară a încă unei categorii pentru muncitorii calificați și reducerea numărului de trepte în cadrul fiecărei categorii se creează condiții mai bune de stimulare și de perfecționare a calificării oamenilor muncii, de diferențiere stimulativă a acestora în funcție de complexitatea muncii. De asemenea, prin introducerea funcției de maestru principal specialist și acordarea unei gradații suplimentare la retribuțiile personalului tehnic, economic și de altă specialitate, se asigură o mai bună corelare a retribuțiilor diferitelor categorii de oameni ai muncii.

În consecință, sporurile de retribuție, ca urmare a majorării, vor fi substanțiale. În acest sens, cîteva exemple privind cîștigurile suplimentare obținute de oamenii muncii din această ramură sînt edificatoare :

Categorii de personal	Retribuția tarifară netă (lei/lună)			Diferențe în plus lunar (lei) după majorarea totală		Total
	1975	după etapa I-a de majorare	după etapa II-a de majorare	etapa I-a	etapa II-a	
Muncitor confecționar categoria I-a bază	1 303	1 520	1 703	217	183	400
Muncitor confecționar categoria a 4-a bază	1 492	1 765	2 071	273	306	579
Maistru încadrat la bază, clasa 18	1 790	2 070	2 310	280	240	520
Maistru principal, gradația a 4-a, clasa 23	2 179	2 520	2 780	341	260	601
Subinginer principal, gradația 4, clasa 24	2 284	2 640	2 910	356	270	626
Economist principal, gradația 4, clasa 25	2 389	2 760	3 050	371	290	661
Inginer principal, gradația 4, clasa 26	2 503	2 895	3 200	392	305	697

acestor realizări, se prevede și majorarea retribuțiilor personalului muncitor. Cei ce sînt producătorii bunurilor materiale, fiind totodată și beneficiari ai roadelor muncii lor, se vor bucura din plin de ele, majorarea retribuțiilor tarifare nete în această etapă fiind de

Cifrele sînt elocvente în ce privește creșterile de retribuție de care beneficiază toate categoriile de personal. Astfel, în condițiile în care retribuția tarifară netă medie

Ovidiu NANES
Institutul de Economie Socialistă

(Continuare în pag. 25)

CREȘTEREA GRADULUI DE OCUPARE A POPULAȚIEI PE FONDUL DEZVOLTĂRII MULTILATERALE A ECONOMIEI NAȚIONALE

DOCUMENTELE istoricului Congres al XII-lea al partidului prevăd, printre altele, ca în anul 1985 populația ocupată în industrie și celelalte sectoare neagricole să reprezinte mai mult de trei pătrimi (78%), în timp ce populația ocupată în agricultură ar urma să se reducă în continuare, ajungând la aproximativ o cincime (21,6%) din populația ocupată a țării. Să amintim că în urmă cu aproape trei decenii populația ocupată în sectoarele neagricole reprezenta doar un sfert (25,7%), iar în prezent (69%). Evoluția este și mai expresiv redată de cifrele absolute: în 1950, numărul populației ocupate în sectoarele neagricole a fost de 2 150 900, în 1978 de 6 915 100, pentru a ajunge la circa 9 milioane în anul 1985. Prin urmare, în trei decenii și jumătate populația ocupată în industrie, construcții, transporturi și alte sectoare neagricole va crește cu peste 6 milioane persoane, sau de aproximativ 4,2 ori. Cu alte cuvinte, ritmul mediu anual de creștere a populației ocupate în sectoarele neagricole în perioada 1950—1985 este de (4,2%) anual, în timp ce rata de creștere a populației totale a țării, în aceeași perioadă, este de 1,1%, iar a populației ocupate totale de 0,9% anual.

Aceste cifre, în limbajul lor sobru, jalonează în mod elocvent — împreună cu alți indicatori — drumul României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare spre cel cu dezvoltare medie¹⁾, redau dimensiunea unor procese demo-economice de o amploare deosebită, cuprinzând în ele semnificația unor schimbări calitative, a unor profunde mutații de structură. Într-adevăr, creșterea proporției populației ocupate în sectoarele neagricole de la 25,7% la 78% în decurs de 35 de ani atestă nu numai o transformare calitativă, ci și ritmul deosebit de rapid al acestei schimbări, care situează România printre țările cu cel mai accentuat dinamism economic și social.

Pornind așadar de la cifrele de mai sus privind populația ocupată, să încercăm să reiterăm evoluția ei și să-i con-

¹⁾ Caracteristici esențiale pentru încadrarea unei țări în categoria țărilor în curs de dezvoltare, cu dezvoltare medie și dezvoltate sunt: venitul național pe un locuitor, proporția populației ocupate în agricultură, știința de carte și nivelul de instruire al populației, proporția populației urbane și durata medie de viață. Sub raportul nivelului de instruire și al duratei medii de viață România se încadrează în categoria țărilor dezvoltate; cu un venit național de 2400—2500 dolari în 1985, cu o populație ocupată în agricultură de 21,6% și cu o proporție a populației urbane de 54,5%, România va fi dobândit din aceste puncte de vedere caracteristicile unei țări cu dezvoltare medie.

turăm mai detaliat perspectivele, în contextul general al dezvoltării economico-sociale, să punem în lumină forțele motrice ale acestor schimbări.

IN CONCEPȚIA Partidului Comunist Român populația — omul la plural — este bunul cel mai de preț. Acest principiu își găsește concretizarea în strategiile și politicile dezvoltării economico-sociale: **afirmarea creșterii bunăstării populației** ca țel suprem al întregii politici a Partidului Comunist Român și **crearea condițiilor** pentru ocuparea resurselor de muncă. Ca în orice proces, vom identifica o fază în care predomină preocuparea cantitativă și o alta, mai târzie, în care se afirmă tot mai pregnant aspectele calitative. Dacă pentru nivelul de trai aceasta înseamnă satisfacerea nevoilor vitale de alimentație, îmbrăcăminte, locuință — și trecerea la creșterea sistematică a bunăstării și nivelului cultural, cu implicarea tot mai accentuată a aspectelor calitative, în domeniul ocupării resurselor de muncă s-a pus problema, mai întâi, de a asigura ocuparea tuturor cetățenilor țării, în condițiile unei economii de tip extensiv, ale unei structuri marcate inițial de înapoiere și apoi, treptat, de a crea

tematică a caracteristicilor calitative ale acesteia, proces în care, așa cum reiese din documentele Congresului al XII-lea, cincinalul 1981—1985 are un rol hotărâtor.

Este locul să reamintim că populația activă (populația ocupată) este principala forță de producție, făuritoare de bunuri materiale și valori spirituale, creatoare de produs social și a venitului național. Dar eficacitatea activității sale depinde de **calitatea ei**, determinată, la rîndu-i, de nivelul de instruire și de calificarea profesională — într-un cuvînt de stocul de învățămînt de care dispune. În acest sens, în Raportul prezentat celui de al XII-lea Congres al partidului de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu se arată că „Un obiectiv esențial al cincinalului este dezvoltarea în continuare a învățămîntului pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a politehnizării și integrării strînse cu producția și creșterea organizarea temeinică a calificării forței de muncă, generalizarea procesului de reciclare a cadrelor, perfecționarea pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii“. De asemenea eficacitatea muncii este influențată și de calitatea mijloacelor de muncă, de nivelul de în-

Tabelul nr. 1
Structura populației ocupate pe sectoarele primar, secundar și terțiar (%)

Sectoare	1950	1970	1975	1978	1980	1985
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sectorul primar (agricultură)*	74,1	49,1	37,8	32,5	29,1	21,6
Sectorul industrial (industria și construcțiile)	14,2	30,8	38,7	42,5	44,3	51,6
Sectorul terțiar (celelalte ramuri)	11,7	20,1	23,5	25,0	26,6	26,8

*) Fără silvicultură, inclusă în „celelalte ramuri“, reprezentînd circa 0,2—0,3%.

locuri de muncă la un nivel de înzestrare tehnică tot mai înalt, concomitent cu schimbarea structurii economiei naționale, printr-un energie proces de modernizare, avînd drept motor industrializarea țării. Este un merit deosebit al partidului și statului nostru de a fi asigurat într-un răstimp istoric relativ scurt ocuparea resurselor de muncă și de a fi lichidat pentru totdeauna șomajul, diferitele forme de subutilizare a populației, realizînd astfel o sarcină istorică. Numai după înfăptuirea acestui obiectiv, a fost cu puțință aplicarea unor strategii care să modifice structura populației ocupate, îmbunătățirea sis-

zestrare tehnică, ceea ce își găsește expresia sintetică în nivelul productivității muncii individuale și sociale.

Nu se poate face însă abstracție de faptul elementar că **populația activă este determinată de numărul și structura populației totale**, de regimul de natalitate și mortalitate. Pe de altă parte, ocuparea resurselor potențiale de muncă este asigurată de sistemul economic, prin oferta de locuri de muncă. Or, trebuie subliniat că resursa de muncă sau potențialul de muncă este o **resursă limitată** atît la nivel național cît și la cel teritorial, al județelor și zonelor țării. Teoretic vorbind, o populație

națională care crește anual cu 1—1,1% — cazul țării noastre — nu poate furniza o creștere a resurselor potențiale de muncă decât tot cu un ritm de 1—1,1%. În realitate însă acest ritm este mai redus fiind influențat de efectivele variabile ale generațiilor care intră succesiv în populația de vîrstă de muncă. Dacă mai adăugăm că an de an se extinde gradul de cuprindere a tinerelor generații în sistemul de învățămînt și deci se întîrzie intrarea acestora în cadrul populației ocupate se va înțelege lesne de ce ritmul de creștere a populației ocupate este inferior celui de creștere a populației totale. Prin urmare, populația ocupată are o dublă determinare: **demografică și economică**, ceea ce o definește ca cel mai important sistem demo-economic din societate. În condițiile amintite, preocuparea pentru calitatea populației ocupate ca și pentru calitatea locurilor de muncă, pentru calitatea organizării muncii și a producției devine fundamentală, încadrîndu-se în preocuparea generală pentru afirmarea calității în toate domeniile de activitate, caracteristică actualului cincinal și cu atît mai mult viitorului cincinal.

TOCMAI în această perspectivă și țînd seama de caracterul limitat al resurselor de forță de muncă și de ritmul intens al dezvoltării noastre economice, secretarul general al partidului sublinia că „**Va trebui acționat pentru conducerea cibernetizată a proceselor tehnologice, generalizarea muncii la mai multe mașini, utilizarea rațională a timpului de lucru, folosirea tehnicii electronice în programarea producției, în lucrările de calcul și evidență și, pe această bază, reducerea la strictul necesar a personalului funcționăresc. Calificarea muncitorilor trebuie ridicată în toate ramurile la nivelul de complexitate al producției moderne, asigurîndu-se totodată, normarea științifică a muncii**”, toate acestea evident pentru a face ca munca fiecăruia să devină cît mai rodnică.

Considerînd că populația în vîrstă de muncă este cuprinsă între limitele 16—61 ani, pentru bărbați, și 16—56 ani, pentru femei³⁾, proporția sau ponderea ei în populația totală este de circa 51—52%, în timp ce ponderea popu-

lației ocupate în populația totală este de 46—47%. Rezultă că gradul de ocupare a populației în vîrstă de muncă este de circa 90%⁴⁾. Diferența o reprezintă tinerii cuprinși în sistemul de învățămînt, o parte relativ redusă a femeilor care sînt casnice și un anumit număr de persoane inapte de muncă. **Vem spune că avînd o proporție a populației ocupate de 46—47% în populația totală și o proporție a populației ocupate de circa 90% în populația de vîrstă de muncă România are un grad de ocupare a populației din cele mai ridicate din lume. Dreptul la muncă în România, consfințit prin legea fundamentală a țării, este o realitate garantată de întreaga dezvoltare economică.**

După datele O.N.U. și ale Biroului Internațional al Muncii proporția populației ocupate în populația totală oscilează între 25 și 45%. Acest nivel redus se datorează în măsură apreciabilă proporției ridicate a șomerilor⁵⁾, posibilităților reduse de participare a femeilor la munca socială.

Consemnînd dreptul real la muncă al tuturor cetățenilor României socialiste, trebuie să înscriem pe același plan și egalitatea reală în drepturi a femeii, în primul rînd, egalitatea în muncă, înfăptuită în procesul dezvoltării economico-sociale.

Gradul de ocupare a populației României urmează să crească în cincinalul 1981—1985: în anul 1980 numărul de persoane ocupate la 1000 locuitori va fi de 464, ajungînd la 481 în anul 1985. Creșterea se va asigura nu numai printr-o intensă încadrare a femeilor casnice în populația ocupată, ci și prin intrarea în populația ocupată a unor generații cu efective numerice mai mari, cu alte cuvinte, datorită unui regim demografic mai favorabil.

Dacă creșterea numerică a populației ocupate este și va fi de proporții modeste și aceasta, așa cum spuneam, ca urmare a creșterii populației țării cu 1—1,1% anual, în schimb **momentele cele mai semnificative sînt cele de ordin calitativ, anume schimbările de structură**. Aceasta se vede, în primul rînd, în schimbările repartiției populației ocupate pe ramurile economiei naționale, în al doilea rînd, în creșterea ponderii personalului muncitor în populația ocupată și, în sfîrșit, în creșterea gradului de calificare. Într-o formă sintetică, procesul poate fi urmărit pe baza datelor de mai jos:

Modernizarea structurii populației ocupate, sub efectul industrializării și, mai general, al dezvoltării economiei naționale, se vedește în **creșterea ponderii populației ocupate în sectorul secundar** de la 14,2% (1950) la 51,6% (1985). Nu poate scăpa atenției faptul că ponderea populației ocupate în sectorul terțiar a crescut, în special după 1970, acordîndu-se o atenție deosebită problemei sectorului serviciilor pentru populație. După cum se arată în Programul-Directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și d. ridicare continuă a calității vieții se va

intensifica ritmul de creștere a prestațiilor de servicii, cu prioritate a celor de reparații, precum și a serviciilor care ușurează munca în familie.

SĂ EXAMINĂM mai detaliat aceste schimbări de structură, recurgînd la numărul absolut al populației ocupate. În anul 1950, numărul populației ocupate în industrie și construcții era de 1 187 000, în 1970 a ajuns la 3 045 000, pentru a se cifra, în 1985, la circa 5 934 000. Cu alte cuvinte, ea va crește de aproape 5 ori, în timp ce populația ocupată totală va înregistra o creștere de 1,4 ori în perioada 1950—1985.

În totalul populației ocupate, a crescut numărul și ponderea personalului muncitor. Dacă în anul 1950 numărul personalului muncitor a fost de 2 123 000, reprezentînd aproximativ un sfert (25,3%) din populația ocupată, în anul 1978 a ajuns la 9 656 300, cu o pondere de 67,7% în populația ocupată; în 1980 ponderea acesteia va fi de 71,3%, iar în 1985, de 73,2%. În principal, creșterea se va datoră scăderii populației ocupate în agricultură, mai precis scăderii numărului țărănilor cooperatori și țărănilor individuali⁶⁾.

Deși populația ocupată totală crește în perioada 1950—1985 cu 3 122 800 sau circa 89 600 persoane anual, necesarul de noi locuri de muncă este mult mai mare. De pildă, în perioada 1950—1978 numărul populației ocupate a crescut cu 1 912 800 sau 68 300 anual; în aceeași perioadă numărul locurilor de muncă create a fost de 4 333 300 sau 172 600 anual. Explicația rezidă în faptul că transferul de populație ocupată din agricultură — principalul transfer — în sectoarele neagricole presupune desființarea unui număr de locuri din agricultură și crearea de locuri noi în sectoarele neagricole, în special în industrie și construcții. Într-adevăr, din cele peste 4,8 milioane locuri de muncă create, circa 2,9 milioane au fost create în industrie și construcții (peste 60% din total). În aceeași perioadă, 1950—1978, numărul populației ocupate în agricultură a scăzut cu 2 864 100 persoane. Rezultă limpede că pentru crearea de noi locuri de muncă sînt necesare eforturi însemnate, mai cu seamă țînd cont de faptul că în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane costul unui nou loc de muncă crește considerabil.

Totodată, ca urmare a procesului de modernizare accelerată a economiei naționale socială a populației a fost însoțită de o **mobilitate profesională deosebită**, la care o contribuție esențială a adus strategia educațională.

TENDINȚELE pozitive care s-au înregistrat pînă acum în evoluția populației ocupate, în structura ei, în înzestrarea tehnică a muncii vor fi continuate cu și mai multă fermitate în cincinalul 1981—1985 și în deceniul 1981—1990, definit drept „deceniul științei, tehnologiei, calității și eficienței”.

Să ne oprim asupra cîtorva aspecte caracteristice precizate în documentele Congresului al XII-lea al partidului. Creșterea numărului populației ocupate, a numărului personalului muncitor,

³⁾ Aceste limite, stabilite de legislația muncii, diferă în unele cazuri: pentru agricultură, limita de pensionare este mai mare, pentru unele ramuri și profesii, este mai mică.

⁴⁾ Dacă luăm în considerare că în populația ocupată figurează persoane active peste limita de pensionare, gradul de ocupare este ceva mai redus.

⁵⁾ După cotidianul vestgerman „Frankfurter Rundschau” proporția șomerilor în totalul forței de muncă din țările Pieței Comune variază între 4% și aproape 9%; în cifre absolute, aceasta înseamnă pentru 8 țări ale Pieței Comune, aproape 6 milioane de șomeri.

⁶⁾ Sînt necesare unele precizări în legătură cu noțiunea de populație ocupată și personal muncitor. În 1978, de exemplu, diferența dintre populația ocupată și personalul muncitor a fost de 3 333 700, adică 10 299 000 — 6 965 300, fiind reprezentată de țărăni cooperatori, meseriași cooperatori, țărăni cu gospodărie individuală, meseriași necooperativizați.

a numărului de noi locuri de muncă, ca și schimbările structurii populației ocupate, prevăzute în cincinalul 1981—1985, vor fi însoțite de schimbări în repartitia teritorială a populației ocupate, în repartitia acesteia pe ramurile economiei naționale, ca urmare a strategiei dezvoltării economice. Se prevede, printre altele, amplasarea în zonele și localitățile mai puțin dezvoltate a unor unități de dimensiuni mai reduse, îndeosebi din ramurile industriei prelucrătoare, în vederea repartizării mai raționale a locurilor de muncă pe întregul teritoriu. De asemenea se va accentua dezvoltarea industriei mici și artizanale, se vor extinde și se vor diversifica prestările de servicii în vederea valorificării pe scară largă a resurselor locale de materii prime și utilizării forței de muncă. Cât privește creșterea producției în orașele și municipiile cu industrie dezvoltată aceasta se va realiza în principal prin sporirea productivității muncii, pe baza mecanizării și automatizării proceselor de fabricație. În ansamblul acestor obiective, de mare importanță este creșterea gradului de ocupare a populației nu numai pe întreaga țară — de la 46,4% (1980) la 48,1% (1985) — ci și pe județe. Numărul de persoane ocupate la 1 000 de locuitori ⁴⁾ în 1985, va varia pe județe între 409 (județul Sălaj) și 564 (județul Brașov), reducându-se mult

⁴⁾ Indicatorul este același cu proporția populației ocupate în populația totală, cu deosebire că este exprimat la 1 000 de locuitori.

decalajul dintre județele cele mai dezvoltate și urbanizate și cele mai puțin dezvoltate; se vor înfăptui astfel pași importanți în procesul omogenizării sociale și economice.

Printre aspectele calitative trebuie amintite măsurile privind creșterea gradului de instruire și a calificării profesionale. În cincinalul 1981—1985 va fi continuată dezvoltarea și modernizarea învățământului de toate gradele. la sfârșitul cincinalului populația școlară reprezentând circa 27% din total. În treapta I de liceu va fi cuprinsă întreaga generație de absolvenți ai clasei a VIII-a, asigurându-se ca aproape 90% din elevii treptei I să fie cuprinși în liceele industriale și agro-industriale: va crește gradul de cuprindere în treapta a II-a de liceu la circa 70 la sută, creîndu-se condiții pentru pregătirea generalizării învățământului liceal. O măsură de mare importanță este cea referitoare la învățământul profesional: se va acorda o atenție deosebită pregătirii de muncitori calificați în meseriile de bază pentru construcția de mașini, industria metalurgică, minieră, petrolieră, chimică, materiale de construcții, construcții-montaj, precum și în meseriile specifice agriculturii. Să adăugăm la aceste măsuri acțiunea de reciclare a oamenilor muncii care va cuprinde anual peste 2 milioane persoane.

Va crește simțitor stocul de învățămînt al populației ocupate. Ponderea personalului calificat în totalul personalului muncitor va crește de la 82% în 1980 la 86% în 1985, a muncitorilor calificați de la 85% la circa 90%. Va

crește de asemenea importanța femeilor în populația ocupată și în numărul personalului muncitor. Dacă în 1978 femeile reprezentau 36,2% în personalul muncitor, ponderea lor va ajunge, la sfârșitul viitorului cincinal, la circa 40%.

Printre schimbările calitative, cu largi semnificații politice și sociale, se înscrie și creșterea numerică a clasei muncitoare, a ponderii ei în populația ocupată și în populația țării. Dacă în 1965 muncitorii reprezentau 72,2% în numărul personalului muncitor, ponderea lor a crescut la circa 80% în 1978. Va crește, în continuare, rolul clasei muncitoare care și-a afirmat pe deplin calitățile de clasă conducătoare a României socialiste, capacitatea de organizare a economiei moderne a țării noastre.

Dacă schimbările care vor însoți creșterea numerică a populației ocupate, cele mai multe cu caracter calitativ, vor avea loc în condițiile unei puternice dezvoltări economice, nu mai puțin semnificativă este creșterea nivelului ei de trai, a bunăstării întregii populații, prevăzută în viitorul cincinal. Viitorul prefigurată în documentele Congresului al XII-lea al partidului este garantat prin realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului, de certitudinile prezentului și hotărârea unanimă a poporului de a înfăptui în întregime obiectivele stabilite de Congres.

prof. dr. VI. TREBICI

ROLUL MAJOR AL AGRICULTURII

(Urmare din pag. 15)

se vor atrage în circuitul agricol noi terenuri neproductive, se vor limita cât mai strict scoaterile de teren agricol pentru alte nevoi decât producția agricolă.

Toate aceste noi și substanțiale investiții, dotări și alocări de factori de producție trebuie să intre într-o strinsă corelație cu o organizare și conducere superioară, științifică a producției și a muncii, pentru a fi valorificate la maximum, concretizate în producții mari, cu beneficii notabile, la toate unitățile de producție agricolă.

Rolul central în realizarea acestei corelări revine consiliilor unice agroindustriale, structură organizatorică ce se va perfecționa și consolida continuu, putînd să dea întreaga măsură a capacității lor organizatorice și de conducere încă în cincinalul următor, cînd agriculturii îi revin sarcini atît de importante.

Consiliile unice trebuie să acționeze pentru a asigura concentrarea și specializarea producției, a găsi căile cele mai potrivite în vederea unei utilizări depline și economicoase a mijloacelor materiale, a celor financiare și a forței de muncă, astfel ca să rezulte întărirea economică a fiecărei unități componente.

Înseși unitățile agricole, specialiștii și cadrele de conducere ale acestora trebuie să-și accentueze preocupările și să găsească soluțiile optime de organizare a producției și a muncii, să realizeze faptul că consiliul unic este exclusiv un coordonator și un sprijin, nicidecum un înlocuitor, chiar și numai parțial, al muncii de organizare și conducere de care au nevoie unitățile.

Reducerea decalajelor, sporirea contribuției la dezvoltare și bunăstare

AFLATĂ deja în curs de recuperare a decalajelor ce o despart de alte ramuri ale producției materiale din economia noastră națională, ca și a celor față de agricultura țărilor avansate, agricultura noastră va putea face un pas uriaș înainte prin în-

deplinirea și depășirea sarcinilor pe care Congresul al XII-lea al partidului i le-a încredințat pentru cincinalul 1981—1985, reducînd și mai mult decalajele amintite. Astfel, dacă o persoană ocupată în agricultură „hrănea” în 1975 doar 5 persoane din populația țării, în 1985 acest indicator va deveni 10 și în 1990 va fi 14, ceea ce înseamnă că munca agricultorului va deveni tot mai productivă. În aceeași ordine de idei, dacă în 1970 decalajul dintre productivitatea muncii în industrie și cea din agricultură era de aproape 10 : 1, în 1978 scăzuse la 6 : 1, iar în 1985 acest decalaj va fi doar de 3—4 : 1.

De asemenea, agricultura participă încă substanțial la formarea produsului social (13,4% în 1978) și a venitului național (15,3%) și, deși această participare va scădea relativ în continuare pînă în 1985, volumul său absolut va crește substanțial.

Agricultura noastră are o pondere de 14,7% în exporturile totale ale țării (în 1978) și își va menține și în viitor o pondere notabilă, dar mai mică decît pînă acum; însă trebuie subliniat că noi, ca țară, sîntem un exportator net de produse agroalimentare — de altfel, însăși agricultura este dintotdeauna exportator net.

Contribuția esențială a agriculturii noastre la dezvoltarea economică constă tocmai în gradul deplin de asigurare a consumului alimentar al întregii populații. Pentru 1985, Programul-directivă privind creșterea nivelului de trai prevede un consum mediu anual pe locuitor pe 68—72 kg carne și produse din carne, 230—240 litri de lapte și produse din lapte, 275—280 bucăți ouă, 150—160 kg legume și produse din legume etc.; furnizorul de bază al acestor produse este tocmai agricultura noastră.

Producînd mai mult și mai eficient, agricultura își îndeplinește o datorie nu numai față de societate în ansamblul său, ci și față de sine însăși, față de lucrătorii săi, dîndu-le posibilitatea de a-și spori veniturile (veniturile reale ale țăranilor cooperatori vor crește în 1985, față de 1980, cu 25,4%) și, implicit, de a-și ridica nivelul de trai.

ADÎNCIREA PROCESULUI DE OMOGENIZARE A SOCIETĂȚII NOASTRE SOCIALISTE

CONGRESUL AL XII-LEA al partidului se înscrie ca un eveniment de importanță excepțională pentru propășirea României socialiste. Raportul prezentat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituie o magistrală analiză asupra marilor realizări obținute de țara noastră în perioada ultimilor cinci ani, precum și asupra perspectivei strălucite pe care România le are pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și al înaintării spre comunism.

Sub impulsul dezvoltării intense a economiei românești în anii următori, se vor produce în continuare mutații inoitoare în structura socială a țării. Așa cum este cunoscut edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate — operă vastă, de mare complexitate, asigură amplificarea și adîncirea procesului de omogenizare a societății noastre. După cum subliniază secretarul general al partidului, acest proces presupune dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre munca fizică și cea intelectuală, apropierea dintre munca industrială și cea agricolă, accentuarea formării poporului muncitor unic; se va făuri astfel societatea unitară a camenilor muncii — proprietari de mijloace de producție și producători ai bunurilor materiale și spirituale, care își bazează existența pe munca pentru sine și pentru societate.

Reflectare a unor amplu mutații calitative

APROPIEREA între clasele și categoriile sociale reprezintă o reflectare în plan social a schimbărilor fundamentale ce au intervenit, odată cu dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție ale țării, în structura relațiilor de producție. În acest cadru omogenizarea constituie consecința nemijlocită a dezvoltării și maturizării relațiilor socialiste de proprietate, a accentuării laturilor calitative ale dezvoltării proprietății socialiste. Acest proces își află resorturile în concepția partidului despre natura proprietății socialiste a întregului popor, despre unitatea și direcțiile de maturizare a celor două forme de proprietate, despre conlucrarea dintre ele, concepție la a cărei fundamentare și continuă îmbogățire și-a adus o contribuție de mare însemnătate tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului.

Dezvoltarea proprietății socialiste crează cadrul adecvat afirmării autoconducerii muncitorești, conferă noi dimensiuni dublei calități a oamenilor muncii, de proprietari și producători. În același timp dezvoltarea proprietății socialiste determină trasaturi superioare procesului de apropiere a poziției membrilor societății față de mij-

loacele de producție și a locului ocupat de ei în producția socială și în societate, adăcește democratizarea vieții economice și politice și, mai departe, contribuie la apropierea nivelului de pregătire profesională, culturală și politică a oamenilor muncii, la ștergerea deosebirilor esențiale în sfera veniturilor și condițiilor de trai etc.

Adîncirea democrației socialiste pe temelia dezvoltării calitative și a maturizării proprietății socialiste a întregului popor, dar și a celei cooperatiste, amplifică rolul celor ce muncesc, al clasei muncitoare, al țărănimii cooperatiste și al celorlalte pătri și categorii sociale în conducerea societății și a producției socialiste; se modifică totodată raporturile dintre clasele și grupurile sociale, realizându-se o apropiere pe plan politic, fapt care conferă trasaturi noi și distincte procesului de omogenizare a societății noastre. În acest context, trecerea la autoconducerea muncitorească, extinderea auto-gestunii economico-financiare și a autofinanțării, adîncirea democrației cooperatiste, creșterea rolului cooperativei în elaborarea planului național unic în condițiile cuprinderii în acest plan a întregii activități economico-sociale trebuie considerate nu numai ca înnoiri foarte importante ale mecanismului economico-financiar al țării, dar și ca momente esențiale în dezvoltarea raporturilor economice-sociale și politice dintre membrii societății, dintre grupurile sociale, dintre clasele și categoriile sociale.

Cu efecte similare asupra omogenizării se înscrie și dezvoltarea sistemului de consfătuiri, conferințe și congrese naționale pe domenii de activitate — noi foruri de consultare, dezbateri și decizii create după Congresul al IX-lea al partidului, care pot fi considerate drept o extindere a autoconducerii muncitorești în sfera și la nivelurile superioare de conducere a societății — ca și multiplele acțiuni vădînd continua perfecționare a formelor democrației societății noastre. Aproximarea pe plan politic a membrilor societății, ca și activizarea politică a maselor reprezintă un factor de primă însemnătate în extinderea, la inițiativa secretarului general al partidului, a rolului politic al Frontului Unității Socialiste. Acest front este, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul la Congresul al XII-lea, un „organism politic reprezentativ, care exprimă unitatea de voință și acțiune a tuturor claselor și categoriilor sociale, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor”. El reunește pe membrii săi în virtutea calității de proprietar social al mijloacelor de producție, pe care au dobîndit-o toți cetățenii țării fără excepție și își sporește esențial semnificațiile.

Omoogenizarea socială se află, de asemenea, sub semnul forțelor de producție; progresul acestora o determină indirect, prin intermediul dezvoltării și maturizării relațiilor socialiste de pro-

ducție, dar și nemijlocit, ca urmare a noilor exigențe față de cei ce muncesc, din punctul de vedere al pregătirii și participării lor în activitatea economico-socială. Ca urmare a progresului susținut al economiei naționale, ritmurile procesului de omogenizare în țara noastră sînt foarte rapide, iar transformările în structurile sociale, care-l pun în evidență, din ce în ce mai profunde. Analiza obiectivelor dezvoltării economice în viitor — cuprinse în documentele aprobate de Congresul al XII-lea al partidului — pune în lumină intensificarea acestui proces în cincinalul 1981—1985 și în anii următori. Noile transformări sînt determinate de trecerea țării noastre la o nouă etapă a industrializării, de modificarea în continuare a structurilor de ramură ale economiei și industriei, de amplele progrese obținute pe tărîmul repartizării teritoriale a forțelor de producție, al urbanizării și apropierii condițiilor de trai de la sate de cele de la orașe, de ridicarea generală a nivelului de trai.

Elementul de referință pentru procesul omogenizării societății noastre socialiste îl reprezintă continuarea deplasărilor în structura de clasă a țării, în sensurile și direcțiile pe care progresul industrial le determină în general: creșterea numărului și a ponderii clasei muncitoare în totalul populației și în totalul populației active, reducerea absolută și relativă a numărului țărănimii cooperatiste, odată cu creșterea numărului și a ponderii intelectualității — și cu deosebire a intelectualității tehnice; creșterea numerică a celorlalte categorii de oameni ai muncii ocupați în sfera serviciilor, reducerea ponderii celor ocupați în administrație. A doua trasatură a omogenizării sociale în viitorii ani o constituie accentuarea transformărilor progresiste ce se petrec în sînul fiecărei clase și categorii sociale, sensul general al acestora fiind eliminarea treptată a deosebirilor și apropierea oamenilor muncii pe toate planurile, accentuarea formării poporului muncitor unic. În sfîrșit, a treia trasatură a omogenizării sociale trebuie cauzată pe plan teritorial, în ștergerea accentuată a deosebirilor dintre județe, din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare, al structurilor economice și, bineînțeles, sociale, al nivelului veniturilor și, în general, al condițiilor de trai.

Dezvoltarea clasei muncitoare, factor de bază al omogenizării

PRIMA CARACTERISTICĂ a dezvoltării clasei muncitoare și, în această perspectivă a însuși procesului de omogenizare a societății noastre în viitorul cincinal, este creșterea rapidă a numărului muncitorilor. Importanța acestor

tei caracteristici decurge atât din faptul că muncitorii reprezintă clasa fundamentală a societății noastre, ideile și interesele sale aflându-se în deplin acord cu exigențele progresului multilateral al socialismului, cât și pentru că trăsăturile acestei clase sînt cel mai mult apropiate de trăsăturile poporului muncitor unic, de configurația societății unitare specifică comunismului. Numărul muncitorilor, care ajunseseră în anul 1978 la 5,6 milioane — circa jumătate din numărul populației ocupate — va depăși în anul viitor 5,9 milioane, pentru ca la sfîrșitul viitorului cincinal, conform Directivelor Congresului al XII-lea al partidului, să reprezinte circa 6,7 milioane persoane. Muncitorii vor reprezenta astfel aproape 3/5 din numărul total al populației ocupate, împreună cu membrii familiilor lor urmînd să constituie marea majoritate a populației țării. Structura socială a României va putea fi astfel caracterizată ca o structură socială specifică unei societăți socialiste avansate.

Cele mai importante sporuri vor avea loc în industrie, în transporturi, în alte ramuri neagricole ale economiei naționale. În industrie, numărul muncitorilor, care în 1978 atingea 2.843 mii, va continua să crească pînă la circa 3.100 mii în 1980 și cu încă 4—500 mii în viitorul cincinal. Muncitorii din industrie vor reprezenta majoritatea clasei muncitoare, constituind primul dețasament al muncitorimii din țara noastră. Importantă este și creșterea numărului muncitorilor din transporturi și telecomunicații, gospodărie comunală, comerț și servicii pentru populație etc.

În ansamblul măririi numărului muncitorilor, cea mai spectaculoasă creștere o va cunoaște numărul muncitoarelor. Ca urmare a trecerii, pe măsura noilor cerințe și a noilor posibilități ale economiei noastre, la atragerea mai accentuată decît pînă acum a resurselor feminine de muncă în activitatea economico-socială, circa 2/3 din totalul noilor muncitori în perioada 1981—1985 vor fi femei, ponderea acestora în numărul muncitorilor ridicîndu-se de la aproape 33% în 1978, la circa 37—38% în 1985. Creșterea considerabilă a numărului femeilor muncitoare în viitorul cincinal este o condiție absolută a progresului industrializării țării, a dezvoltării ramurilor neagricole, ca și a agriculturii, aceasta reprezentînd deopotrivă o premisă a adîncirii democrației socialiste, cît și un progres esențial în emanciparea femeii, în creșterea rolului ei în viața societății noastre.

Alluxul de noi muncitori în perioada următoare va menține în linii mari actualele structuri de vîrstă ale clasei muncitoare, care, în prezent, se caracterizează printr-o pondere ridicată a generațiilor tinere. Dezvoltarea clasei muncitoare în cincinalul viitor cuprinde însă, ca o latură esențială, ridicarea nivelului ei de pregătire profesională și culturală, a conștiinței politice. Prin integrarea în activitatea productivă a tinerilor muncitori pregătiți în școală timp de 10 și 12 ani (gradul de cuprindere a tineretului în treapta a doua a liceului se va ridica între anii 1981—1985 la 70%) și ieșirea din muncă prin pensionare a generațiilor vîrstnice, mai puțin pregătite în școală, nivelul general de instruire a muncitorilor va cunoaște o mărire substanțială. În acest context trebuie precizat că ponderea muncitorilor calificați va depăși 90%.

La pregătirea prin școală și liceu, adăugăm pregătirea profesională propriu-zisă. Impresionantă este în această privință prevederea din Directivile Congresului al XII-lea, ca între anii 1981—1985 să se asigure formarea profesională a unui număr de 1.750 mii de muncitori calificați, precum și a unui număr mare de maiștri și tehnicieni. În același cadru se înscrie obiectivul perfecționării continue a cunoștințelor profesionale ale oamenilor muncii, reciclarea tuturor categoriilor de personal — acțiune care va cuprinde anual peste 2 milioane oameni ai muncii. Ridicarea nivelului de instruire generală, de pregătire profesională a muncitorilor reprezintă, totodată, un factor de reducere a deosebirilor, esențiale încă, dintre munca fizică și cea intelectuală, de omogenizare a clasei muncitoare, de amplificarea a activității ei pe plan social și politic, a participării la organizarea și conducerea societății. Va continua să se afirme tot mai puternic rolul și concepția revoluționară a clasei muncitoare, clasă conducătoare a societății noastre.

Alături de muncitori vor spori, în continuare, numărul, ponderea și nivelul de pregătire ale intelectualilor. Corespunzător, se va extinde în continuare învățămîntul superior, îndeosebi învățămîntul tehnic pentru ramurile cu cea mai puternică dezvoltare. Importanțe, în viitorul cincinal, sînt, în același timp, ridicarea generală a nivelului de pregătire a intelectualității, îmbunătățirea repartizării intelectualilor pe ramuri și sectoare, ca și pe teritoriu, creșterea numărului celor care lucrează în cercetare, dezvoltare tehnologică și proiectare etc.

Mărirea numărului muncitorilor, intelectualilor și a celor care lucrează în sfera serviciilor va determina și în viitorii ani creșterea foarte rapidă, cu aproape 200 mii anual, a personalului muncitor. Acesta va reprezenta în 1985 peste 8,2 milioane persoane, adică aproape 3/4 din totalul celor ce muncesc, față de numai 3/5 în 1965. Creșterea ponderii personalului muncitor în ansamblul populației ocupate constituie un aspect important al omogenizării societății noastre, întrucît oamenii muncii care lucrează în unitățile socialiste de stat ocupă, prin calitatea lor de proprietari egali, aceeași poziție față de mijloacele de producție. Nivelul lor de pregătire profesională, ca și veniturile obținute din muncă sînt, în comparație cu țărănimea, substanțial mai apropiate.

Transformarea țărănimii în pas cu dezvoltarea economico-socială a țării

CONSECINȚĂ nemijlocită a procesului de modernizare a forțelor de producție, a schimbărilor de ordin calitativ din întreaga economie națională, numărul țărănimii a scăzut și va continua să se diminueze și în viitor; în cincinalul următor acest proces de descreștere va fi mai lent decît cel din ultimii 10 ani. Astfel, în perioada 1981—1985, numărul țărănilor cooperatori (al celor apți de muncă și care lucrează efectiv în cooperative) se va micșora cu numai 400 mii

persoane, în comparație cu circa 809 mii în cincinalul actual și cu peste 1 milion în cel precedent. Acest fapt se explică, pe de o parte, prin reducerea progresivă a posibilităților cooperativele agricole de producție de a elibera brațe de muncă pentru dezvoltarea celorlalte ramuri, iar pe de altă parte, prin faptul, la rîndul său foarte important, că plecările din cooperative, inclusiv ieșirile din muncă pentru limită de vîrstă, vor fi într-o măsură însemnată compensate prin atragerea în muncă și reactivarea unor cooperative, care în prezent nu mai lucrează sau lucrează numai sporadic în cooperative; numărul acestora s-ar putea ridica la circa 300 mii, pe lângă alte circa 400 mii femei inactice, atât din mediul rural cît și din cel urban, care vor fi atrase în unitățile neagricole.

Ca urmare a măsurilor de creștere a productivității muncii în gospodăriile țărănilor necooperativizați — dezvoltarea unor forme cooperatiste, ajutorarea de către stat cu semințe selecționate, material pomiviticol superior, reproducători de rasă etc. — este posibilă o reducere mai importantă (chiar pînă la 100 mii) a numărului acestei categorii sociale. Scăderea amintită, probabil cea mai rapidă din cincinalele care au urmat încheierii cooperativizării, alături de cuprinderea gospodăriilor necooperativizate în sistemul conducerii unitare și planificate a economiei naționale, pune în evidență un aspect semnificativ al omogenizării rîndurilor țărănimii.

Însemnate prefaceri s-au produs și în sfera relațiilor de proprietate exprimate cu deosebire prin accentuarea procesului de trecere la folosirea de către țărani cooperatori a altor mijloace de producție decît cele aflate în proprietatea propriu-zisă a cooperativei în care s-au unit; or, nu trebuie uitat că proprietatea socialist-cooperatistă de grup, proprietatea cooperativei agricole de producție determină condiția țărănimii cooperatiste. Este vorba, în primul rînd, de creșterea tot mai puternică a rolului statului în agricultura cooperatistă, pe calca investițiilor de care beneficiază într-o măsură mai mare cooperativele, de organizarea de unități și forme de cooperare mixte — cu mijloace de stat și cooperatiste —, de rolul creditelor de stat în formarea fondurilor proprii ale cooperativei etc. În al doilea rînd, avem în vedere organizarea de unități, proprietate a mai multor cooperative, care au ca obiect producția agricolă, valorificarea ei superioară, industrializarea produselor agricole etc. Un al treilea element se referă la crearea consiliilor agroindustriale unice, cărora le revine un rol deosebit în progresul agriculturii, inclusiv în dezvoltarea și omogenizarea relațiilor de proprietate.

Pentru evoluția viitoare a țărănimii cooperatiste importante sînt și prefacerile determinate de obiectivul intensificării în cooperative a unor activități neagricole și, în mod deosebit, a industriei mici, chemate să valorifice resursele locale de materii prime, inclusiv pe cele secundare rezultate din producția agricolă. Aceste activități, împreună cu cele de servicii pentru agricultură, vor ridica în 1985 volumul valoric al producției din unitățile agriculturii la 11.500 lei în medie pe un locuitor, din care numai circa 2/3 va fi reprezentată de producția agricolă propriu-zisă. Extinderea producției neagricole și, în primul rînd, a celei industriale în cooperativele agricole de producție, inclusiv

în cadrul unităților organizate de consiliile agroindustriale unice, modifică substanțial caracterul muncii țărănimii cooperatiste. O pondere din ce în ce mai mare o vor căpăta activitățile industriale. Se va lărgi gama profesiilor industriale practicate de țărani cooperatori, în continuarea celorlalte profesii cu caracter industrial dezvoltate în agricultură ca urmare a mecanizării producției, a irigațiilor, a prelucrării produselor agricole etc. Țăranii vor căpăta calificări apropiate de ale muncitorilor industriali, fapt care va contribui la utilizarea superioară a timpului de muncă în decursul unui an, la ridicarea veniturilor acestei însemnate clase sociale din țara noastră. Pe baza creșterii productivității muncii agricole care, în viitorul cincinal, va fi mai mare decât în celelalte ramuri ale economiei naționale, adică de peste 1,5 ori, față de 1,4—1,43 ori în industrie, veniturile provenite din muncă ale țărănimii vor spori considerabil. Astfel, veniturile reale ale țărănimii obținute din munca în C.A.P. și gospodăriile personale, pe o persoană activă, vor fi în 1985 de 1,2—1,25 ori mai mari ca în 1980. Se va intensifica de asemenea ritmul de apropiere a veniturilor țărănimii de cele ale personalului muncitor. Corespunzător, nivelul și structurile consumului alimentar, de bunuri industriale și de servicii ale țărănimii se vor apropia esențial de cele ale muncitorilor, ceea ce va accentua, în mai mare măsură, procesul de apropiere a celor două clase principale ale societății noastre.

Progrese pe calea omogenizării dezvoltării în profil teritorial

UN FACTOR însemnat al accentuării procesului de omogenizare îl constituie dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre județe — sub raportul nivelului de dezvoltare al forțelor de pro-

ducție din toate ramurile economiei, al creării posibilităților de satisfacere cât mai completă a cerințelor populației. — și care în ultimă analiză sînt deosebiri între oamenii muncii. Preocuparea constantă a partidului nostru pentru asigurarea unei dezvoltări echilibrate a tuturor zonelor țării își găsește o nouă și cuprinzătoare expresie în Programul Directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial.

Realizarea obiectivelor acestui program va ridica pe o treaptă superioară procesul de omogenizare, prin apropierea substanțială a condițiilor economice, de muncă și de trai ale populației din județele și din localitățile țării. Un accent deosebit se va pune pe creșterea rapidă a producției globale — din industrie, construcții, agricultură și alte ramuri — în toate județele, urmărindu-se ca în anul 1985 să se obțină în fiecare județ un volum minim de 70 mii lei producție globală (din care aproape 50 mii lei producție industrială) pe locuitor — față de 91 mii lei cit reprezentă producția globală pe locuitor în medie pe țară — ceea ce va constitui un temel real de apropiere a nivelului de dezvoltare economică a județelor. Pe această bază se vor realiza progrese importante în creșterea numărului muncitorilor și intelectualilor, a celorlalte categorii de personal muncitor în județele mai puțin dezvoltate, se va amplifica rolul clasei muncitoare în cadrul societății deopotrivă cu apropierea structurilor sociale ale județelor. Nivelul de pregătire profesională, culturală a populației va fi la sfîrșitul viitorului cincinal sensibil mai apropiat în plan teritorial, decât în prezent. Totodată, apropierea ponderii personalului muncitor în totalul populației active în județele țării va contribui esențial la reducerea diferențelor, încă importante, între nivelurile veniturilor din muncă ale celor ce muncesc.

Progrese însemnate în domeniul omogenizării pe plan teritorial va determina îndeplinirea obiectivelor privitoare la sistematizarea teritoriului și localităților rurale. Crearea pînă în 1985 a celor aproape 270 de orașe și centre agro-

industriale noi va structura o rețea rațională, eficientă și democratică de localități urbane. Pe această bază se vor dezvolta noi raporturi între orașe și comunele învecinate care gravitează în jurul lor; vor fi satisfăcute mai înalt și mai egal cerințele sociale și culturale ale tuturor locuitorilor, inclusiv ale celor din comune.

Sistematizarea orașelor și comunelor va crea condițiile necesare pentru dezvoltarea obiectivelor industriale și din alte ramuri, alături de cele cu caracter social-cultural, în toate localitățile țării. Hotărîtoare în viitorul cincinal pentru dezvoltarea tuturor localităților este de asemenea intensificarea amplasării de obiective industriale în orașele mici, în noile centre agroindustriale, precum și dezvoltarea industriei în comune (începută masiv în actualul cincinal). Astfel, cincinalul 1981—1985 va crea condițiile afirmării plene a trăsăturilor modului de viață urban în comunele și satele românești, după cum vor crește substanțial numărul și ponderea muncitorilor și intelectualilor în totalul populației din mediul rural, atît a celor care lucrează în propriile comune, cît și a celor care au locuri de muncă în localitățile apropiate.

PROCESUL DEZVOLTĂRII ROMÂNIEI în cincinalul 1981—1985, ca și cel al dezvoltării țării într-o perspectivă mai largă de timp, pînă la sfîrșitul viitorului deceniu, surprins în toată amploarea sa în documentele programatice ale celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, va cunoaște o etapă nouă, superioară, caracterizată prin mutații profunde în economie, în întreaga viață socială. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congresul al XII-lea: „Prevederile viitorului cincinal vor determina noi schimbări calitative în structura socială, omogenizarea crescîndă a orinduirii socialiste, creșterea rolului maselor în conducerea conștientă a societății, în făurirea propriului lor destin“.

prof. dr. Ion BLAGA

Noi categorii de oameni ai muncii beneficiază de majorarea retribuțiilor

(Urmare din pag. 19)

din această ramură va fi cu 33,1% mai mare decât în 1975, nivel superior celui prevăzut a se realiza pentru întregul personal muncitor din economia națională, în cazul muncitorilor calificați luați ca exemplu creșterile sînt de 30,7—38,8%, iar pentru celelalte categorii de personal de 27,4—29,1%.

Este de reținut și faptul că, pe lângă venitul suplimentar obținut ca urmare a majorării retribuției nete, acesta va spori și pe baza depășirii normelor pentru muncitorii care lucrează în acord, precum și a altor sporuri. Totodată, la familiile cu copii se adaugă și alocația de stat pentru copii care s-a majorat

de la 1 octombrie a.c. În condițiile menționate, retribuiția lunară a unui muncitor confectioner încadrat la categoria a 4-a bază și cu o vechime neîntreruptă în aceeași întreprindere de 7 ani, va crește, de la 1 decembrie a.c., de la 1 765 lei pe lună la 2 071 lei. La aceasta se adaugă diferențele în plus ale sporului de vechime și alocația de stat pentru copii (în situația în care are 2 copii), care la un loc însușează un cîștig suplimentar la nivelul unui an de zile de aproape 4 100 lei. Sînt calcule simple, dar convingătoare dacă avem în vedere că această sumă reprezintă mai mult decât contravaloarea unui televizor, sau a unei mașini de spălat, a 4 costume de haine bărbă-

tești sau peste 100 kg de carne etc., adică posibilități sporite de creștere a nivelului de viață și de confort a muncitorilor și familiilor lor.

Evident că aceste realizări în domeniul creșterii veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii din industria confecțiilor ridică exigențe sporite față de modul în care fiecare lucrător, la locul său de muncă, acționează în direcția obținerii unor producții suplimentare și calitativ superioare printr-o mai bună utilizare a timpului de muncă, printr-o mai bună organizare a muncii proprii și a colectivului din care face parte, prin accentuarea preocupărilor pentru ridicarea nivelului său profesional, într-un cuvînt, prin creșterea productivității muncii.

— Patriotismul — componentă de seamă
a tradițiilor progresiste
în gândirea românească [I]

SIMȚĂMÎNTUL IUBIRII DE ȚARĂ

SENTIMENTUL nobil al dragostei de patrie străbate ca un fir roșu opera gânditorilor înaintați din îndelungata și zbuciumată istorie a țării noastre. Aceștia au creat, s-au manifestat pe tărîmul gândirii economice animați înainte de toate de simțămîntul ales, profund și firesc deopotrivă, al dragostei de glia strămoșească, față de poporul al cărui produs erau. Așa cum sublinia Mihail Kogălniceanu în cuvîntul său la deschiderea cursului de istorie națională la Academia mihăileană în 1843, „Omul, totdeauna... înainte de lume și-a iubit neamul și partea de pămînt, fie mare, fie mică, în care părinții săi au trăit și s-au îngropat, în care el s-a născut... Acest simțămînt sfînt nu cunosc încă nici un neam, nici o semînție cît de brută, cît de sălbatică care să nu-l aibă”¹⁾.

Încă din sec. al XVI-lea și al XVII-lea personalități proeminente ale culturii românești au fost preocupate de originea, locul și rolul propriului popor în circuitul valorilor universale, de viitorul acestuia în concertul popoarelor lumii. Nicolae Olahus, Miron Costin, stolnicul Constantin Cantacuzino, Grigore Ureche și alți cronicari s-au aplecat cu dăruirea și competența lor remarcabilă asupra istoriei patriei, descifrîndu-i geneza, sensurile și semnificațiile social-politice, prefigurîndu-i viitorul luminos ce i se cuvine. Dezvăluind mobilul cer-

cetărilor sale istorice Miron Costin sublinia : „Biruit-au gîndul să mă apuc de această trudă, să scoț lumii la vedere felul neamului, din ce izvor și semînție sînt locuitorii țării noastre, Moldovei și Țării Muntenesti și românii din țările ungurești”. La rîndul său Dimitrie Cantemir, cărturar de notorietate mondială, întreprinde în „Hronicul” său o amplă analiză a etogenezei poporului român, relevînd „izvorul și începătura numelui Dachii (pre care acum țările Moldovii, Țara Muntenescă și Ardealul stau), de unde au izvorit și au purces”²⁾.

Dar nu numai originea comună a poporului român pe teritoriul vechii Dacii i-a preocupat pe acești deschizători de drumuri ai culturii românești ci și viața social-economică și politică, condițiile de trai, perspectivele de dezvoltare ale țării. În opera lor sînt stigmatizate abuzurile și fărâdelegile săvîrșite de boieri, „strîmbătățile” unor domni a căror lăcomie „depășea marginile”, este supus unei critici virulente jugul străin care condamnă țara la înapoiere economică și mizerie morală. Din scrierile și activitatea lui Dimitrie Cantemir rezultă că el era conștient de faptul că adevărata iubire de glie nu poate să fie desprinsă de dragostea față de masele trudoare de a căror ție și capacitate de rezistență depindea însăși forța țării. Marele cărturar român arăta că

este un act de o strigătoare nedreptate ca obligațiile față de boieri, dările către stat și birurile către turci să le plătească numai țaranii. „Și tot acest bănet — sublinia gânditorul — trebuie smuls și stors de la bieții supuși numai să sature lăcomia fără margini a curții turcești” și a marii boierimi.

Sfîrșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea este marcat de procesul de descompunere a feudalismului și apariția relațiilor de producție capitaliste. Gînditori și militanți de prestigiu din perioada respectivă, prin scrisul și faptele lor, au slujit cu abnegație idealurile țării dornică de progres și civilizație. Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ionică Tăutul, Theodor Diamant, Dinicu Golescu, C. M. Hodocin sînt doar cîteva din personalitățile gândirii economice românești care în zorii secolului trecut subliniau necesitatea înscrierii țării pe traiectoria propășirii economice și sociale. I. Tăutul, încă în 1827 își exprima regretul că bogățiile țării rămîn „fără a fi prefăcute de mina omului, ca aiurea”, că munții noștri „nu au fost încă atinși de nici o mină de metalurgist”. În același an D. Golescu în „Însemnare a călătoriei mele...” deplîngea starea de înapoiere economică a țării în comparație cu Occidentul european, atrîgînd atenția guvernanților că e „mare pagubă la o țară de a-și scoate tot materialul nefabricarist”. Asemenea idei nu constituie deziderate pioase ale unor sentimentalști idilici ci ele exprimă dorința fierbinte a unor gînditori patrioți care, așa cum se exprimă D. Golescu, „prin fapte să ne cunoaștem că am vrut... să slujim Patriei”³⁾. În lumina faptelor apare cu totul îndreptățită sublinierea secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care arăta că „încă din secolul trecut, numeroși patrioți s-au preocupat să găsească soluțiile care să schimbe situația social-economică deosebit de grea a României din vremea lor...”⁴⁾.

Conștienți de rămînerea în urmă a economiei țării noastre față de țările avansate ale Europei, patrioții români erau

internațională (coordonator : dr. Nicolae Ecobescu). Studiile reunite în lucrare aprofundează din unghiuri diferite, problemele de bază ale democratizării relațiilor internaționale, ale făuririi unei ordini internaționale noi, care să corespundă în mai mare măsură idealurilor de libertate și dreptate ale popoarelor. Astfel, în volum se evidențiază necesitatea respectării și promovării ferme a principiilor dreptului și echității ca o premisă a democratizării internaționale; este de asemenea analizat locul și rolul valorilor social-umane fundamentale în acest proces; se subliniază necesitatea participării tuturor statelor la viața internațională. Alte studii aduc în prim plan relațiile complexe ce se stabilesc între democratizarea informațiilor și procesul democratizării relațiilor internaționale; rolul educației și al culturii deopotrivă cu creșterea responsabilităților ce revin organizațiilor internaționale în democratizarea raporturilor dintre state. Constituind o pledoarie pentru instaurarea

unor relații internaționale echitabile pe măsura dorințelor și aspirațiilor popoarelor din întreaga lume, volumul reprezintă totodată un nou prilej de afirmare a justetei concepției și politicii externe românești, a prezenței sale active pe arena mondială, întruchipînd însuși spiritul militant și consecvent revoluționar al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului.

STUDII DE
ISTORIE A
ECONOMIEI ȘI
GÎNDIRII
ECONOMICE
ROMÂNEȘTI

● Editura clujeană „Dacia” a publicat recent volumul „Studii de istorie a economiei și gândirii economice românești”, rod al investigațiilor întreprinse de un grup de cercetători economiști,

de cadre didactice de la Facultatea de științe economice a Universității „Babeș-Bolyai” din localitate. Imbrățișînd un cîmp tematic larg, studiile inserate în lucrare formează două secțiuni distincte. Prima secțiune vizează aspecte ale economiei și gândirii economice din țara noastră în perioada anterioară celui de al doilea război mondial iar cea de a doua se referă la perioada construcției socialiste în România. Între studiile cuprinse în volum se înscriu cele privind evoluția populației din Transilvania între anii 1910 și 1930, nivelul de dezvoltare a industriei și agriculturii românești în perioada interbelică ș.a.; de asemenea cele privind raționalitatea economică în condițiile socialismului, semnificații și trăsături ale creșterii economice în socialism, problema repartizării armonioase a industriei pe teritoriu, problema formării agriculturii socialiste și dezvoltarea ei intensivă. Investigațiile autorilor pun, cel mai adesea, față în față nivelul scăzut al dezvoltării economico-so-

● Sub egida Institutului de științe politice și de studiere a problemei naționale din cadrul Academiei „Ștefan Gheorghiu” a fost publicat la Editura Politică volumul „Democratizarea relațiilor dintre state și noua ordine

convinși că această stare de lucruri nu putea fi eradicată atâta timp cât provinciile românești nu se unesc într-un singur stat. În concepția lor eliminarea înapoierii economice — problemă cheie de care depindea însuși viitorul țării era funciar legată de făurirea statului național unitar. „Nu poate fi fericire fără libertate, nu poate fi libertate fără putere — remarca Nicolae Bălcescu — și noi românii nu vom putea fi puternici pînă cînd nu ne vom uni cu toții într-unul și același corp politic”. Pentru gânditorii și militanții patrioți idea unirii nu avea nimic comun cu abordarea abstractă a unei probleme strict teoretice, ci reprezenta o chestiune practică de prim ordin de care depindea însuși viitorul economic și social-politic al țării. Pe drept cuvînt Costache Negri, unul din ctitorii României moderne, alături de A. I. Cuza și M. Kogălniceanu, considera că ancora de salvare a românilor o constituia unirea. În toastul ținut la Paris în ziua de 27 decembrie 1848 el sublinia că trebuie „să ne dăm mina împreună, frățească, ajutoarea mină de unire și să zicem cu toții. Trăiască Moldova! Trăiască Valahia” și „să putem striga într-o zi Trăiască România unită! Atunci, fraților, soarele luminei va pătrunde și va împrăștia adîncul întuneric în care zacem. Atunci numai vom fi ceea ce trebuie să fim, adică fiii unei singure și puternice moșii”.¹⁾

Deși întrunea adeviziunea majorității populației lupta pentru unire mai avea încă pași grei de parcurs. În vîltoarea înfrîncării cu forțele antiunioniste interne și externe Nicolae Bălcescu, Costache Negri, Mihail Kogălniceanu, și alții au reușit să imbine tactul și înțelepciunea politică cu energia și fermitatea acțiunilor practice. Ca urmare a luptei maselor, a eforturilor constante și pline de abnegație ale marilor personalități, actul unirii a fost împlinit și recunoscut chiar de către cei cărora nu le era pe plac. Unirea în sine cu toată importanța și semnificația sa rămînea însă doar un pas spre înălțarea patriei. Dar așa cum sublinia A. D. Xenopol: „Eram slabi ca putere materială, dar eram mari și

putemici ca idee, aveam credința în dreptatea cauzei noastre; aveam încredere în steaua ce ne călăuzea”.²⁾

Oricît de nobilă ar fi însă o idee, dacă ea nu este transpusă în viață, cu timpul își pierde din valoarea mesajului său și cade în desuetudine. De aceasta și-au dat seama, cu tot realismul, înflăcărații luptători pentru unire. În context ni se par demne de remarcat cuvintele lui Kogălniceanu rostite după înfăptuirea unirii: „de multe ori s-a întimplat ca vorbele cum se făgăduiau nu s-au prefăcut în fapte; astăzi a sosit timpul ca faptele să ia locul vorbelor. Acum, cînd s-a proclamat Unirea, trebuie să facem ca actul acesta mare să nu mai fie o simplă vorbă”.

Cum arătam mai sus, în optica patrioților români unirea era doar începutul care prevestea noi prefaceri în viața economică și socială a țării sau, cum se exprimă plastic C. Negri, unirea era planul minimal „ce poate fi temelia a mari izbinzi în viitorime”. Dintre problemele majore cu care se confrunta țara noastră după săvîrșirea actului unirii la loc de frunte se situa necesitatea cîștigării independenței de stat și soluționarea problemei agrare în favoarea celor mulți și oropsiți. Cit de actuale erau cuvintele lui N. Bălcescu din „Precuvîntarea la Cîntarea României” a lui A. Russo prin care atrăgea atenția că „furtuna min-tuirii” care cuprinsese aproape toată Europa s-a întins și în Principatele române deoarece acestea suportau un dublu jug-intern al boierilor „care-și întemeiau fericirea lor pe robirea poporului”, și altul extern, cel otoman, tot atît de copleșitor și apăsător pentru popor, care îl făcea „priveag în coliba părintescă și străin în pămîntul său de naștere”.

Ca urmare a luptei pline de jertfe desfășurată de poporul român a fost împlinită reforma agrară din 1864 și a fost cîștigată independența de stat a României în 1877. Aceste evenimente constituiau totodată încununarea eforturilor depuse de gânditorii și militanții patrioți ale căror idealuri s-au identificat cu cele ale maselor. Cu sentimentul datoriei împlinite M. Kogălniceanu

declara solemn la 9 mai 1877: „Sîntem națiune de sine stătătoare”, dezlegată de servituțiile apăsătoare ale dependenței seculare față de imperiul otoman. Desigur cucerirea independenței politice constituia un act de largă rezonanță pe plan intern precum și dincolo de hotarele țării. Dar pentru ca independența politică să devină reală, autentică, ea trebuia să fie însoțită de independența economică. Altfel independența politică rămînea o iluzie, o tristă dezamăgire. Cu deplin temei P. S. Aurelian remarcă la un deceniu după proclamarea actului independenței de stat: „Independența politică cîștigată de țara noastră cu atîtea sacrificii de bani și de sînge, fără independența economică este iluzorie. Acestea sînt două lucrări corelative, care nu au bază solidă unul fără altul: mai mult încă, singurul fundament puternic al independenței politice a unei țări este emanciparea sa economică”.³⁾

Partidul Comunist Român se gîndire drept continuatorul tradițiilor de gândire economică românească progresistă, drept acela care a preluat și ridicat pe planuri superioare ideile și tezele valoroase ale înaintașilor, dînd noi și generoase deschideri gîndirii economice românești, în concordanță cu condițiile timpului pe care îl trăim. Îmbogățită și dinamizată de personalitatea strălucitoare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, această gîndire se bucură astăzi de largi recunoașteri, de un bine meritat prestigiu în lume.

prof. dr. Ion BULBOREA

¹⁾ Mihail Kogălniceanu, Opere, tom. I, Buc. 1948, Ed. A. Oțetea, p. 640

²⁾ Dimitrie Cantemir, Hronicul vechimii a romano-moldo-valahilor, Buc. 1901, Ed. Gr. Toeltescu, p. 57

³⁾ Texte din literatura economică în România, sec. XIX, vol. I, Buc. Ed. Gh. Zane, p. 21

⁴⁾ Vezi D. Teleor, Oameni mari ai României, Buc., 1909, p. 28—29

⁵⁾ Adevărul, 25 ian. 1909

⁶⁾ Economie națională nr. 12/1987

cială a țării în vechiul regim și realizările României socialiste pe drumul progresului și bunăstării, ceea ce conturează un cadru mai larg analizelor întreprinse.

PROF. DR. ALEXANDRU D. ALBU

COOPERAREA ECONOMICĂ INTERNĂTIONALĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

● A apărut de curînd, în Editura „Scrisul românesc” din Craiova volumul „Cooperarea economică internațională a Republicii Socialiste România”, semnat de prof. dr. Alexandru D. Albu. Așa cum se arată în lucrare, cooperarea economică internațională — factor de bază al circuitului economic mondial și

principală modalitate de împlinire a noii ordini economice internaționale — cuprinde domenii diverse, forme variate de realizare. Acestea privesc cooperarea în producție, care include specializarea, coproducția, subproducția, livrarea de echipamente și utilaje pe credit rambursabil în produse etc.; cooperarea tehnico-științifică; cooperarea în acțiuni de marketing, în domeniul bancar și al creditelor etc. Autorul acordă o atenție deosebită elementelor de soorie a eficienței în acțiunile de cooperare economică cu alte state; este relevată importanța evaluării eficiente globale a acțiunilor de specializare și cooperare în producție, a eficienței investițiilor, a eficienței operațiunilor comerciale și tehnico-științifice. Investigînd un domeniu prioritar în cadrul politicii economice externe a țării noastre, în volum se evidențiază elementele originale ce caracterizează concepția românească privind cooperarea economică internațională, metodele și formele noi de cooperare

inițiate și practicate în relațiile cu partenerii străini.

ECONOMIA MONDIALĂ | ECONOMIA MONDIALĂ

Căi și strategii de lichidare a subdezvoltării

● Subdezvoltarea, implicațiile sale politice, economice, sociale, culturale, atît la nivelul țărilor rămase în urmă cit și asupra sistemului mondial în ansamblul său, constituie o preocupare prioritară a factorilor politici, a specialiștilor din domeniul științelor economice și sociale. Pe aceste coordonate se înscrie și volumul „Căi și strategii de lichidare a subdezvoltării”, elaborat de un colectiv de cercetători din cadrul Institutului de economie socialistă (coordonator dr. Sorica Sava), tipărit de curînd la Editura Politică. Studiile înmănunchate în lucrare, relevînd contribuția va-

FIȘE

loroasă a partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu la analiza și interpretarea fenomenelor complexe cu care se confruntă lumea contemporană, aprofundează aspecte diverse ale fenomenului subdezvoltării între care: necesitatea lichidării subdezvoltării pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale; creșterea economică și subdezvoltarea; rolul statului național, strategia dezvoltării schimburilor comerciale externe, cooperarea economică dintre țările în curs de dezvoltare în perspectiva lichidării subdezvoltării; căi de echilibrare a balanțelor de plăți în procesul dezvoltării economice, aspecte ale asistenței financiare externe pentru dezvoltare etc. Prin diversitatea tematică și ținuta analizelor volumul urmărește să releve resorturile complexe ale eradicării subdezvoltării.

„Țara noastră va participa activ și în viitor la viața internațională și, împreună cu celelalte țări iubitoare de pace, va milita cu toată energia pentru rezolvarea constructivă a problemelor care confruntă omenirea contemporană, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră“.

(din Raportul prezentat
de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU
la Congresul al XII-lea al P.C.R.)

INSTAURAREA NOII ORDINI ECONOMICE INTERNAȚIONALE — COORDONATĂ MAJORĂ A POLITICII EXTERNE A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU

ABORDIND problemele majore ale vieții internaționale contemporane în spiritul caracteristic întregii activități a Partidului Comunist Român, a secretarului său general, de înaltă responsabilitate față de destinele poporului, ale întregii omeniri, cel de al XII-lea Congres al comunistilor români a adus o nouă contribuție la analiza situației economice internaționale, la fundamentarea imperativului edificării unei noi ordini economice, la definirea de căi și mijloace practice pentru realizarea acestui deziderat vital al omenirii.

În Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu Congresului, problematica vieții economice internaționale ocupă un loc însemnat, reflectând atenția deosebită acordată în politica externă a partidului și statului român, stabilirii unor relații juste și echitabile între statele lumii.

Analiza aprofundată a unor realități în continuă schimbare

DOCUMENT analitic și programatic care demonstrează o dată în plus capacitatea partidului nostru, a secretarului său general, de a elucida esența fenomenelor și proceselor economice mondiale, de a defini concluzii de largă cuprindere și perspectivă cu privire la acțiunile ce trebuie întreprinse, Raportul Comitetului Central al partidului conține aprofundări și dezvoltări prețioase și în ce privește lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice internaționale.

Realitatea, întreaga evoluție a vieții politice și economice mondiale după Congresul al XI-lea au confirmat pe deplin justetea tezei partidului nostru privind necesitatea soluționării grabnice a problemei subdezvoltării, a edificării unei noi ordini economice internaționale.

Rezultat al vechii politici imperialiste și colonialiste, care a dus la împărțirea lumii în țări sărace și bogate, fenomenul subdezvoltării — anacronism flagrant al epocii contemporane — privează o mare parte din omenire de cele mai elementare condiții de viață civilizată, de posibilitatea de a se afirma creator și de a participa plener la cuceririle progresului, la viața internațională. Totodată, această stare de lucruri impietează direct asupra instaurării unui climat internațional de încredere, colaborare și pace, generează instabilitate în economia mondială, constituie un factor permanent al agravării crizei economice, energetice și financiare, având astfel efecte negative asupra tuturor statelor.

Încercările țărilor occidentale de a depăși criza economică prin măsuri parțiale, fără o restructurare fundamentală a mecanismelor și relațiilor economice internaționale, în conformitate cu cerințele noii ordini, nu au dat rezultatele scontate. S-a manifestat tendința țărilor capitaliste dezvoltate de a-și rezolva problemele într-un cadru restrâns, în izolare de contextul dezvoltării economico-sociale generale și de a le soluționa pe seama țărilor în curs de dezvoltare și a maselor largi

populare. Condițiile de viață ale maselor de oameni ai muncii se deteriorează, în timp ce veniturile societăților supranaționale sporesc continuu. Cheltuielile militare cresc în proporții uriașe, depășind în multe state dinamica veniturilor lor naționale și contribuind la amplificarea crizei economice. În condițiile inflației în numeroase țări nivelul economic stagnează sau înregistrează scăderi. Devine de aceea tot mai evident că lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice răspunde în interesul tuturor statelor, constituie o necesitate vitală a progresului, păcii și civilizației omenirii.

Din păcate, în ciuda numeroaselor rezoluții și recomandări adoptate în cadrul O.N.U., negocierile internaționale desfășurate în ultimii ani pe linia noii ordini economice, de a cărei instaurare este legată și lichidarea subdezvoltării, nu au înregistrat rezultate de substanță. Stadiul negocierilor în diferite foruri internaționale, în domenii de importanță majoră pentru toate statele lumii cum sînt materiile prime, comerțul internațional, transferul de tehnologie, sistemul monetar și finanțarea dezvoltării, industrializarea, alimentația, agricultura, este nesatisfăcător. Unele din aceste negocieri s-au soldat cu eșecuri, altele au fost suspendate sau aminate și se găsesc în impas, iar altele se desfășoară într-un ritm foarte lent. Inegalitățile și inechitățile din sistemul economic internațional persistă și continuă să se agraveze, afectînd negativ țările în curs de dezvoltare și economia mondială în ansamblu. Această situație are implicații deosebit de serioase asupra progresului și civilizației întregii omeniri, asupra păcii și securității internaționale.

Absența de progrese reale în tratativele vizînd instaurarea noii ordini se datorează în primul rînd poziției țărilor bogate, care nu manifestă înțelegerea corespunzătoare față de problemele grave cu care sînt confruntate țările în curs de dezvoltare. Un exemplu edificator în această privință îl oferă rezultatele nesatisfăcătoare ale sesiunii a V-a a U.N.C.T.A.D., desfășurată în acest an, care era chemată să constituie o etapă importantă în negocierile pe linia noii ordini economice internaționale.

Animată de dorința de a avea o contribuție utilă, constructivă la eforturile pentru punerea în aplicare a unei noi ordini economice internaționale, România a prezentat în ultimii ani numeroase idei și propuneri concrete privind așezarea pe baze noi, echitabile a relațiilor economice internaționale, eradicarea fenomenului subdezvoltării și propășirea economico-socială a țărilor în curs de dezvoltare. Pe această linie s-a înscris și mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu reuniunii UNCTAD V de la Manila, care a prezentat propuneri practice ce constituie un program cuprinzător de acțiune, de natură să contribuie la soluționarea problemelor majore ale vieții economice internaționale și la accelerarea dezvoltării economice și sociale a țărilor în curs de dezvoltare.

De la tribuna celui de al XII-lea Congres al partidului s-a reafirmat în mod clar că lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice internaționale se vor înscrie și în viitor între coordonatele majore ale politicii externe a partidului și statului nostru. În acest spirit, țara noastră a adresat și cu ocazia Congresului un apel solemn către toate țările lumii de a-și uni eforturile pentru a se pune capăt cit mai curînd stării de subdezvoltare, pentru a se deschide tuturor popoarelor

perspectiva progresului economic și social tot mai rapid, a bunăstării și fericirii.

Semnificația profundă a acestui apel este reliefată și mai mult de faptul că în 1980 va avea loc sesiunea specială a Adunării generale a O.N.U., consacrată problemelor noii ordini economice internaționale, sesiune convocată în urma unei inițiative a României și a altor țări în curs de dezvoltare.

Necesitatea unor pași concreți pentru instaurarea noului ordinii economice internaționale

INTR-O ÎNFĂȚIȘARE SINTETICĂ a sensurilor și semnificației apelului solemn adresat de România se cuvine să subliniem că rezolvarea grabnică a problemelor subdezvoltării și noii ordini se impune cu tot mai multă acuitate. Omenirea, popoarele nu vor mai putea suporta adâncirea în continuare a decalajelor, asimetriile care caracterizează economia mondială, generate de acumularea în unele țări a bogăției și în celelalte țări, în care trăiește majoritatea populației planetei, a mizeriei și sărăciei.

Sesiunea specială din 1980 oferă prilejul reinnoirii eforturilor tuturor popoarelor pentru a ajunge, în strânsă conlucrare, într-o atmosferă de înțelegere și colaborare, la soluții eficiente și general acceptabile pentru problemele economice complexe ale vieții contemporane. Sesiunea trebuie să marcheze un moment hotărâtor în adoptarea de măsuri practice în direcția lichidării subdezvoltării, a asigurării unui progres mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare, a înlăturării noii ordini economice internaționale.

Urmind să aibă loc în forul internațional cel mai reprezentativ — Adunarea generală a O.N.U. — lucrările sesiunii permit participarea activă și nemijlocită a tuturor statelor la dezbaterile și soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale, beneficiind astfel de cadrul cel mai adecvat pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce îi stau în față.

Având în vedere importanța cu totul deosebită a sesiunii speciale, ar fi desigur, de dorit, ca statele să fie reprezentate la un nivel politic cât mai înalt, astfel încât să se faciliteze luarea unor decizii majore pentru dezvoltarea și stabilitatea economiei mondiale precum și pentru accelerarea creșterii economice a țărilor în curs de dezvoltare.

Sesiunea din 1980 este chemată să evalueze progresele realizate în procesul instaurării noii ordini, să adopte măsuri corespunzătoare pentru impulsivitatea acestui proces, să definească strategia internațională a dezvoltării pentru viitorul deceniu. Pentru aceasta, sesiunea va trebui să abordeze, în strânsă lor interconexiune, toate marile probleme ale vieții economice internaționale, astfel încât să poată adopta un program cuprinzător de acțiuni vizând dezvoltarea industriei, a agriculturii, a transportului, soluționarea problemelor materiilor prime și energiei, stimularea comerțului, asigurarea unui acces larg al țărilor în curs de dezvoltare la cuceririle științei și tehnicii moderne, restructurarea relațiilor valutar-financiare, sporirea și îmbunătățirea condițiilor asistenței financiare și tehnice internaționale, reglementarea activității societăților transnaționale în țările în curs de dezvoltare.

În contextul soluționării problemelor economice internaționale o atenție prioritară se cuvine a fi acordată trecerii urgente la stabilirea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industrializate, între costurile combustibililor și energiei și ale celorlalte produse, asigurându-se accesul tuturor țărilor în condiții echitabile la materiile prime și la sursele de energie. Ca și în celelalte probleme ale vieții internaționale, soluțiile în domeniul materiilor prime și energiei trebuie să fie rezultatul unor înțelegeri negociate cu participarea tuturor statelor și nu al unor acțiuni de forță, care nu vor putea conduce în nici un caz la rezolvarea problemelor în interesul popoarelor, al stabilității economiei mondiale, al păcii.

În perspectiva sesiunii din 1980 se impune totodată intensificarea lucrărilor din cadrul O.N.U. pentru elaborarea strategiei internaționale a dezvoltării pentru deceniul 1981—1990. Noua strategie trebuie să fie concepută ca un ansamblu unitar de măsuri pentru dezvoltarea mai rapidă a țărilor în curs de dezvoltare. Desigur că în lichidarea subdezvoltării rolul esențial îl au eforturile proprii ale țărilor în curs de dezvoltare, mobilizarea și angajarea plenară a resurselor materiale și umane de care dispun. Viitoarea strategie trebuie să reflecte în același timp răspunderea care revine țărilor dezvoltate în ajutarea

rea țărilor în curs de dezvoltare, cuprinzând angajamente clare și ferme ale țărilor dezvoltate în această privință.

Asigurarea succesului sesiunii speciale din 1980 presupune în primul rând ca țările dezvoltate să își reconsidere atitudinea adoptată până acum în negocierile cu țările în curs de dezvoltare, să adopte poziții constructive, care să permită realizarea de progrese rapide în direcția eliminării subdezvoltării și înlăturării noii ordini economice.

Este de asemenea necesară întărirea colaborării solidarității țărilor în curs de dezvoltare, în scopul desfășurării unor acțiuni unite, peste orice deosebiri de păreri, în scopul instaurării noii ordini, ca parte integrantă a luptei lor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. De aceea, așa cum sublinia la Congresul tovarășul Nicolae Ceaușescu, crearea unui organism permanent al acestor țări pentru a trata organizat cu țările dezvoltate, pe bază de deplină egalitate și a unei platforme comune de acțiune ar avea o însemnătate deosebită. Perioada rămasă până la sesiunea din 1980 trebuie intens folosită de țările în curs de dezvoltare pentru a-și întări coeziunea și unitatea de acțiune, pentru a dezvolta cooperarea economică dintre ele.

Pentru a se atinge obiectivele sesiunii este necesară o pregătire temeinică a acesteia. Problematika subdezvoltării și a noii ordini trebuie să facă obiectul unor tratative la care să participe toate statele — țările în curs de dezvoltare, țările capitaliste dezvoltate, țările socialiste — pentru a elabora în comun un program concret care să fie supus sesiunii speciale.

Pornind de la necesitatea abordării globale a problemelor, cu participarea tuturor statelor, a relansării eforturilor pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini, precum și a unei pregătiri corespunzătoare a sesiunii, Grupul celor 77 a elaborat, cu participarea activă a României, noi propuneri în vederea sesiunii din 1980. Aflate în dezbaterile actualelor lucrări ale Adunării generale a O.N.U., aceste propuneri vizează, în esență, lansarea de către sesiunea specială a unei noi runde de negocieri globale între țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate și asigurarea unei pregătiri temeinice a lucrărilor de către Comitetul plenar al O.N.U. pentru noua ordine economică internațională.

În contextul pregătirilor pentru sesiunea specială trebuie avut în vedere că în lunile următoare vor avea loc o serie de activități importante în diverse organisme aparținând sistemului Națiunilor Unite. Este convocată cea de-a III-a Conferință generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI III), în cadrul mecanismului curent al UNCTAD vor continua negocierile pe problemele nesoluționate la Manila, precum și pentru crearea Programului integrat de materii prime și a Fondului comun de finanțare a acestuia, vor avea loc reuniuni ale țărilor în curs de dezvoltare consacrate dezvoltării cooperării economice dintre ele. Toate aceste activități și negocieri trebuie să se înscrie ca aport de substanță la pregătirea și desfășurarea cu succes a sesiunii din 1980.

Analizând problemele dezvoltării nu putem trece cu vederea consecințele deosebite de nocive ale cursei înarmărilor, uriașele resurse care ar putea fi folosite, în urma măsurilor de dezarmare, pentru propășirea economică și socială a tuturor popoarelor, pentru asigurarea unui sprijin mai activ în favoarea țărilor în curs de dezvoltare. Acțiunile și inițiativele României pe această linie sînt cunoscute și s-au bucurat de un larg ecou internațional. Mai mult ca oricînd astăzi este pe deplin clar că singura cale de depășire a crizei economice mondiale constă în schimbarea radicală a raporturilor dintre cheltuielile pentru dezvoltare și cele pentru înarmare, în folosirea cu preponderență a venitului național pentru accelerarea progresului economico-social al popoarelor, pentru creșterea nivelului lor de viață material și spiritual.

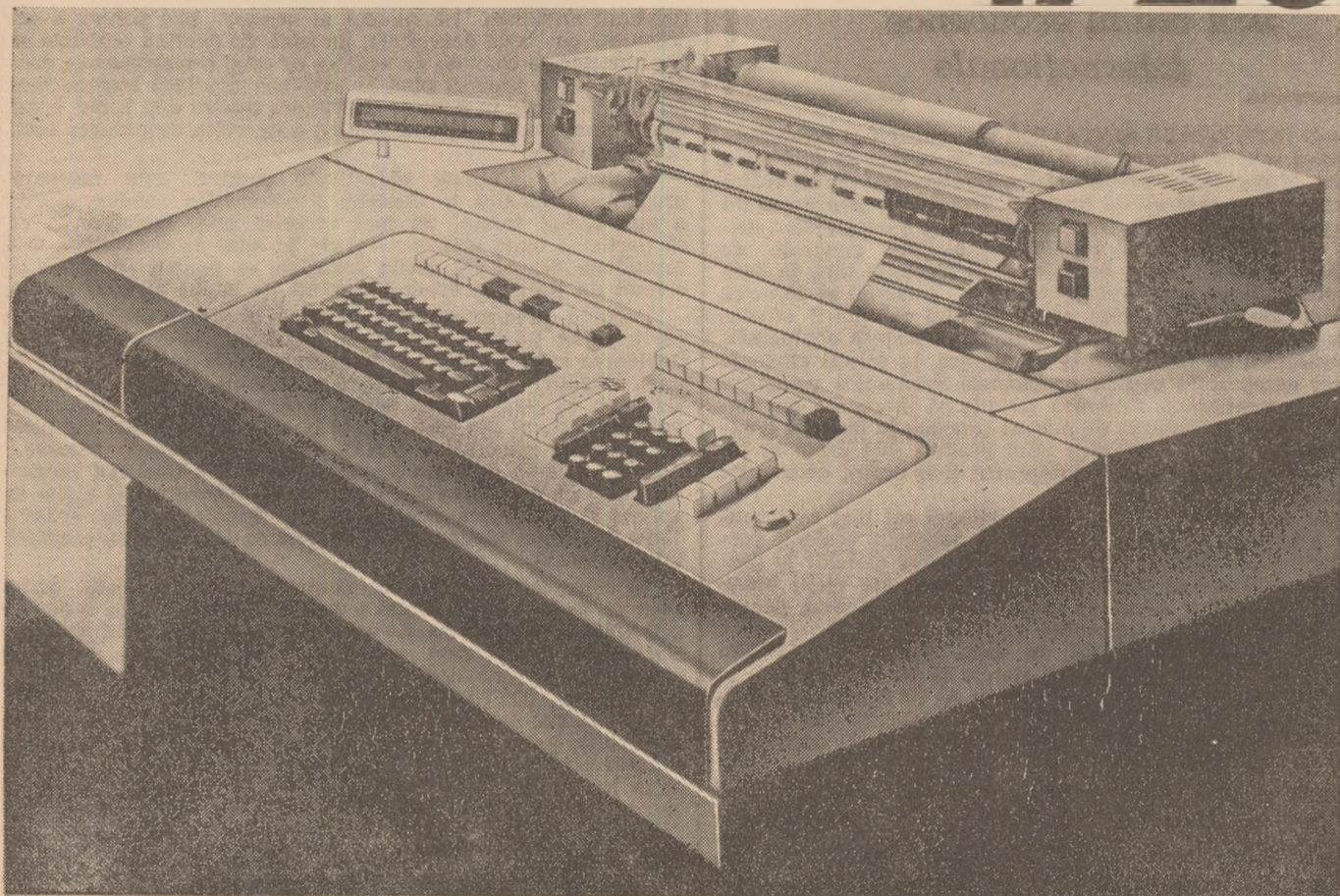
Angajată ferm în lupta pentru lichidarea subdezvoltării și edificarea noii ordini economice internaționale, țara noastră și-a exprimat, prin glasul comuniștilor români întruniți la cel de al XII-lea Congres al Partidului, voința de a milita în continuare cu hotărâre pentru soluționarea acestor probleme, aducîndu-și și în viitor contribuția sa constructivă, alături de celelalte state iubitoare de pace și progres.

Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului oferă garanția că această opțiune politică a Congresului va fi urmată neabătut, că participarea României la rezolvarea gravelor probleme economice internaționale va fi caracterizată în continuare de o viziune revoluționară, realistă și lucidă asupra realităților lumii de azi, de abordări constructive și practice, caracteristici care fac parte integrantă din personalitatea politică proeminentă a conducătorului țării noastre, larg recunoscută și prețuită pe plan internațional.

Constantin FLITAN

robotron

1720

REDUCEREA TIMPULUI ȘI A CHELTUIELILOR

De acum înainte puteți conta pe aceste avantaje prețioase și în stăpînirea avalanșei cotidiene a datelor. Vă stă la dispoziție robotron 1720. Un automat de facturat și contabilizat ce execută fără efort decontările zilnice ale unei întreprinderi. Adaptabil oricăror necesități, datorită construcției modulare și diversității formularelor.

robotron 1720 – cea mai economică soluție pentru rezolvarea lucrărilor dumneavoastră de facturat, contabilizat și decontat.

La cerere puteți obține informații detaliate care vă vor convinge

Vă rugăm să ne vizitați cu ocazia expoziției de specialitate „Tehnică de calcul din R.D.G.”, ce va avea loc la Sibiu – Casa de cultură – în perioada 3.12–7.12.1979.

Ambasada R.D.G. în R.S.R.
Secția Comercială
Sector Büromaschinen/
Rechentechnik
Calea Dorobanților 14
71132 București

robotron

Robotron Export-Import
Volkseigner Außenhandelsbetrieb der
Deutschen Demokratischen Republik
R.D.G. 108 Berlin,
Friedrichstraße 61

R. S. F. IUGOSLAVIA

Opțiuni majore de transformare calitativă a activității economice

PROCESUL DINAMIC de creștere economică, ce caracterizează în ansamblu perioada de dezvoltare socialistă a Iugoslaviei, are ca suport în actuala etapă, alături de amplul efort de extindere a capacității productive a țării și de crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea calitativă continuă a activității în toate fazele procesului de reproducție largită.

În atingerea parametrilor cantitativi și calitativi ai creșterii economice, un rol esențial revine și perfecționării sistemului de raporturi socio-economice prin consolidarea autoconducerii muncii asociate. Pentru prima dată planul social pe 1976—1980 este fundamentat larg prin acorduri de autoconducere și de contracte sociale, care reflectă răspunderea asumată de organizațiile economice și de comunitățile social-politice pentru încadrarea programelor lor de dezvoltare în limitele necesităților și posibilităților de ansamblu ale economiei naționale. Noile trăsături ale activității de planificare s-au consolidat în procesul elaborării și implementării planurilor anuale de dezvoltare din 1977—1979 și se regăsesc pregnant în activitatea de pregătire a planului pe perioada 1981—1985 pentru a cărui definitivare se procedează la armonizarea unui număr de 55 000 programe de dezvoltare ale întreprinderilor, băncilor și comunităților social-politice.

În sfera raporturilor de colaborare economică cu străinătatea, un element important, introdus prin aplicarea noulor principii, rezidă în aceea că organizațiile de comerț exterior, distincte prin statutul lor, de întreprinderile producătoare, trec la stabilirea de relații de asociere cu acestea din urmă, constituindu-se astfel legături nemijlocite, de durată și pe bază de egalitate între producție și comerțul exterior.

Întreaga perioadă 1977—1979 este marcată de o intensă activitate vizând transpunerea în viață a noilor legi adoptate, în prezent raporturile socio-economice fondate pe autoconducere fiind practic instituționalizate pe ansamblul procesului de reproducție largită. Se concretizează astfel un efort de durată întreprins în economia iugoslavă în direcția asigurării condițiilor necesare pentru înfăptuirea eficientă a obiectivelor de creștere și, mai ales, de transformare structurală a producției sociale.

ÎN perioada 1976—1978 produsul social al țării a sporit în medie cu circa 6% pe an, iar dacă se ia în considerare evoluția proiectată a acestui indicator în 1979, ritmul mediu anual de creștere pe ansamblul primilor patru ani ai cincinalului este de 6,2%. Așezându-se pe principalul suport o puternică activizare a efortului investițional. Se apreciază că în primii patru ani ai cincinalului volumul investițiilor în fonduri fixe a sporit, în medie cu 8,9% pe an, respectiv într-un ritm superior celui prevăzut în planul pe 1976—1980 (8,5%). Odată cu aceasta s-a înregistrat și o creștere a numărului lucrătorilor angajați care s-a majorat între anii 1976—1978 în medie cu 4,2% pe an.

Opțiunile actuale și de perspectivă în orientarea procesului de creștere economică se îndreaptă în special spre stimularea laturilor sale calitative. În activitatea investițională, care s-a manifestat ca factor preponderant de susținere a creșterii economice, de sporire a gradului de ocupare a forței de muncă în primii ani ai cincinalului, accentul se pune pe creșterea eficienței unui volum de investiții mai bine încadrat în posibilitățile efectiv oferite de complexul economic național. Concomitent, este vizată o accelerare a ritmului de creștere a productivității muncii, care a atins, în intervalul 1976—1978, o medie de 2,2% pe an. Îmbunătățirea laturilor calitative ale activității investiționale și productive este considerată esențială și din punctul de vedere al asigurării echilibrului balanței schimburilor externe ale țării, al ameliorării încă din anul viitor a poziției economice iugoslave în comerțul internațional.

ÎN SCOPUL așezării procesului de creștere pe baze stabile, eforturi deosebite sînt întreprinse în etapa actuală în direcția perfecționării structurale a producției sociale, prin dezvoltarea prioritară a domeniilor prezentînd interes comun pentru întreaga Iugoslavie (industria energetică și a combustibililor, siderurgia, metalurgia neferoaselor, chimia de bază, anumite subramuri

ale construcției de mașini, capabile să contribuie în măsură sporită la dotarea economiei naționale, complexul agro-industrial, transporturile și turismul internațional), cărora — potrivit planului pe termen mediu — le sînt destinate aproape două treimi din volumul total al investițiilor. Datele disponibile pentru primii trei ani ai cincinalului evidențiază dezvoltarea mai rapidă a industriilor electroenergetice, de preparare a cărbunelui, de prelucrare a fierului și gazelor naturale, a chimiei de bază și a construcțiilor de mașini.

În cadrul îmbunătățirii activității complexului agro-industrial, un loc important revine preocupărilor legate de asocierea eficientă a forței de muncă și a mijloacelor tehnice, de adîncirea specializării și extinderea cooperării în producție, ele concretizîndu-se în rezultate semnificative, cum sînt cele obținute în 1977 cînd, de exemplu, recolta medie la hectar a atins la porumb 4250 kg, iar la grâu 3490 kg. Producția industriei alimentare cunoaște, de asemenea, o dezvoltare în avans față de sectorul industrial în ansamblu, înregistrîndu-se, totodată, îmbunătățiri sensibile sub raportul calității și diversității produselor oferite.

Preocupările pentru perfecționarea structurală a producției sociale, pentru valorificarea sporită a resurselor naționale și adaptarea la situația actuală din economia mondială vizează nu numai raporturile inter-ramuri, ci și cele intra-ramură. Un exemplu îl constituie industria energiei electrice a cărei dezvoltare urmează să fie asigurată prioritar prin construcția de termocentrale, în condițiile valorificării celor 20 miliarde tone de cărbune inferior de care dispune țara, prin construcția de hidrocentrale (potențialul hidroenergetic național fiind valorificat pînă în prezent în proporție de 50%) și de centrale nucleare. Concomitent, se renunță la dezvoltarea capacităților care utilizează hidrocarburi lichide.

Efortul de perfecționare structurală a economiei iugoslave are nu numai o componentă sectorială, dar și una regională, la fel de importantă, care-și găsește expresia în dezvoltarea cu prioritate a regiunilor rămase în urmă din punct de vedere economic. În acest scop, în actualul cincinal republicile insuficient dezvoltate din punct de vedere economic și provincia socialistă autonomă Kosovo beneficiază, prin intermediul Fondului federației, de un ajutor echivalent cu 2,6% din produsul social al țării, precum și de resurse suplimentare de la bugetul federației. Totodată, se urmărește ca investițiile efectuate în regiunile rămase în urmă din punct de vedere economic să fie orientate nu numai spre extracția, dar și spre prelucrarea superioară a materiilor prime disponibile în plan regional.

OPTIUNEA pentru o creștere dinamică a economiei, fondată pe îmbunătățirea laturilor calitative ale activității investiționale și productive, pe transformarea structurală a producției sociale, se regăsește și în proiectele formulate în acest an la nivelul organelor executive republicane și federale și supuse dezbaterii în vederea elaborării planului social pe 1981—1985. Se proiectează ca, în prima jumătate a deceniului următor, atingerea unui ritm mediu anual de creștere a produsului social al țării de 6,0—6,5% să fie asigurată prin sporirea relativ mai puțin pronunțată a volumului de investiții în fonduri fixe (cu 7,0—7,5% în medie pe an) și prin ridicarea mai rapidă a productivității muncii sociale (ritm de 3,2—3,7%, în medie anuală), numărul lucrătorilor angajați majorîndu-se într-un ritm similar celui convenit prin planul pe 1976—1980 (3,5%). Ca domenii cu dezvoltare prioritară se mențin producția de energie și de combustibili, extracția de materii prime, complexul agroindustrial și transporturile. Investițiile destinate lărgirii bazelor energetice și de materii prime a țării urmează, potrivit proiectelor, să fie orientate cu precădere spre regiunile mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic. Perfecționarea structural-calitativă a activității economice va permite, potrivit proiecțiilor, asigurarea unui echilibru extern corespunzător; exportul urmînd să sporească cu 6,5—7,5% în medie pe an, în avans față de importuri (3,5—4,5%).

În cadrul participării tot mai largi a Iugoslaviei la diviziunea internațională a muncii o dezvoltare continuă cunoaște colaborarea economică româno-iugoslavă, fondată în mod tradițional pe relații prietenești, de bună vecinătate între cele două țări și popoare, colaborare al cărei curs ascendent este evidențiat de amplificarea volumului schimburilor reciproce și diversificarea lor structurală, de lărgirea frontului și multiplicarea formelor activității de cooperare. Evoluția rodnică a acestor raporturi a primit un nou impuls prin convorbirile care au avut loc între tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito, în cursul recentei vizite efectuate în țara noastră de președintele R.S.F. Iugoslavie, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavie, prin hotărârile adoptate cu această ocazie. Printre principalele obiective convenite figurează extinderea cooperării și specializării în producție, în conformitate cu ritmul susținut de dezvoltare a economiilor României și Iugoslaviei, perfecționarea în continuare a formelor de colaborare, elaborarea de programe de lungă durată pentru cercetări și investiții în comun în domeniul energetic și al materiilor prime, al agriculturii, intensificarea cooperării pe terțe piețe ș. a.

Alexandru OLTEANU

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 48 din 30 noiembrie 1979

— Unitatea indestructibilă a întregului popor în jurul partidului, a secretarului său general, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, chează înfăptuirii hotărârilor adoptate de marele forum al comunistilor români (**Stere Gioga**) 1

— Elemente calitative în dezvoltarea economico-socială a României (**Ion Tulpan**) 5

— **Mobilizarea eforturilor creatoare pentru realizarea exemplară a hotărârilor Congresului al XII-lea al P.C.R.**

● Valorificarea superioară a potențialului productiv pentru realizarea producției nete (**Titi Paraschiv**) 8

● Planul producției fizice îndeplinit ritmic, integral (**Ilie Bologa**) 9

● Sporirea contribuției cercetării geologice la lărgirea bazei de materii prime (**Petru Cojjan, Gogu Dragne**) 11

● Rolul major al agriculturii în procesul de dezvoltare a economiei românești (**Ion Soare**) 14

● Ridicarea continuă a nivelului de trai și a calității vieții. Progrese însemnate în domeniul construcției de locuințe (**dr. arh. Mircea Enache**) 16

— De la 1 decembrie a.c. Noi categorii de oameni ai muncii beneficiază de majorarea retribuției (**Ovidiu Naneș**) 19

TEORII • IDEI

— Creșterea gradului de ocupare a populației pe fondul dezvoltării multilaterale a economiei naționale (**prof. dr. Vi. Trebici**) 20

— Adâncirea procesului de omogenizare a societății noastre socialiste (**prof. dr. Ion Blaga**) 23

— Școli • curente • economiști. Patriotismul — componentă de seamă a tradițiilor progresiste în gândirea românească (I) Simțămîntul iubirii de țară (**prof. dr. Ion Bulborea**) 26

ECONOMIE MONDIALĂ

— Instaurarea noului ordinii economice internaționale — coordonată majoră a politicii externe a partidului și statului nostru (**Constantin Flitan**) 28

— R.S.F. Iugoslavia. Opțiuni majore de transformare calitativă a activității economice (**Alexandru Olteanu**) 31

IN SUPLIMENTUL NUMĂRULUI:
Relații financiar-valutare și comerciale internaționale

IN THIS ISSUE

— Indestructible unity of all our people around the party, its secretary general, comrade Nicolae Ceaușescu, guarantee for carrying out the decisions passed by the great forum of the Romanian communists (**Stere Gioga**) 1

— Continuous upgrading of the living standard and life quality. Significant progress in building construction (**Dr. Arch. Mircea Enache**) 16

— Increasing the employment

rate in the context of the multilateral development of the national economy (**Prof. Dr. Vi. Trebici**) 20

— Making homogenous our socialist society — a deepening process (**Prof. Dr. Ion Blaga**) 23

— Setting up the new international economic order — a major direction of our state and party's foreign policy (**Constantin Flitan**) 28

— SFR of Yugoslavia. Major options for a qualitative change in the economic activity (**Alexandru Olteanu**) 31

DANS LE NUMÉRO

— L'unité indestructible du notre peuple autour du parti, de son secrétaire général, camarade Nicolae Ceaușescu, garantie de l'accomplissement des décisions adoptées par le grand forum des communistes roumains (**Stere Gioga**) 1

— L'élévation continue du niveau de vie et de la qualité de la vie. Progrès significatif dans le domaine de la construction des habitations (**dr. arch. Mircea Enache**) 16

— L'augmentation du degré d'occupation de la population sur

le fond du développement multilatéral de l'économie nationale (**prof. dr. Vi. Trebici**) 20

— L'approfondissement du processus d'homogénéisation de notre société socialiste (**prof. dr. Ion Blaga**) 23

— L'instauration d'un nouvel ordre économique international — direction majeure de la politique étrangère du parti et de l'état (**Constantin Flitan**) 28

— La R.S.F. de Yougoslavie. Options majeures pour transformer qualitativement l'activité économique (**Alexandru Olteanu**) 31

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

— Церазрушимое единство всего народа вокруг партии, вокруг ее генерального секретаря товарища Николае Чаушеску, залог претворения в жизнь решений великого форума румынских коммунистов (**Стере Джюга**) 1

— Непрерывное повышение жизненного уровня и качества жизни. Крупные достижения в области жилищного строительства (**Ар. арх. Мирча Енаке**) 16

— Рост занятости населения на фоне многогранного развития народного хозяйства (**проф. др. Вл. Требич**) 20

— Углубление процесса реализации однородности нашего социалистического общества (**проф. др. Ион Блага**) 23

— Введение нового международного экономического порядка — первоочередная координация внешней политики нашей партии и правительства (**Константин Флитан**) 28

— С.Ф.Р. Югославия. Главные опции на качественное преобразование экономической деятельности (**Александр Олтеану**) 31

Continuă campania de încheiere a abonamentelor pe anul 1980 la „Revista economică”. Prețul abonamentului: 260 lei anual. Pentru studenți, elevi, ca și pentru cursanții tuturor formelor de învățămînt politic și profesional, prețul abonamentului individual este de: 130 lei anual; 65 lei semestrial; 32,50 lei trimestrial. Comenzile pentru abonamente se primesc de către oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții, pînă la 15 decembrie a.c. Pînă la aceeași dată se primesc, la administrația revistei, comenzi din partea întreprinderilor și instituțiilor, pentru revistă și pentru volumele de legislație economică comentată pe care aceasta le editează în anul 1980.

Înceind din timp abonamentul, vă asigurați primirea neîntreruptă a revistei și a suplimentelor sale specializate: „Relații financiar-valutare și comerciale internaționale”, „Generalizarea experienței înaintate în unitățile economice”, „Curier economic-legislativ”.

Redacția și administrația: Calea Dorebanților nr. 11—25, 71 131 București, telefon 12 66 10. Cont I.S.I.A.P. (Întreprinderea de stat pentru Împresime și administrarea publicațiilor) nr. 6 451.502.28 B.N.R.S.R., — filiala sect. 1 București. Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

LA MUNTE, LA AER CURAT CU ECHIPAMENT ADECVAT !

**Numai îmbrăcați în echipamentul
corespunzător pentru schi
sau săniuș puteți petrece câteva
ore de plăcută destindere !**

**Cu prilejul LUNII CADOURILOR,
la toate magazinele specializate
în desfacerea articolelor
sportive și în marile magazine
universale veți găsi costume
din reton comode, impermeabile,
hanorace, pulovere călduroase,
fulare și căciulițe tricotate,
precum și încălțăminte
adecvată**

LUNA DECEMBRIE ESTE O LUNĂ A CADOURILOR ȘI PENTRU COPII DV.!

Magazinele de confecții, tricotate și încălțăminte pentru copii, precum și raioanele respective din marile magazine universale ale comerțului de stat vă recomandă să dăruieți :

- „scurte șapte-optimi“ călduroase, ușoare, executate din materiale impermeabile, divers colorate, cu glugă fixă sau detașabilă și căptușeală detașabilă din blană sintetică ;

- pulovere, costumase, fulare, mănuși și căciulițe tricotate din melana, un înlocuitor de succes al lînii ;

- cizmulițe din cauciuc viu colorat, care nu absorb umezeala

